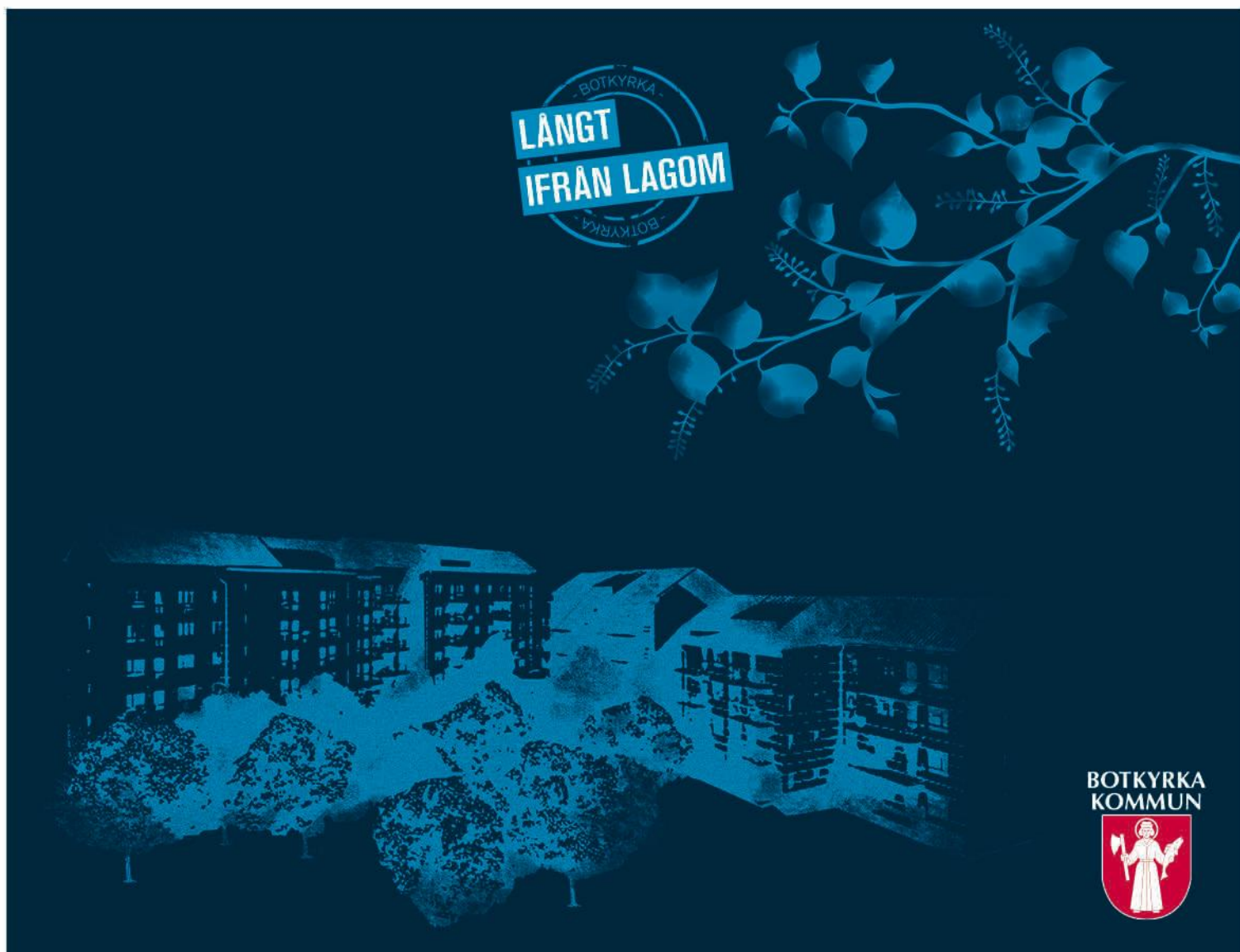

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Mål och budget 2017 med flerårsplan 2018-2020

Innehållsförteckning

Nu bygger vi Botkyrkastaden med välfärd i världsklass	5
Omvärldsanalys 2017-2020	7
Så styrs Botkyrka kommun	8
Kommunfullmäktiges mål.....	9
Ekonomiska styrprinciper	12
Befolkningsprognos 2016-2020.....	16
Ekonomiska förutsättningar, driftramar och ekonomiskt resultat	17
Investeringar och kommunens låneskuld	22
God ekonomisk hushållning och finansiella mål för 2017.....	23
Låne- och borgensram 2017	24
Uppdrag.....	25
Resultatbudget 2017-2020.....	26
Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning 2017-2020.....	26
Nämndernas budgetramar 2017-2020.....	27
Sammanfattning investeringsplan 2017-2020	27
Interna och gemensamma poster 2007-2020.....	28
Finansiella poster 2017-2020	28
Kommunstyrelsen.....	29
Samhällsbyggnadsnämnden.....	37
Tekniska nämnden	43
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	49
Kultur- och fritidsnämnden	54
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	61
Utbildningsnämnden	70
Socialnämnden	79
Vård- och omsorgsnämnden	85
Kommunens revisorer	93
Investeringsplan 2017-2020 per nämnd	95
Resursfördelningsmodellen.....	105

Nu bygger vi Botkyrkastaden med välfärd i världsklass

Med denna inledning vill vi i den politiska majoriteten i Botkyrka – Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet de gröna – redogöra för vår övergripande inriktning för Mål och budget 2017 med flerårsplan för 2018–2020 och ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart Botkyrka.

Botkyrka växer med fler invånare, företag och bostäder varje dag. Botkyrka står inför nya möjligheter. Med bygget av det nya Botkyrka får vi chansen att skapa stadsliknande områden med kulturliv och rörelse som samtidigt värnar grönområden och behåller närheten till naturen.

En växande kommun och utveckling av våra områden kräver en väl fungerande välfärd som stärker individen, minskar klyftor och skapar ett hållbart samhälle. I denna budget gör vi stora satsningar på välfärden med en särskild inriktning på skolan och omsorgen.

Att investera i utvecklingen av det vi kallar Botkyrkastaden, med fler bostäder, kulturliv och företag, samtidigt som vi satsar på välfärden och värnar naturen skapar fler möjligheter för Botkyrkaborna och gör Botkyrka som plats än mer attraktiv.

Botkyrkastaden

Vi har som mål att på fyra år bygga 4000 nya bostäder i kommunen och på så sätt möjliggöra för fler Botkyrkabor att hitta sin drömbostad. Med olika boendeformer, storlekar på bostäder och anpassade bostäder för både unga och äldre ska fler kunna hitta hem i Botkyrka. Bostadsbristen måste byggas bort samtidigt som vi bygger för att klara våra klimatåtaganden. Botkyrka ska göra sin del i bostadsbyggandet – och lite till. Med Botkyrkas

nya läge får vi chansen att bygga bort bostadssegregationen på riktigt.

Genom att bygga smart skapar vi inte bara en levande stad. Vi ska bygga klimaträtt samt minska bostadssegregationen och öka jämlikheten. Genom att tillföra den boendeform som det finns minst av i respektive område möjliggör vi inte bara för alla Botkyrkabor att hitta den bostad som passar dem bäst, utan vi skapar också ett mer socialt sammanhållet och hållbart samhälle.

Med fler bostäder och fler Botkyrkabor följer fler företag och arbetsplatser. Genom ett aktivt näringslivsarbete och ett gott samarbete mellan kommun och företag möjliggör vi för fler företag att växa och etablera sig här samtidigt som vi stärker Botkyrka som plats. Med Södra porten, Riksten företagspark, Loviseberg m.fl. ger vi utrymme för tusentals nya arbetstillfällen i kommunen. Bygget av Botkyrkastaden innebär också mer kulturliv, restaurangverksamhet och nöjesliv.

Välfärden

Alla är värda en bra välfärd, det är så vi tillsammans blir starka. Alla Botkyrkabor är värda en väl fungerande välfärd. Därför investerar vi ytterligare 70 miljoner i välfärden i denna budget, med en särskild inriktning på skolan och omsorgen.

Förra året tog vi beslut om Botkyrkas största investeringsplan för att bygga skolor och förskolor. I denna budget gör vi Sveriges största kommunala lärarlönesatsning och höjer alla lärares lön med 1200 kronor, samtidigt som vi stärker skolorna med fler vuxna. För vi vet att lärarna är vår bästa resurs för ökad kvalitet och måluppfyllelse.

Med andra ord är en satsning på lärarna en satsning på våra elever. Men en högre lön är långt ifrån allt, vi behöver också säkerställa att lärare får vara lärare. Därför gör vi riktade satsningar på att stärka upp med ytterligare resurser i de skolor som har störst behov. Fler vuxna i skolan skapar lugn och ro, mer undervisningstid och bättre förutsättningar för lärare så väl som elever. På så sätt tar vi sats mot en skola och förskola i världsklass.

Kvaliteten i omsorgen uppstår i mötet mellan medborgaren och personalen. I budgeten ligger en satsning på ökad omsorgstid i hemtjänsten. Den ökade omsorgstiden möjliggörs genom att medarbetarna inom hemtjänsten ges rätt till heltid. Utöver förbättrad kvalitet kommer ökad omsorgstid leda till att medborgaren får bestämma mer över sin omsorg samtidigt som de äldre oftare får träffa samma personal. Med andra ord är det en kvalitetsförbättring av hemtjänsten för de äldre och en bra personalpolitik.

Vi bygger ut det sociala stödet till barn och unga med nya tjänster. Det innebär bland annat att vi kan stärka ett redan framgångsrikt samarbete med Polisen och göra ännu mer för att förhindra att barn och ungdomar far illa.

Välfärdssatsningarna finansieras genom att de generella statsbidragen har höjts med de så kallade Välfärdsmiljarderna. Utöver skolan och omsorgen görs satsningar för att förstärka ungdomsgarantin och att skapa en mötesplats för unga vuxna i Hallunda/Norsborg.

Ekologiskt hållbart Botkyrka

Vi i den rödgröna kommunledningen vill intensifiera miljö- och klimatarbetet och därför får miljö- och hälsoskyddsnämnden en rejäl

ramökning i denna budget. Det kommer stärka arbetet för rent och friskt vatten och värna Botkyrkas storslagna natur.

Botkyrka kommun går före i klimatomställningen och redan idag klarar den kommunala organisationen sig tekniskt utan fossila bränslen. Målen framåt att bli en klimatneutral kommunal organisation 2020, en fossilbränslefri plats till år 2030 och en klimatneutral plats till år 2040 kräver ett seriöst och långsiktigt arbete. Bland annat införs nu livscykelanalyser för byggande och reovering av kommunala lokaler och kommande bostäder. Så visar vi byggnaders klimatpåverkan över en livstid och kan tillsammans med andra bygga för att klara våra klimatmål.

I budgeten görs också en riktad satsning för att öka andelen ekologisk mat i våra skolor. Den hållbara måltiden är en viktig del i utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Ordning och reda i ekonomin

I Botkyrka har vi ordning på ekonomin. I 23 år har vi presenterat en budget i balans och ett positivt resultat i 20 år. För oss i den politiska majoriteten handlar det om ansvar. Den ekonomiska utvecklingen i Sverige och Europa har många år varit svag, men vi har med bibehållen skattesats ändå kunnat säkerställa ett ekonomiskt utrymme för viktiga satsningar. Det tänker vi fortsätta med.

Därför lägger vi ett uppdrag till hela den kommunala organisationen att inför kommande år hitta smarta effektiviseringar. Där igenom kan vi säkerställa att ingen skattekrona går till spillo, att vi fortsatt har möjlighet att utveckla välfärden och att Botkyrka kan fortsätta vara en framtidsinriktad kommun med fokus på en jämlik välfärd, samhällsutveckling och stadsbyggnad.

Ebba Östlin
Socialdemokraterna

Mats Einarsson
Vänsterpartiet

Deniz Bulduk
Miljöpartiet de gröna

Omvärldsanalys 2017-2020

Kommunledningsförvaltningen tar varje år fram en omvärldsanalys. Analysen är en bedömning av hur skeenden i Sverige och resten av världen påverkar Botkyrka. Den ger några av utgångspunkterna för hur Mål och budget med flerårsplan ska hanteras för Botkyrkabornas bästa. Analysens resultat kan sammanfattas i fyra stycken:

Svensk ekonomi fortsätter uppåt ytterligare en tid och arbetsmarknaden förbättras. Men samtidigt håller sysselsättningsökningen inte jämna steg med befolkningsökningen och statens finanser blir mer ansträngda. Kommunernas ekonomiska förutsättningar släpar därmed efter och samma sak gäller för Botkyrka. Tuffa prioriteringar kommer att krävas de kommande åren.

Botkyrkas befolkning växer naturligt de kommande åren och barn, unga och äldre blir fler. Det betyder att kommunen behöver utöka driftsorganisationen och investera i nya lokaler och anläggningar. Det ökande bostadsbyggandet bidrar till att det blir ytterligare fler barn

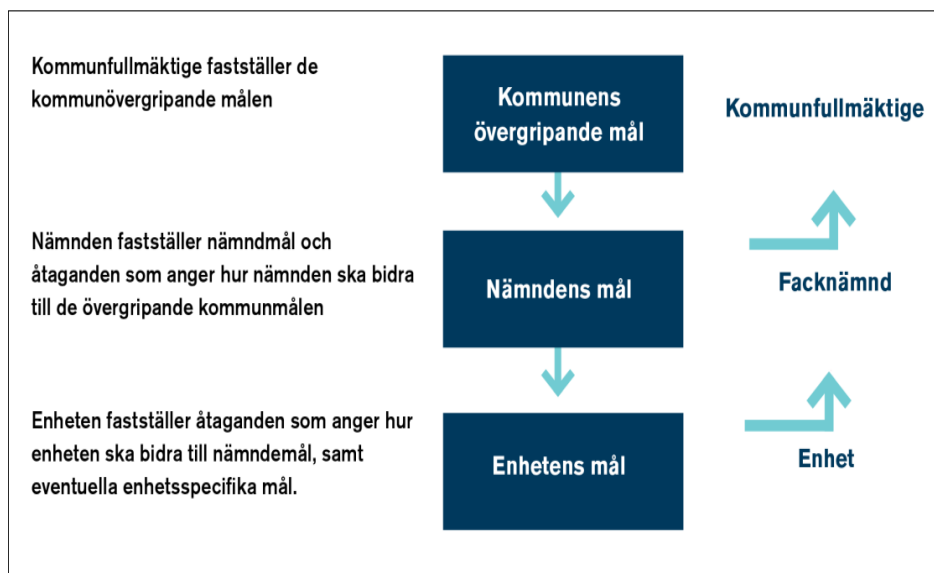
och unga. Vi behöver matcha bostadsbyggnadsprojekten med våra investeringar på ett bra sätt.

Kraven ökar på att de kommunala verksamheterna blir bättre och medborgarna förväntar sig en högre kvalitet. Kommunen behöver hantera ökade krav på verksamheterna utan att kunna tillföra mer pengar. Det skärper kraven på att använda de resurser vi redan har mer effektivt och i högre utsträckning med medborgarens fokus. Förståelsen för utmaningarna i samhällsutvecklingen ökar i civilsamhället. Det gör också viljan att ta gemensamt ansvar och bidra med insatser. Kommunens uppgift som möjliggörare blir allt viktigare.

De stora flyktingströmmarna in i Europa och Sverige kommer att påverka Botkyrka både som plats och som organisation de kommande åren. Vi behöver öka framförhållningen både när det gäller bostadssituationen och när det gäller verksamheternas åtaganden.

Så styrs Botkyrka kommun

Styrsystemet i Botkyrka kommun har flera nivåer och ger förutsättningar för en bra styrning av kommunens verksamheter. En utmaning är att skapa en tydligare röd tråd från kommunfullmäktiges mål, via nämndmålen till verksamhetsmålen och medarbetarnas dagliga arbete. Det pågår också ett arbete som syftar till att genom utvecklingsmål och målsatta mått bättre fånga kvalitet och effektivitet utifrån Botkyrkabornas villkor och behov.

Så styrs den kommunala verksamheten

Utgångspunkten i styrsystemet är att kommunfullmäktige beslutar om övergripande mål och ekonomiska ramar. Målen uttrycker övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden utifrån ett medborgarperspektiv.

Nämndernas Mål och budget med flerårsplan beskriver hur målen ska uppfyllas

Nämnden bekräftar gentemot kommunfullmäktige hur de kommer att bidra till kommunens gemensamma mål. Utifrån sin Mål och budget med flerårsplan arbetar sedan nämnden för att uppfylla sina mål och åtaganden inom den angivna ekonomiska ramen.

Nämnderna preciserar målen för enheterna

Nämnderna preciserar kommunfullmäktiges mål och ekonomiska ramar, men beslutar också om egna mål, mätbara mål och åtaganden kopplade till kommunfullmäktiges mål. Målen kan gälla för längre tid än ett år medan åtaganden beskriver vad man ska göra nästa år för att uppnå målen.

Nämndmålen styr verksamheterna i förvaltningen och målen kan vara riktade enbart till en viss verksamhet eller målgrupp. Nämndmå-

len anger prioriteringar och vad man vill uppnå i verksamheten.

Enheterna beskriver sitt arbete för att uppfylla målen

Enheterna beskriver hur de utifrån de ekonomiska ramarna tänker arbeta för att uppnå nämndens mål och åtaganden. De kan även ange egna specifika mål. Enheternas mål och åtaganden ska finnas dokumenterade. Hur det går till i praktiken kan variera från förvaltning till förvaltning.

Kommunfullmäktige följer upp nämndernas arbete

Kommunfullmäktige följer upp nämndernas mål och åtaganden utifrån de övergripande målen. Uppföljningen sker tre gånger per år i delårsrapporter efter april och augusti, samt i årsredovisningen. Denna uppföljning omfattar både mål, åtaganden, ekonomiska prognoser och resultat när det gäller ekonomi och verksamhet.

Nämnderna följer upp enheternas arbete

Uppföljningen mellan nämnderna och enheterna görs av respektive nämnd. Kommunstyrelsen följer upp att förvaltningarna och enheterna arbetar med sina mål och åtaganden.

Kommunfullmäktiges mål

Huvudprocess 1

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna genom förbättrade möjligheter till insyn och påverkan blir medskapare av sitt samhälle.

Demokratin är grunden och utgångspunkten för all kommunal verksamhet. Kommunen är medborgarnas verktyg för att ta ett gemensamt ansvar för gemensamma angelägenheter i lokalsamhället. Engagerade, informerade och aktiva kommuninvånare, med lika rättigheter och möjligheter att bidra till samhällsbygget, är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling.

Men skillnaderna i inflytande och levnadsvillkor är stora och diskriminering inskränker människors rättigheter. Det begränsar demokratin. Därför är det ett centralt kommunalt uppdrag att verka för jämlikhet, jämställdhet mellan kvinnor och män och lika rättigheter och möjligheter för alla.

Den representativa demokratin lägger ytterst den politiska makten i folkets händer. Genom sitt deltagande i valen tar medborgarna ansvar för sitt samhälle. Därför är ett högt valdeltagande både en mätare av demokratins förankring och ett värde i sig självt. Men den representativa demokratin kräver också ett ständigt pågående offentligt samtal och ett myller av arenor för dialog och påverkan på samhällsutvecklingen. Genom kultur, föreningsliv och folkbildning hålls demokratin levande.

Botkyrka är ett interkulturellt samhälle rikt på erfarenheter och kunskaper. Vår kulturella och språkliga mångfald är en oerhörd tillgång i en alltmer gränslös värld – en tillgång som bara delvis är utnyttjad. Det handlar om att skapa förutsättningar för att individer och grupper inte bara ska samexistera, utan också samspela för att nå gemensamma mål. Så kan vi skapa en positiv spiral som ger kommunens invånare ökad framtidstro, fler arbetstillfällen och bättre levnadsvillkor.

Fullmäktigemål

1. Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen
2. Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter

Huvudprocess 2

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna har kunskap och kompetens som ger förutsättningar för egenmakt under livets alla skeden.

Utbildning – från förskola, via grundskola och gymnasium till högskola och vuxenutbildning – är en mänsklig rättighet och en förutsättning för samhällsutvecklingen. Alla Botkyrkas barn och ungdomar har rätt att kräva en utbildning som ger dem de kunskaper och färdigheter de behöver och som ger dem valmöjligheter både vad gäller arbete och fortsatta studier.

Det kunskapsintensiva, komplexa och globala samhälle vi idag lever i ställer höga krav på anpassning och flexibilitet. Ett livslångt lärande och ständigt kunskapsinhämtande blir därför allt viktigare för samhället så väl som för individen.

Fullmäktigemål

3. Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat¹

Huvudprocess 3

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna har ökad tillgång till platser och ges bättre förutsättningar för arbete och företagande som ger ekonomisk självständighet livet ut.

Botkyrka är en kommun som växer och utvecklas. Här finns språkkunskaper och inter-

¹ Målet är omformulerat.

nationella erfarenheter som är ovärderliga för näringslivet i en globaliserad ekonomi. Vi befinner oss i en expansiv storstadsregion med allt vad det innebär av dynamik och nytänkande, men också påfrestningar på människor och miljö.

Allas möjlighet till arbete och egen försörjning är avgörande för att åstadkomma en samhällsutveckling som kännetecknas av demokrati, social sammanhållning och långsiktig hållbarhet. Arbetslösheten måste pressas tillbaka.

I den regionala kärnan Flemingsberg växer ett av norra Europas viktigaste centra för högre utbildning, medicinsk forskning och bioteknik fram. Botkyrka ska vara en aktiv partner i utvecklingsarbetet.

Fullmäktigemål

4. Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande
5. Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Huvudprocess 4 Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna får behovsanpassad vägledning, omsorg och socialt stöd som ger förutsättningar för ett tryggt och utvecklande liv.

Genom kommunen organiserar och betalar Botkyrkaborna en stor del av den gemensamma välfärden. Utbildning, fritidsverksamhet och kultur, vård, omsorg och social trygghet, samhällsplanering och miljöskydd, vägar och vatten osv. är nödvändiga delar av den samhällsservice som ett modernt samhälle kräver och medborgarna förväntar sig. Verksamheten ska organiseras så att vi når högsta möjliga kvalitet för alla och så att fördelningen styrs solidariskt av behoven.

Trygghet är att veta att det finns ett skydds nät om något händer och att man får den hjälp man behöver när de egna krafterna avtar. Trygghet ger frihet och kraft att delta i samhällslivet fullt ut. Vi ska ha en vård och omsorg som utgår från behoven och respekterar individen. Kom-

munen ska ge människor möjlighet att komma tillbaka till hälsa, arbete och ett gott liv.

Fullmäktigemål

6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver

Huvudprocess 5 Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna har tillgång till fler platser och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv.

Botkyrka ger kulturen utrymme. Kulturen är ett redskap för kreativitet, kommunikation och personlig utveckling. Kultur bidrar till att skapa identitet och hemkänsla. Den främjar demokrati och delaktighet, entreprenörskap och näringslivsutveckling. Den sociala ekonomin är ett viktigt verktyg.

Föreningslivet och folkbildningen spelar en särskilt viktig roll för utvecklandet av ett starkt, interkulturellt samhälle där alla invånares förmågor tas till vara. Att ge goda förutsättningar för kultur- och föreningslivet är därför en viktig kommunal uppgift.

Botkyrkas strategiska satsning på de kreativa näringarna binder samman kultur, utbildning och näringsliv. Kreativitet och entreprenörskap skapar nya arbeten, nya möjligheter och nya tankar. Botkyrka ska vara en intressant plats för nya företag.

Botkyrkabor av alla åldrar ska ha goda förutsättningar att med kultur, idrott, föreningsliv och samhällsengagemang ha ett aktivt och utvecklande liv. Våra medborgare ska ha möjlighet att kunna förverkliga sina drömmar och ambitioner oavsett ålder eller fysiska förutsättningar

Fullmäktigemål

7. Botkyrkaborna är friskare och mår bättre
8. Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap
9. Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Huvudprocess 6

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna har en fysisk livsmiljö som ger förutsättningar för ett rikt liv.

Klimatnotet och nödvändigheten av en långsiktigt hållbar samhällsutveckling ställer allt högre krav på energisnålt boende, klimatsmarta transporter och genomtänkt samhällsplanering. Det är investeringar som ger utveckling och arbetstillfällen. Botkyrka ska gå i spetsen och ge utrymme för grön teknik och gröna arbeten.

Botkyrka har goda förutsättningar att bygga den moderna, gröna staden där miljöer med boende, offentliga rum och verksamheter ger utrymme för kreativitet och utveckling samtidigt som våra naturområden värnas och görs tillgängliga för fler. En hållbar utveckling förutsätter rörelse och förändring. Attraktiva och tillgängliga offentliga miljöer bidrar till en bättre folkhälsa.

Vi måste säkra en ekologiskt hållbar utveckling som minskar miljöbelastningen och gynnar biologisk mångfald. Botkyrka ska bli fossilbränslefritt och klimatneutralt. Med den utgångspunkten ska vi utveckla levande stadsdelar och ge Botkyrkaborna förutsättningar att göra klimatsmarta val. Energisparande och hållbara transportsystem ska stimuleras.

Genom strategiska utvecklingsprogram i varje stadsdel, som innefattar såväl sociala som fysiska faktorer, engageras medborgarna i samhällsutvecklingen och kommundelarnas förutsättningar tas tillvara. Vi ska verka för en varierad struktur, såväl inom stadsdelarna som i kommunen som helhet, och för närmare kontakter mellan kommunens alla delar.

Fullmäktigemål

10. Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva

11. I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Kommunen som organisation

Kommunens förvaltningar och verksamheter är inga självändamål utan Botkyrkabornas redskap för att organisera sina gemensamma angelägenheter. Den kommunala verksamheten ska bedrivas effektivt så att vi på både kort och lång sikt uppnår bästa möjliga kvalitet med tillgängliga resurser. Resurser ska fördelas efter behov.

Kommunen ska vara en föredömlig arbetsgivare som erbjuder goda villkor och tar tillvara personalens kunskaper och kreativitet. Organisation och metoder, grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet, ska kontinuerligt kunna anpassas till samhällsutvecklingen och förändrade uppgifter. Kommunen ska erbjuda heltidsanställning till alla som önskar det. Antalet timanställningar och andra visstidsanställningar ska minimeras.

För att behålla handlingsfriheten är det nödvändigt att kommunens ekonomi är stabil, under kontroll och långsiktigt balanserad.

Kommuninvånarna ska få ett bra bemötande i kontakten med de anställda i kommunen. Alla ska bemötas med respekt, få sakkunnig information, stöd och hjälp. Ingen ska särbehandlas eller diskrimineras.

För att vi ska kunna fullgöra våra uppgifter på ett bra sätt måste kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet, spegla befolkningssammansättningen.

Fullmäktigemål

12. Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens
13. Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Ekonomiska styrprinciper

Generellt

Nämnderna ska inom sitt verksamhetsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de budgettramar och mål samt de aktiverande och normerande styrdokument som kommunfullmäktige har bestämt. Nämnderna ska också se till att det i övrigt bedrivs en god och effektiv verksamhet.

Nämnderna ska följa de anvisningar och de tidplaner för det kommungemensamma budget- och uppföljningsarbetet inklusive internkontrollarbetet som tas fram av kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen.

Nämnderna ansvarar för att ta fram anvisningar och tidplan för nämndens egna budget- och uppföljningsarbete inklusive internkontrollarbetet.

Ekonomiskt ansvar

Nämnderna ska inom sitt ansvarsområde löpande hålla sig underrättad om såväl kostnader och intäkter som verksamhetens utveckling.

Inom medgiven budget väljer nämnden själv medel att nå fastställda verksamhetsmål. Inom budgeten äger därmed nämnden rätt att omfördela medel. Detta gäller inte särskilt riktade insatser som kommunfullmäktige beslutat om, dessa får endast användas för avsett ändamål.

Ändringar som innebär antingen avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell art i förhållande till mål och inriktningar ska alltid lyftas till kommunfullmäktige för ställ-

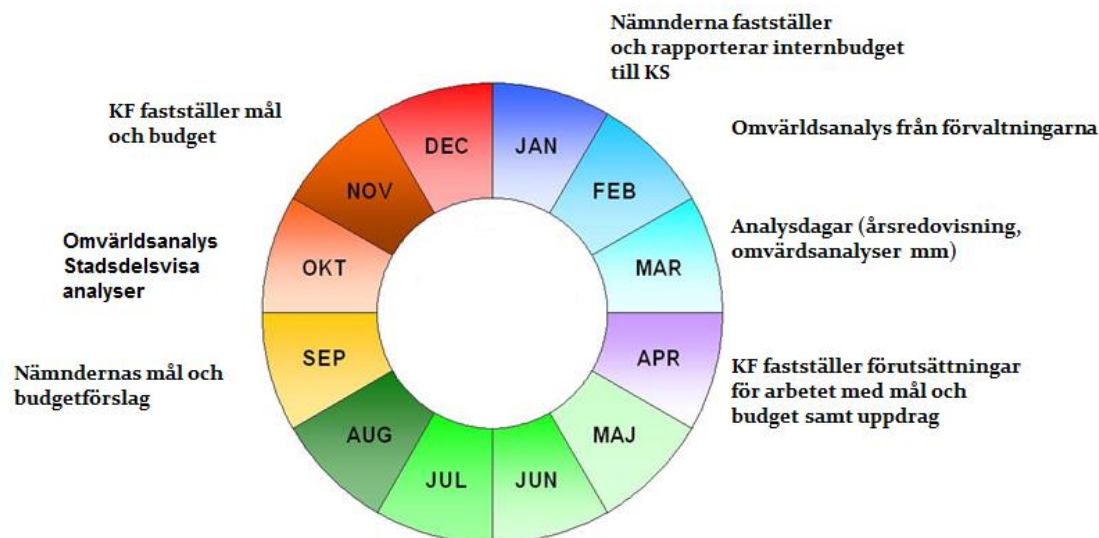
ningstagande. I det senare fallet ska det av nämndens begäran framgå de ekonomiska konsekvenserna och hur dessa ska finansieras på kort och lång sikt.

Vid befarad budgetavvikelse ska nämnderna snarast vidta de åtgärder som krävs för att undvika att budgeten överskrids. Vid konflikt mellan mål och resurser sätter resurserna gränsen för målpuffyllelsen. Nämnden får således inte överskrida sin ekonomiska ram avseende drift eller medgiven ram för respektive investeringsprojekt. Medför lagstiftning att resurserna överskrids ska detta omgående anmälas till kommunstyrelsen. Innan anmälan ska nämnden noggrant ha prövat möjligheterna till omprioriteringar, besparingar och/eller ökade intäkter. Detta gäller både för drift som investering. Vid anmälan om risk för budgetöverskridande av investeringsprojekt ska redogörelsen även lämnas för konsekvenserna för den årliga driften av färdigställt projekt.

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige kan under året bevilja nämnd tilläggsanslag i de fall en riktad avsättning gjorts till kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges förfogande i avvaktan på ytterligare underlag/beslut. I övrigt medges tilläggsanslag endast i undantagsfall och då om det finns särskilda skäl. Anslag för exploateringsverksamheten kan lämnas i särskilda beslut under året.

Intäkter utöver budget, som har ett direkt samband med verksamheten, får efter beslut i respektive nämnd användas till ökade kostnader. När det gäller intäkter utöver vad som är budgeterat och som inte beror på nämndens eller förvaltningens påverkan, till exempel ändrade statsbidragsregler ska kommunstyrelsen lämna sitt godkännande innan dessa får användas.

Mål och budget med flerårsplan

Budgetprocessen

Omvärldsanalys

Som underlag för kommande planeringsarbete tar tjänstemän på kommunledningsförvaltningen fram en kommunövergripande omvärldsanalys och stadsdelsvisa analyser under hösten. Förvaltningarna tar fram verksamhetsspecifika omvärldsanalyser. Omvärldsanalysen ska bevaka och beskriva omvärlden för att kunna analysera hur den påverkar verksamheterna. De verksamhetsspecifika omvärldsanalyserna ska redovisas i respektive nämnd.

Analysdagar

Analys av verksamhetsresultat, ekonomi och diverse statistikuppgifter som har följts upp under det gångna året redovisas under två analysdagar. Under dagarna redovisas också de faktorer i omvärldsanalyserna som kommer att påverka verksamheterna åren framåt. Analysdagarna kan ses som en upptakt inför kommande budgetarbete. Analysdagarna ligger i början av mars varje år. Till analysdagarna bjuds både politiker och tjänstemän in.

Summering och slutsatser

Det som framkommer under analysdagarna sammanställs av tjänstemän och ett underlag överlämnas till budgetberedningen och övriga

gruppledare i mitten av mars för vidare politisk beredning. Slutsatser från analysdagarna kan leda till reviderade mål samt specifika uppdrag till en eller flera nämnder som ska återredovisas i nämndernas budgetförslag. Vid behov kan analysdagarna kompletteras med dialog mellan nämnder och budgetberedningen.

Måldokument och uppdrag

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutar om måldokument, uppdrag och eventuella tekniska justeringar av nämndernas preliminära budgetramar under april månad.

Efter beslut i kommunstyrelsen skickar kommunledningsförvaltningen ut budgetanvisningar till nämnderna.

Nämndernas budgetarbete

Nämnderna arbetar med Mål och budget från mitten av april till början av september. Nämnderna redovisar nämndmål, mätbara mål och åtaganden som visar vad nämnden ska göra för att leva upp till kommunfullmäktiges mål.

I nämndernas Mål och budget ska en analys av de preliminära budgetramarna för nästa kalenderår samt för de tre nästkommande åren ingå. Även eventuella politiska ambitionsförändringar från nämnderna ska ingå. Om en förändring innebär kostnadsökningar ska nämnden i

första hand hantera kostnadsökningen genom omprioriteringar inom befintlig budgetram.

Nämnderna analyserar också investeringsplanen och redovisar eventuella förändringar. Berörda verksamhetsförvaltningar och tekniska förvaltningen ska gemensamt göra avstämning av investeringar som avser verksamhetslokaler.

Nämndernas förslag till mål och budget lämnas till kommunstyrelsens budgetberedning i början av september och ska vara beslutade i respektive nämnd.

Dialog kommunledningsförvaltningen och förvaltningarna

I slutet av augusti träffar ekonomichef och controllers på kommunledningsförvaltningen berörda förvaltningschefer och förvaltningarnas ekonomichefer eller motsvarande för en genomgång av nämndernas ekonomiska läge och budgetförslag.

Kommunstyrelsens budgetberedning

Under perioden september till oktober arbetar budgetberedningen fram ett förslag till resultatbudget, budgetramar för nästa kalenderår samt preliminära budgetramar för de tre nästkommande åren för respektive nämnd. Beredningen tar också fram förslag till en flerårig investeringsplan.

Tjänstemannaunderlag inför budgetberedning kommer att tilldelas både majoriteten och oppositionen. Tjänstemän ska även vara oppositionen behjälplig med sakupplysningar vid framtagande av deras budgetförslag.

Under beredningsperioden bjuder budgetberedningen in nämndordförande, förvaltningschef och förvaltningarnas ekonomichefer eller motsvarande för genomgång av respektive nämnds budgetförslag.

Beslut kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen beslutar om förslag till skattesats, mål, drift- och investeringsbudget med plan för kommande tre åren i slutet av oktober.

Kommunfullmäktige fastsätter skattesatsen, mål, drift- och investeringsbudget med plan för kommande tre åren i slutet av november.

Rapportering av internbudget

I slutet av januari det aktuella budgetåret rapporterar nämnderna till kommunstyrelsen hur man har fördelat den av kommunfullmäktige tilldelade budgetramen på olika verksamheter. Nämnderna rapporterar också de volymer, nyckeltal, årsarbetare och anställda med mera som ligger till grund för fördelningen av internbudgeten. Internbudgeterna ska beslutas av respektive nämnd. Ovanstående uppgifter ska sedan följas upp i delårsrapporter och årsredovisningar mot både budget och tidigare års utfall.

Nämndernas internbudgetar

Nämnderna ska årligen fastställa en detaljerad internbudget och inom given budgetram formulera mål och åtaganden för att bidra till kommunfullmäktiges mål. För att möjliggöra uppföljning av det ekonomiska ansvaret är det nödvändigt att nämndens internbudget är ansvarsindelad. Internbudgeten ska därmed vara lagd på sådan nivå att den är till stöd vid uppföljnings- och prognosarbete.

Internränta

Kommunens beräknade internränta för 2017 är 3 procent.

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter som inte beslutas av nämnden själv, ska huvudsakligen beslutas i samband med att kommunfullmäktige i november fattar beslut om Mål och budget med flerårsplan.

Uppföljning under året

Nämnderna ska utöver egna interna prognoser lämna rapporter till kommunstyrelse i den omfattning och vid de tidpunkter som kommunstyrelsen bestämmer.

För 2017 ska nämnderna lämna två delårsrapporter innehållande ekonomiskt utfall för perioden, prognos för helåret, nyckeltal/mått och måluppfyllelse. Dessutom ska nämnderna lämna ekonomisk uppföljning per sista mars, sista juni, sista oktober och sista december med prognos för helåret.

Rapporteringen till kommunstyrelsen fritar inte nämnd från skyldigheten att vidta åtgärder så att avvikelser mot budget inte sker.

Vid årets slut ska nämnderna enligt anvisningar från kommunstyrelsen lämna årsredovisningar/verksamhetsberättelser för sina verksamheter. I årsredovisningen ska resultatet av verksamheten redovisas i förhållande till uppställda mål. Av nämndens redovisning ska framgå både hur kvantitativa och kvalitativa mål uppnåtts.

I årsredovisningen ska jämförelse göras med såväl budget som med föregående räkenskapsår.

Slutredovisning av investeringar

Alla investeringsprojekt över 100 basbelopp ska slutredovisas till fullmäktige, övriga ska slutredovisas till nämnd.

Investeringar som pågår under flera år budgeteras och följs upp dels mot en totalbudget och dels mot året. Årligen återkommande investeringar ska normalt alltid avslutas i samband med nämndernas årsredovisningar och kommer att ombudgeteras endast om det föreligger särskilda skäl.

Nämnderna ska i årsredovisningen lämna en sammanställning över samtliga investeringsprojekt som avslutats under året.

Intern kontroll

Intern kontroll handlar om att ha ordning och reda. Internkontrollen ska säkerställa att det som ska göras blir gjort, görs rätt och sker på ett säkert sätt.

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden.

Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp den interna kontrollen inom nämndens verksamhetsområden. Nämnden ska som grund för sin styrning göra dokumenterade risk- och väsentlighetsbedömningar samt anta en särskild plan för hur arbetet med den interna kontrollen ska bedrivas. Resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt från antagen plan, beslutas av nämnden.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från egen granskning och nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättringar behövs, se till att sådana åtgärder genomförs av berörd nämnd. Rapporteringen ska beslutas av kommunstyrelsen i samband med beslut om årsredovisningen.

Befolkningsprognos 2016-2020

Tabell 1 Befolkningsprognos 2016-2020

Ålder	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0	1 227	1 259	1 287	1 299	1 316	1 334
1-5	6 394	6 310	6 425	6 468	6 532	6 607
6	1 259	1 347	1 244	1 303	1 294	1 300
7-12	7 144	7 231	7 469	7 540	7 625	7 735
13-15	3 283	3 387	3 513	3 603	3 648	3 674
16-18	3 266	3 321	3 367	3 444	3 546	3 640
19-64	54 471	54 936	55 944	56 599	57 273	57 879
65-79	9 910	10 061	10 226	10 279	10 380	10 546
80-89	2 128	2 180	2 266	2 380	2 494	2 600
90	343	369	373	389	403	419
Totalt	89 425	90 401	92 114	93 304	94 511	95 734

Under 2015 ökade antalet invånare i Botkyrka med 524 personer vilket motsvarar 0,6 procent. Det är en betydligt lägre ökningstakt än vad kommunen haft tidigare år.

I tabellen ovan redovisas kommunens befolkningsprognos 2016-2020 som är framtagna 2016. I prognosen beräknas antalet invånare öka med drygt 970 invånare 2016 jämfört med 2015. Under 2017 bedöms ökningen ligga

omkring 1 700 personer. Det beror främst på att många nyanlända som kom 2015 får uppehållstillstånd 2017. Åren 2018-2020 prognostiseras invånarantalet öka med omkring 1 200 årligen.

Mellan 2016 och 2017 är det främst åldrarna 7-12 år och 19-64 år som ökar.

Ekonomiska förutsättningar, driftramar och ekonomiskt resultat

Perioden 2017-2020 innebär sammantaget svåra ekonomiska förutsättningar. Under 2017 finns det utrymme att hantera andra kostnads- och behovsökningar än de som följer av pris- och löneökningar samt befolkningsutvecklingen. Det beror på de så kallade välfärds miljarderna som ger en intäktsökning för kommunen med cirka 69 miljoner kronor. Åren 2018-2020 är tuffare. Med nuvarande förutsättningar kommer det att krävas betydande effektiviseringar under dessa år.

Samhällsekonomi och kommunernas förutsättningar

Lågkonjunkturen är över

Efter en åtta år lång lågkonjunktur sedan finanskrisen hösten 2008 är nu svensk ekonomi åter i konjunkturrell balans. Det innebär att resursutnyttjande och arbetslöshet är tillbaka på långsiktigt normala nivåer. Tillväxten i omvärlden har varit osedvanligt svag, vilket är en väsentlig orsak till att återhämtningen tagit så lång tid. Men det innebär också att det fortfarande är många länder som har en bra bit kvar till ett konjunkturrellt normalläge.

Svensk tillväxt har under de senaste åren i hög grad baserats på en ökad sysselsättning. Däremot har utvecklingen av produktiviteten varit svag, vilket också har varit fallet i omvärlden.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) gör bedömningen att sysselsättningen ökar starkt även 2017. Därefter innebär deras prognos/framskrivning en mer långsiktigt normal utveckling, vilket innebär en BNP-tillväxt på cirka 2 procent, att sysselsättningen ökar med en halv procent per år och en arbetslöshet kring 6,5 procent.

Tabell 2 Ekonomiska nyckeltal 2016-2020
SKL okt-2016, procentuell förändring

	2016	2017	2018	2019	2020
BNP	3,4	2,4	2,0	1,8	2,1
Sysselsättning, timmar	2,0	1,4	0,7	0,4	0,5
Arbetslöshet, %	6,8	6,7	6,6	6,6	6,4
Timlöner	2,6	2,8	3,1	3,4	3,4
Konsumentpriser, kpif	1,4	1,7	2,0	2,0	2,0

I förhållande till konjunkturläget är bedömningarna av löneökningarna 2016 och 2017 relativt låga. Löne- och prisökningstakten beräknas dock successivt öka under perioden.

Rekordsnabb befolkningstillväxt

Under 2014 och 2015 ökade Sveriges befolkning med drygt 100 000 personer per år. Det är räknat i antal personer de största ökningarna som någonsin uppmätts.

Statistiska centralbyråns (SCB) senaste bedömning är att befolkningen ökar ännu snabbare de närmaste åren. Antalet invånare beräknas öka med nästan 650 000 personer mellan 2015 och 2020. Det innebär i genomsnitt 130 000 personer per år, motsvarande 1,3 procent. Det beror dels på den historiskt stora flyktinginvandringen, men också på ett ökat barnafödande. Antalet födda har ökat varje år sedan bottenåret 1999 och väntas om några år överstiga rekordåret 1990.

På kort sikt innebär både ett ökat barnafödande och flyktinginvandring att tillväxten per invånare blir lägre. Fler personer behöver kommunala insatser samtidigt som befolkningsökningen endast marginellt bidrar till ökad sysselsättning och tillväxt.

Kostnaderna ökar snabbare än intäkterna

Grundproblemet är att behovet av kommunal verksamhet kommer att öka snabbare än intäkterna. Behovsökningen till följd av befolkningsutvecklingen är väsentligt större än bedömningarna av sysselsättningsökningen. Den senare bestäms i hög utsträckning av antalet personer i yrkesverksam ålder, vilka ökar i betydligt långsammare takt än antalet barn och unga.

Tabell 3 Befolkningsförändringar 2015-2020
SKL okt-2016

	2015	2020	Förändr.	%	%/år år
0-18	2 130 000	2 375 100	245 100	11,5	2,2
19-64	5 773 800	6 019 900	246 100	4,3	0,8
65-84	1 688 800	1 837 100	148 400	8,8	1,7
85+	258 500	265 300	6 800	2,6	0,5
Total	9 851 000	10 497 300	646 300	6,6	1,3

SKL gör bedömningen att det krävs åtgärder motsvarande en skattehöjning med 1,30 kronor fram till år 2020. Även om det finns osäkerheter med alla framtidsbedömningar pekar kalkylerna mot svåra finansieringsproblem de närmaste åren. SKL menar att det därför är nödvändigt att ha ett starkt fokus på åtgärder som kan bromsa kostnadsutvecklingen.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

”Välfärdsmiljarderna”

Regeringen aviserade i våras en permanent resursförstärkning till kommuner och landsting med 10 miljarder kronor. Botkyrkas andel av dessa är för 2017 69,4 miljarder. Även om beräkningsgrunden ändras något mellan åren räknar vi med en intäkt i samma storleksordning även kommande år.

Långsammare skatteunderlagstillväxt

Sedan i våras har prognosen för skattunderlagets utveckling de närmaste åren sänkts kraftigt. Det gäller särskilt år 2017. I praktiken har därför en betydande del av välfärdsmiljarderna ”försvunnit” i lägre skatteintäkter. En del av den lägre prognosen förklaras dock av att löneökningarna antas bli lägre än i tidigare prognoser, vilket också bör dämpa kostnadsutvecklingen även i kommunerna.

Tabell 4 Skatteunderlagsprognos 2016-2020
SKL okt-2016

	2016	2017	2018	2019	2020
Prognos, oktober	5,0	4,5	3,9	3,8	3,9
Prognos, april	5,0	5,2	4,3	4,3	
Real utvl, oktober	2,3	1,9	1,1	0,8	0,8

Av tabellen ovan framgår också den reala utvecklingen av skatteunderlaget, dvs. med hänsyn tagen till pris- och löneökningar. Den reala ökningen av skatteunderlaget beräknas bli väsentligt lägre från och med 2018 när skatteunderlagets ökningstakt minskar samtidigt som de årliga pris- och löneökningarna blir högre. På grund av den snabba befolkningstillväxten minskar skatteunderlaget räknat per invånare åren 2018-2020.

År 2017 beräknas kommunens skatteintäkter uppgå till knappt 3,45 miljarder kronor. Till det ska också läggas 130 miljarder i kommunal

fastighetsavgift, som i praktiken är en statlig skatt där intäkterna fördelas till kommunerna.

Den kommunala utjämningen

Nästa år beräknas kommunens sammantagna intäkter från den kommunala utjämningens olika delar uppgå till 1,5 miljarder. Merparten kommer från inkomstutjämningen, 1 061 miljoner 2017. Det förklaras av kommunens låga skattekraft (skatteunderlag per invånare) som uppgår till cirka 86 procent av riksgenomsnittet. I inkomstutjämningen garanteras alla kommuner ett skatteunderlag på 115 procent av riksgenomsnittet. Mellanskillnaden ersätts något förenklat till 95 procent.

Tabell 5 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning 2017-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Skatteintäkter	3 317,7	3 474,8	3 586,2	3 722,4	3 867,6
Slutavräkningar	-7,5	-27,3			
Summa skatteintäkter	3 310,2	3 447,5	3 586,2	3 722,4	3 867,6
Inkomstutjämningsbidrag	1 014,7	1 060,6	1 083,4	1 137,8	1 188,2
Kostnadsutjämningsbidrag	198,5	215,9	225,3	234,1	243,5
Tillskott statsbidrag flyktingvariabler		50,0	50,0	37,0	25,0
Regleringsbidrag-/avgift	-2,5	0,8	-14,7	-24,6	-36,3
Bidrag för LSS-utjämning	30,7	47,0	47,6	48,1	48,8
Kommunal fastighetsavgift	130,0	130,2	130,2	130,2	130,2
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 371,4	1 504,5	1 521,8	1 562,6	1 599,4
Summa inkl generella statsbidrag och utjämning	4 681,6	4 952,0	5 108,0	5 285,0	5 467,0

Kommunen kompenseras också för en, jämfört med genomsnittskommunen, ogynnsam struktur i såväl kostnadsutjämningen som i den särskilda utjämningen för LSS-verksamhet. Sammantaget uppgår dessa ersättningar till 263 miljoner kronor.

Utdebitering

Utdebiteringen för 2017 föreslås uppgå till oförändrat 20 kronor 15 öre. Även Stockholms läns landsting har oförändrad skattesats för 2017.

Från 2017 är begravningsavgiften gemensam för alla församlingar där Svenska kyrkan sköter begravningsverksamheten och kan därför komma att ändras. Avgiften beslutas av Kammarkollegiet senast den 1 december. Utgående från 2016 års avgift blir skattesatserna för invånarna i Botkyrka 2017 följande:

Tabell 6 Skattesatserna 2017

	Botkyrka Församling	Grödinge församling
Botkyrka kommun	20:15	20:15
Landstinget	12:08	12:08
<i>Summa</i>	<i>32:23</i>	<i>32:23</i>
Begravningsavgift	0:19	0:18
<i>Summa</i>	<i>32:42</i>	<i>32:41</i>

Botkyrkas ekonomi

Svagare resultat de senaste åren

Botkyrka har redovisat positiva ekonomiska resultat de senaste 20 åren, men marginalerna har minskat de senaste åren. Efter flera år med resultat som var bättre än genomsnittet för alla kommuner har resultaten under 2014 och 2015 varit lägre än kommungenomsnittet, räknat i kronor per invånare. Även 2016 beräknas resultatet bli relativt lågt. Prognosen i höstens delårsrapport visar på ett balanskravsresultat på 72 miljoner, vilket till största delen förklaras av betydligt högre exploateringsintäkter än budgeterat.

En effekt av de svagare resultaten är att dessa endast i mindre utsträckning bidrar till att finansiera kommunens investeringar. En annan är att det inte finns någon fallhöjd om de ekonomiska förutsättningarna försämras. Då krävs istället effektiviseringar.

Men fortfarande en stabil ekonomi

Jämfört med många andra kommuner har Botkyrka ett relativt stort eget kapital och en låg skuldsättning. Soliditeten (eget kapital/tillgångarna) är väsentligt högre än såväl riks- som läns-genomsnitt, även om jämförelserna försvåras av olika organisation vad gäller bolag, internbanker etc.

Ett enkelt mått på kommunens ekonomiska ställning är skuldsättningen. Vid utgången av augusti 2016 uppgick kommunens upplåning till 483 miljoner kronor, exklusive den upplå-

ning som vidareutlånas till de kommunala bolagen. Med nuvarande räntenivåer innebär denna skuld en begränsad belastning på den kommunala ekonomin.

Investeringsbehoven är den stora ekonomiska utmaningen

Kommunernas sammantagna investeringsutgifter har ökat under en längre tid. Och enligt planerna ser investeringarna ut att fortsätta att öka.

Även Botkyrkas investeringar har under den senaste femårsperioden varit högre än tidigare, även om det varierar mellan åren. Men det som nu ligger framför oss är investeringar av en helt annan storleksordning. I investeringsplanen för åren 2017-2020 uppgår investeringsramarna i genomsnitt till drygt 1 miljard kronor per år. Kombinationen av att vara en växande kommun och en historik med en exceptionell utbyggnadstakt i början av 1970-talet innebär ett investeringstryck som inte längre kan skjutas på framtiden.

Som framgår av resultaträkningen på sid 26 innebär investeringsplanen kraftigt ökade kostnader för avskrivningar och räntor under planperioden. Det innebär också att en eventuell framtida återgång till mer normala räntenivåer skulle få betydande negativa effekter på kommunens ekonomi.

Nämndernas ramar och ekonomiskt resultat 2017-2020

Budget 2017

Pris- och löneökningar samt resursfördelningsmodellen

Grunden för kommunens kompensation till nämnderna för pris- och löneökningar är SKL:s prognos (se tabell 2). Löneuppräkningsmodellen för år 2017 har reducerats med 0,3 procentenheter utifrån bedömd löneglidning. Det innebär följande generella förutsättningar i beräkningarna av nämndernas ramar för år 2017:

- Lönerna räknas upp med 2,5 procent.
- Andra kostnader som domineras av personalinsatser, främst köp av verksamhet, räknas upp med 2,3 procent.
- Kompensationen för prisökningar uppgår till 1,7 procent.

- Hyrorna höjs med 0,85 procent. Nämnderna kompenseras med motsvarande uppräknings av sina hyreskostnader.
- Verksamhetens intäkter räknas upp med 2,3 procent.
- Internräntan och den internt kalkylerade arbetsgivaravgiften uppgår oförändrat till 3,0 respektive 38,46 procent.

För planåren 2018-2020 är priser och löner fullt uppräknade efter SKL:s prognos.

Nämndernas sammantagna volymuppräknings, enligt kommunens resursfördelningsmodell, uppgår till drygt 63 miljoner kronor 2017. Det är cirka 20 miljoner lägre än i de preliminära ramarna inför nämndernas arbete med Mål och budget. Det förklaras av att befolkningsstatistiken hittills under året visar på att befolkningsökningen under 2016 blir drygt 400 personer lägre än prognostiserat.

Högre exploateringsintäkter och IT-effektiviseringar

Under 2016 beräknas nettointäkterna för exploateringsverksamheten uppgå till 70 miljoner kronor. Det är väsentligt mer än något tidigare år. Till en del beror det på anpassning till ändrade redovisningsregler som gör att även vissa intäkter från tidigare år kommer att redovisas på år 2016. Men framförallt beror det på kraftigt stigande markpriser i kommunen. Det innebär även att de beräknade intäkterna för kommande år är väsentligt högre än tidigare. Jämfört med 2016 års budgeterade nettointäkt på 17,6 miljoner höjs den budgeterade intäkten under perioden med 30 miljoner till 47,6 miljoner kronor per år.

Inom IT-verksamheten sker effektiviseringar som innebär en sänkning av priser på delar av prislistan för IT grundtjänster med sammantaget 5 miljoner kronor. Nämndernas kostnader minskar i motsvarande mån, vilket regleras med sänkta ramar.

I kolumnen omfördelning IT-kostnader tabell 7 ingår också en korrigerings av en uppenbar felreglering avseende effekterna av den nya IT-prislistan 2015 för arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnden. Nämnden tillförs 2,2 miljoner som finansieras av ramminskningar för övriga nämnder. Nämnderna kompenseras dock genom en utebliven prisökning för övriga IT-tjänster.

Välfärdssatsningar och övriga ramökningar 2017

Budgeten innehåller särskilda välfärdssatsningar på 69 miljoner kronor, motsvarande kommunens intäkter från de så kallade välfärdsmiljarderna. Merparten, 48 miljoner kronor, tillfaller utbildningsnämnden och avser framförallt höjda lärarlöner. Vård- och omsorgsnämnden erhåller 11 miljoner för rätt till heltid och ökad brukartid.

Ramförändringarna på grund av övriga verksamhetsförändringar uppgår till 64 miljoner kronor. Störst ramökning får vård- och omsorgsnämnden med 28 miljoner. Merparten avser evakueringskostnader avseende Allegården samt Tumba vård- och omsorgsboende. Avsättningen till kommunstyrelsens/ kommunfullmäktiges förfogande har dessutom höjts med närmare 18 miljoner jämfört med år 2016.

En närmare beskrivning av välfärdssatsningarna och övriga ramförändringar framgår av respektive nämndavsnitt i detta dokument.

Avsättningar till kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges förfogande 2017

Sammantaget avsätts närmare 52 miljoner till kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges förfogande för 2017:

- 20 miljoner avsätts för att kunna kompensera främst utbildningsnämnden för ökade lokalkostnader till följd av uppbyggnad och om- eller nybyggnation av befintliga verksamhetslokaler.
- 5 miljoner kronor avsätts som volymreserv för att kunna kompensera nämnderna vid oförutsedda volymökningar.
- 27 miljoner finns avsatta för övriga oförutsedda kostnader. Denna avsättning avser främst merkostnader för asylsökande elever i skola och förskola samt minskade intäkter till följd av ändrade schablonersättningar för ensamkommande barn och unga.

Under kommunstyrelsen finns också ett generellt effektiviseringskrav på 9,7 miljoner kronor.

Ekonomiskt resultat 2017

Det budgeterade balanskravsresultatet uppgår till 30 miljoner kronor 2017, motsvarande 0,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är något lägre än det budgeterade

resultatet för år 2016. Det är ett resultat där marginalerna är mycket små och där det därför inte finns utrymme för större budgetavvikelser för nämnder eller till exempel avsevärt lägre skatteintäkter än budgeterat.

Botkyrka har sedan försäljningen av kommunens eldistributionsbolag 1999 haft en särskild avsättning till framtida pensionskostnader. Sedan 2015 har effekten av ökade pensionskostnader mildrats genom att medel disponeras från avsättningen. I balanskravsresultatet kan kommunen tillgodogöra sig det belopp som disponeras från avsättningen. Budgetförslaget innebär att 29 miljoner kronor disponeras från kommunens pensionsavsättning 2017.

Driftramar och ekonomiskt resultat 2018-2020

Som beskrivits ovan är de ekonomiska förutsättningarna väsentligt svårare för planåren 2018-2020 än för år 2017. Dels finns inga beslut om höjda generella statsbidrag dessa år, dels avtar skatteunderlagstillväxten samtidigt som befolkningstillväxten i riket är rekordhög. För kommunens del tillkommer effekterna av mycket omfattande investeringsplaner.

I resultaträkningen syns detta i ökade avskrivningskostnader och försämrat finansnetto. I driftredovisningen syns det främst som kraftigt ökade medel till ks/kf:s förfogande för att kompensera främst utbildningsnämnden för ökade hyror när befintliga förskolor och skolor rustas upp eller ersätts med nya lokaler.

Det kommer att krävas betydande effektiviseringar för att klara de närmaste årens ekonomiska utmaning. Mot den bakgrunden lämnas ett uppdrag till nämnderna att återkomma med förslag till effektiviseringar motsvarande 2 procent av nämndernas ramar i samband med delårsrapporterna. Beloppen framgår i respektive nämndavsnitt.

Av resultatbudget 2017-2020 framgår att resultatet 2018 ökar från 30 till 56 miljoner om effektiviseringarna på sammanlagt 100 miljoner genomförs 2018. Utan nya effektiviseringar åren därefter skulle resultatet dock försämrars till -11 miljoner 2019 respektive -120 miljoner 2020. Det vill säga utifrån nuvarande förutsättningar krävs stora och kontinuerliga effektiviseringar under hela planperioden.

Tabell 7 Justeringar i driftramar 2017

	Ettårsplan 2016	Justeringar Volym* [*]	Lön/pris uppräknings	Välfärds-satsning	Övriga verksamhetsförändringar	Omfördelning IT-kostnader	Omfördelningar mellan nämnder	
Kommunstyrelsen	-280,8	-2,1	-5,8		-3,0	0,8	2,0	-288,8
KS/KF förfogande	-24,3				-17,8			-42,1
Samhällsbyggnadsnämnden	-157,1	-1,2	-2,6		-2,0	0,2		-162,6
Exploateringsverksamheten	17,6				30,0			47,6
Tekniska nämnden	-1,2				0,7			-0,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-13,9	-0,1	-0,3		-2,3			-16,6
Kultur- och fritidsnämnden	-228,5	-2,9	-4,2	-1,5	-0,9	0,3	-1,0	-238,7
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd	-229,2	-2,1	-5,1	-2,0	-6,5	-1,8	0,7	-246,0
Utbildningsnämnden	-2 286,8	-33,4	-49,5	-48,0	-0,3	3,6	-0,2	-2 414,6
Socialnämnden	-564,7	-5,3	-12,9	-6,3	-3,5	0,7	-1,5	-593,5
Vård- och omsorgsnämnden	-982,6	-16,3	-22,1	-11,0	-28,4	1,2		-1 059,2
Revision	-4,0		-0,1		-0,2			-4,3
Summa	-4 755,5	-63,4	-102,6	-68,8	-34,1	5,0	0,0	-5 019,4

* Enligt generell resursfördelningsmodell - befolkningsprognos 2016.

Investeringar och kommunens låneskuld

Investeringsplanen

Investeringsplanen omfattar åren 2017-2020 och innehåller investeringar på sammanlagt 4,3 miljarder kronor. Utöver investeringsplanen återstår utgifter för projekt som medgivits i tidigare budgetbeslut, men som ännu inte är påbörjade eller slutförda. Dessa kvarvarande investeringar beräknas till 830 miljoner. Sammantaget innebär det investeringar på 5 miljarder kronor för perioden. I de angivna beloppen ingår inte investeringar inom VA- verksamheten eftersom verksamheten är intäktsfinansierad och ökade kapitalkostnader täcks av VA- avgifter.

Tabell 8 Investeringsplan 2017-2020

Miljoner kronor

2017	2018	2019	2020
474	870	1 583	1 394

Tillsammans med tidigare investeringsbeslut beräknas investeringarna 2017 sammantaget uppgå till 714 miljoner kronor. Det är för kommunens del en historiskt hög investeringsnivå. Men det är ändå väsentligt lägre än åren 2019 och 2020. Utöver de ekonomiska konsekvenserna finns det anledning att överväga om det överhuvudtaget är praktiskt möjligt för kommunen att genomföra investeringar av en sådan omfattning. Investeringsramarna för åren 2018-2020 bör därför uppfattas som preliminära.

Investeringsplanen innehåller flera större projekt inom utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden som kräver ytterligare utredning för att tydliggöra omfattning, kostnader och när i tiden det är realistiskt att genomföra projekten. Kommunstyrelsen får därför i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden, utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden komma tillbaka med preciseringar av projekten under 2017.

En tyngdpunkt i investeringsplanen ligger på förskolor och skolor. Samtidigt som ett stort antal förskolor och skolor är i behov av upprustning behövs tillskott för att klara ökningen av antalet barn och elever. I samband med förnyelse och nybyggnad av skollokaler aktualiseras även behoven av lokaler för sport och fritid.

Förskole- och skolprojekten redovisas inte med belopp för varje enskild byggnation utan ingår med samlingsbelopp i investeringsplanen. Det gäller också de kultur- och fritidslokaler som markerats med U för vidare utredning.

Antalet äldre ökar i kommunen vilket medför behov av att bygga ut vård- och omsorgsboenden. Även flera gruppboendestäder för omsorgsverksamheten planeras.

Med tyngdpunkt i slutet av planeringsperioden innehåller investeringsplanen uppförande av ett nytt kommunhus i Tumba.

Den höga investeringsnivån medför en ökad belastning på kommunens resultat i form av ökade avskrivningar och räntekostnader.

Kraftigt ökad upplåning

I vilken takt investeringarna i planen faktiskt blir genomförda bestämmer utvecklingen av kommunens upplåning. Det har tidigare visat sig svårt att bedöma årets upplåningsbehov som ofta har överskattats i tidigare ettårsplaner.

Mot bakgrund av att planen delvis bör betraktas som preliminär har upplåningen beräknats på en lägre investeringstakt än i investeringsplanen. Men bedömningen är ändå att upplåningen ökar kraftigt. Låneskulden för kommunens egna investeringar beräknas öka från nuvarande cirka 500 miljoner kronor till 900-1 100 miljoner vid utgången av 2017. Vid utgången av perioden år 2020 kan upplåningen uppskattas uppgå till närmare 3,5 miljarder kronor.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål för 2017

Det har sedan lång tid tillbaka funnits regler som innebär att kommuner ska hushålla med sina resurser. I kommunallagen uttrycks det numera som att ”Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs av andra juridiska personer”. God ekonomisk hushållning kan beskrivas som att varje generation ska finansiera den verksamhet som de beslutar om och tar del av. Finansieringen ska således inte skjutas på framtiden.

God ekonomisk hushållning

Balanskravet är ett minimikrav som innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Blir resultatet negativt måste det regleras inom tre år. God ekonomisk hushållning innebär att det ekonomiska resultatet normalt ska vara positivt på en nivå som innebär att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. God ekonomisk hushållning kan därför också innebära olika resultatnivåer i olika kommuner. En resultatnivå på 2 procent av skatter och statsbidrag brukar användas som ett riktmärke för god ekonomisk hushållning.

Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i Botkyrka som beslutades av kommunfullmäktige i samband med ettårsplanen för 2014 innebär att kommunen i ett längre perspektiv, till exempel under en femårsperiod, bör uppnå följande:

- Ett genomsnittligt balanskravsresultat på mellan 2 till 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- En genomsnittlig självfinansieringsgrad av investeringar på minst 75 procent.

Finansiella mål för 2017

Som beskrivits under avsnittet ekonomiska förutsättningar är kommunens budgeterade ekonomiska resultat relativt lågt samtidigt som investeringsbehoven är mycket stora. Resultat och självfinansieringsgrad enligt de långsiktiga riktlinjerna för god ekonomisk hushållning uppnås inte i budgeten för 2017.

Mot den bakgrunden föreslås följande finansiella mål för 2017:

- Kommunens balanskravsresultat ska uppgå till 0,6 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Självfinansieringsgraden av kommunens investeringar ska minst uppgå till 45 procent.

Låne- och borgensram 2017

I samband med Mål och budget fastställs varje år låne- och borgensram för det kommande året.

Låneramar

Kommunens egna behov

Mot bakgrund av investeringsplanen uppskattas låneskulden för kommunens egna investeringar komma att uppgå till 900-1 100 miljoner kronor vid utgången av år 2017. Utvecklingen är dock mycket svårbedömd. Mot den bakgrunden föreslås upplåningsramen för kommunens egna behov till 1 200 miljoner kronor år 2017.

Botkyrkabyggen

År 2016 uppgår låneramen för Botkyrkabyggen till 1 400 miljoner. Vid utgången av augusti månad 2016 uppgick vidareutlåningen till 1 185 miljoner. Under 2017 kommer reinvesteringar som kräver ökad upplåning att genomföras. Därför föreslås en låneram på 1 400 miljoner kronor även för 2017.

Botkyrka stadsnät

År 2016 uppgår låneramen för Botkyrka Stadsnät till 230 miljoner kronor. Vid utgången av augusti månad uppgick vidareutlåningen till 185 miljoner. För 2017 föreslås en låneram på 240 miljoner kronor.

Söderenergi

Vid utgången av augusti månad 2016 uppgick vidareutlåningen till 357 miljoner kronor. Ägarkommunerna har enats om ett gemensamt totalt åtagande (lån- och borgensram) på 3050 miljoner 2017. Botkyrkas andel av det blir 885 miljoner, varav 391 miljoner avser borgen. Låneramen för 2017 föreslås därför till 494 miljoner kronor.

Totala låneramar

Sammantaget föreslås en låneram på 3 359 miljoner kronor 2017. Det är 445 miljoner lägre än för 2016. I den föreslagna låneramen ingår även lån till Upplev Botkyrka AB med 15 miljoner och Hågelbyparken AB med 10 miljoner kronor.

Borgensram och riskbedömning för 2017

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer ska kommunen i samband med Mål och budget fastställa borgensram samt göra en riskbedömning av befintliga borgensåtaganden.

Vid höstens delårsbokslut 2016 uppgick kommunens borgensåtagande till 1 306 miljoner kronor. Av beloppet avser 1 250 miljoner olika kommunala bolag, 21 miljoner bostadsrättsföreningar för industriändamål och 35 miljoner ideella föreningar. Det ingår också ett borgensåtagande på 600 miljoner gentemot Södertörns Energi AB där vi har ett solidariskt borgensåtagande för hela lånebeloppet på 1 200 miljoner kronor tillsammans med Huddinge kommun. Dessutom har kommunen en solidarisk borgen avseende Kommuninvests utlåning till andra kommuner.

För Södertörns Energi föreslås en borgensram på brutto 1 200 miljoner kronor (netto 600 miljoner) 2017. För Söderenergi föreslås en borgensram på 391 miljoner. För Syvab föreslås att borgensramen sätts till 113 miljoner, för Sfab till 43 miljoner och för SRV Återvinning AB till 80 miljoner kronor. För bostadsrättsföreningar och ideella föreningar föreslås en borgensram på 22 miljoner respektive 40 miljoner kronor för 2017.

För kommunens borgensåtaganden gentemot kommunens egna bolag och delägda bolag bedömer vi riskerna som fortsatt mycket små. Av det totala borgensåtagandet är mer än 95 procent riktade mot egna eller delägda bolag. De största riskerna finns liksom tidigare i kommunens borgensåtaganden gentemot de ideella föreningarna. Många av dessa har en svag ekonomi och är beroende av förhållandevis osäkra inkomstkällor.

Uppdrag

- Nämnderna har 2018 fått en minskad budgetram motsvarande två procent. Nämnderna får därför i uppdrag att ta fram förslag till möjliga effektiviseringar inom nämndens ansvarsområde. Detta så att vi har effektiva lösningar så att ingen skattekrona används ineffektivt så att vi kommande år fortsatt kan göra strategiska satsningar på välfärd och bygget av Botkyrkastaden. Kommunstyrelsen får särskilt i uppdrag att tillsammans med nämnderna hitta nämndöverskridande effektiviseringsåtgärder. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017
- Tekniska nämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar för verksamheterna inom utbildningsområdet så att de kan arbeta med lokaleffektivisering. Det kan till exempel handla om att skapa en ”lokalbank” och regler för en sådan så att verksamheter ska kunna lämna delar av lokal eller hela lokaler. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar och incitament för enhetschefer att arbeta med lokaleffektivisering. I uppdraget ingår att lägga ut lokalkostnaderna på enheterna. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.
- Nämnderna får i uppdrag att skapa effektiva och dokumenterade rutiner för ansökan av statsbidrag och övriga bidrag. Nämnderna får dessutom i uppdrag att skapa rutiner för att ha ett samlat grepp över alla ansökningar under året. Den dokumenterade rutinen redovisas till kommunstyrelsen den 6 februari 2017.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att arbeta med de enheter som har låg andel ekologiska livsmedel så att de närmar sig de enheter som har lyckats bättre. Hur arbetet ska bedrivas redovisas till kommunstyrelsen i den 6 februari 2017.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda kommunikatörsrollerna i kommunorganisationen samt deras innehåll och placering. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra åtgärder i syfte att stärka kommunens arbete med kompetensförsörjningen för bristyrken med särskilt fokus på att attrahera, rekrytera och behålla kompetent personal samt att minska sjukfrånvaron. Detta uppdrag innefattar även att se över hela kommunens HR-organisation med målsättning att skapa en så optimal och effektiv organisation som möjligt givet kommunens utmaningar på HR-området. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att inom de möjligheter som ges i nuvarande avtal med leverantören av ekonomisystem utreda konsekvenserna av att anskaffa en modul för inköp och beställningar till år 2018. Utredningen ska omfatta möjliga kostnadseffektiviseringar, behov av förändrade arbetssätt samt investeringsbehov och driftkostnadskonsekvenser. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 2 maj 2017.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden, utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden göra en djupare analys av de investeringsprojekt som finns upptagna i investeringsplan 2018-2020. Redovisning lämnas till kommunstyrelsen den 6 mars 2017.

Resultatbudget 2017-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Nämnder	-4 755,5	-5 019,4	-5 155,4	-5 388,5	-5 669,1
Interna och gemensamma poster	320,2	323,8	339,0	345,0	358,0
Avskrivningar	-249,0	-257,0	-265,0	-277,0	-289,0
Verksamhetens nettokostnader	-4 684,3	-4 952,6	-5 081,4	-5 320,5	-5 600,1
Skatteintäkter	3 306,0	3447,5	3586,2	3722,4	3867,6
Generella statsbidragsintäkter mm	1 375,6	1504,5	1521,8	1562,6	1599,4
Finansiella intäkter	81,0	82,0	83,0	85,0	86,0
Finansiella kostnader	-76,0	-80,5	-86	-95,5	-108,2
Resultat före extraordinära poster	2,3	0,9	23,6	-46,0	-155,3
Pensionskostnader från avsättning	26,0	29,0	32,0	35,0	35,0
Balanskravsresultat	28,3	29,9	55,6	-11,0	-120,3

Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning 2017-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Skatteintäkter	3 317,7	3 474,8	3 586,2	3 722,4	3 867,6
Slutavräkningar	-7,5	-27,3			
Summa skatteintäkter	3 310,2	3 447,5	3 586,2	3 722,4	3 867,6
Inkomstutjämningsbidrag	1 014,7	1 060,6	1 083,4	1 137,8	1 188,2
Kostnadsutjämningsbidrag	198,5	215,9	225,3	234,1	243,5
Tillskott statsbidrag flyktingvariabler		50,0	50,0	37,0	25,0
Regleringsbidrag-/ avgift	-2,5	0,8	-14,7	-24,6	-36,3
Bidrag för LSS-utjämning	30,7	47,0	47,6	48,1	48,8
Kommunal fastighetsavgift	130,0	130,2	130,2	130,2	130,2
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 371,4	1 504,5	1 521,8	1 562,6	1 599,4
Summa skatteintäkter inkl generella statsbidrag och utjämning	4 681,6	4 952,0	5 108,0	5 285,0	5 467,0

Nämndernas budgetramar 2017-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Kommunstyrelsen	-280,8	-288,8	-294,6	-304,2	-314,1
KS/KF förfogande	-24,3	-42,1	-52,1	-68,1	-112,1
Samhällsbyggnadsnämnden	-157,1	-162,6	-163,8	-168,8	-174,0
Exploateringsverksamheten	17,6	47,6	47,6	47,6	47,6
Tekniska nämnden	-1,2	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Miljö- och hälsoskydds- nämnden	-13,9	-16,6	-17,0	-17,2	-18,0
Kultur- och fritidsnämnden	-228,5	-238,7	-245,4	-261,5	-274,7
Arbetsmarknads- och vux- enutbildningsnämnden	-229,2	-246,0	-250,3	-261,3	-272,9
Utbildningsnämnden	-2 286,8	-2 414,6	-2 479,1	-2 589,4	-2 701,4
Socialnämnden	-564,7	-593,5	-603,3	-627,0	-651,7
Vård- och omsorgsnämnden	-982,6	-1 059,2	-1 092,4	-1 133,4	-1 192,6
Revision	-4,0	-4,3	-4,4	-4,5	-4,7
Summa	-4 755,5	-5 019,4	-5 155,4	-5 388,5	-5 669,1

Sammanfattning investeringsplan 2017-2020

Skattefinansierad verksamhet	Totalt för perioden 2017-2020	2 017	2018	2019	2020
Kommunstyrelsen	-642,5	-20,2	-21,1	-292,4	-308,8
Samhällsbyggnadsnämnden	-151,1	-42,9	-42,9	-34,0	-31,3
<i>Statsbidrag</i>	<i>10,8</i>	<i>1,0</i>	<i>3,0</i>	<i>5,6</i>	<i>1,2</i>
Tekniska nämnden	-199,1	-55,0	-48,5	-48,0	-47,6
Kultur- och fritidsnämnden	-317,6	-29,9	-93,6	-138,2	-55,9
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-21,8	-13,7	-2,7	-2,7	-2,7
Utbildningsnämnden	-2 612,5	-262,5	-613,2	-944,8	-792,0
Socialnämnden	-48,5	-17,1	-23,4	-4,0	-4,0
Vård- och omsorgsnämnden	-327,6	-32,3	-24,3	-118,8	-152,2
Utgifter	-4 320,7	-473,6	-869,7	-1 582,9	-1 394,5
Inkomster	10,8	1,0	3,0	5,6	1,2
Summa netto	-4 309,8	-472,6	-866,6	-1 577,3	-1 393,3
Taxefinansierad verksamhet					
Tekniska nämnden – VA-verksamheten	-327,0	-35,8	-31,5	-57,5	-112,5

Interna och gemensamma poster 2007-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Kapitaltjänst	362,0	376,0	389,0	405,0	421,0
Pensionsutbetalningar	-79,0	-77,2	-79,1	-82,1	-85,1
Fastighetsskatt	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Försäkringar	-3,5	-3,5	-3,6	-3,7	-3,8
Ersättning, fastighet	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Överskott arbetsgivaravgift	156,3	158,8	164,2	172,3	175,4
Pensionskostnad	-146,0	-171,6	-177,9	-187,9	-190,9
Schablonbidrag	29,0	39,9	45,0	40,0	40,0
Summa	320,2	323,8	339,0	345,0	358,0

Finansiella poster 2017-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Finansiella intäkter					
Aktieutdelning, egna bolag	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Borgensavgifter	15,0	16,0	17,0	19,0	20,0
Ränteintäkter	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
Summa finansiella intäkter	81,0	82,0	83,0	85,0	86,0
Finansiella kostnader					
Räntor lån	-79,0	-80,5	-85,0	-93,5	-105,2
Avgår ränta under byggtid	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Räntor pensionsskuld	-8,0	-11,0	-12,0	-13,0	-14,0
Summa finansiella kostnader	-76,0	-80,5	-86,0	-95,5	-108,2
Summa finansnetto	5,0	1,5	-3,0	-10,5	-22,2

Kommunstyrelsen

Ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens högsta verkställande organ – den bereder ärenden till kommunfullmäktige och föreslår beslut. Det är kommunstyrelsen som leder, samordnar och följer upp kommunens övergripande processer och styrning av verksamheter samt ekonomin.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-288,8	-294,6	-304,2	-314,1
Investeringar, netto	-20,2	-21,1	-292,4	-308,8

Väsentliga områden

Under hela perioden fram till 2020 är det en rad områden som kommer vara av stor betydelse för att stärka kommunens förmåga att möta samhällsutvecklingen i Botkyrka kommun med medborgarens fokus utifrån perspektiven plats och organisation. Hela Stockholmsregionen växer snabbt vilket kräver investeringar i skolor, förskolor och bostäder. I Botkyrka kommun är målsättningen att nå 4000 nya bostäder till 2020.

Digitaliseringen ger fortsatta möjligheter att utveckla upplevelsen av delaktigheten i de demokratiska processerna samt tillgänglighet till kommunala verksamheter. För att hantera en föränderlig omvärld krävs beredskap och flexibilitet att kunna hantera både väntade och oväntade händelser under pågående verksamhetsår. Vår analys visar att det kommer bli en avgörande faktor för att Botkyrka kommun ska vara en effektiv organisation i relation till politiska prioriteringar och uppdrag som behöver hanteras utanför ordinarie verksamhetsplanering. Flyktingsituationen i världen och hur den påverkar kommunen nu och framåt är ett bra exempel på hur vår verksamhet behöver vara flexibel och ha beredskap för att möta en komplex och föränderlig värld. Kommunen behöver välfungerande processer för att möta behoven av utbildning, arbete, bostäder och omsorg, både på kort och på lång sikt.

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för kommunens styr- och ledningsprocesser. I närtid är utvecklingsarbetet kopplat till mål- och budgetprocess, ägarstyrning, arkiv och kommunens investeringsprocess. Framgångsfaktorer för utvecklingsarbetet är att det är transparent och förankrat i alla förvaltningar. Kommunens utvecklingsarbete med ett processorienterat arbetssätt syftar till att skapa en effektiv organisation som tar sin utgångspunkt i medborgarens fokus. Kommunledningsförvaltningen leder arbetet med att utveckla processorientering inom både den egna förvaltningen och som stöd till övriga kommunorganisationen. Genomförandeplaner är antagna för det kommande verksamhetsåret, både vad gäller kommunens arbete som helhet och kommunledningsförvaltningen specifikt. Arbetet 2017 kommer främst handla om att etablera processarbetet utifrån antagna genomförandeplaner.

Stora delar av kommunledningsförvaltningens verksamhet består av en rad stödprocesser till kommunorganisationen. För att kommunen som helhet ska vara en effektiv organisation behöver stödprocesserna upplevas utgöra det stöd som mottagande förvaltningar förväntar sig.

En effektiv organisation kräver rätt kompetens. Liksom andra kommuner har Botkyrka kommun en utmaning i att både behålla och attrahera rätt kompetens. Under de kommande åren är det av avgörande betydelse att stärka

kompetensförsörjning och arbetsgivarvarumärket Botkyrka kommun.

Prioriteringar 2017

Med utgångspunkt i vår analys av behov och utmaningar fram till 2020 kommer åtta områden särskilt prioriteras under 2017. Varje prioritering relaterar till en huvudprocess och därtill antagna kommunfullmäktigemål.

1. Medborgarnas upplevelse av delaktighet. Genom att utveckla digitaliseringsarbetet och ta fram en E-strategi ges förutsättning att utveckla kommunens förmåga att ha medborgarnas fokus i verksamheten.

2. Uppföljning och analys av platsen Botkyrka kommun. Vi ska stärka vår kunskap och analysförmåga inom samhällsplaneringens olika perspektiv. Särskilt viktigt just nu är att möjliggöra byggande av attraktiva bostäder och verksamhetslokaler, för ökad variation och mer levande stadsmiljöer. Målet är 4000 nya bostäder till 2020 och nyinvesteringar i skolor och förskolor.

3. Arbetet med att planera och följa upp verksamheten behöver utvecklas ytterligare. Arbetet kommer under 2017 fokusera på att etablera ett processororienterat arbetssätt. Mänskliga rättigheter i styrning och ledning, vårt målarbete och investeringar är också viktiga områden.

4. Kompetensförsörjning. Kommunledningsförvaltningen ska ta fram en plan för kompetensförsörjning samt för arbetsgivarvarumärket.

5. Stödprocesserna ska leverera med ökad nöjdhet hos mottagarna. Fokus på ordning och reda och ökad kvalitet utifrån verksamheternas behov.

6. Arbetsmiljöarbetet. Fokus på att stärka organisationens förmåga till flexibilitet i en föränderlig omvärld samtidigt som ett hållbart arbetsliv möjliggörs.

7. Ägarstyrningen stärks inom ramen för processen samordna koncernen och bereda ärenden.

8. Etablera fungerande strategiska grupper och samordningsgrupper utifrån antagna planer för

ett processororienterat arbetssätt i Botkyrka kommun.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Kommunstyrelsens mål 1:1

Flickor och pojkar, kvinnor och män i alla stadsdelar deltar aktivt i lokalsamhället och den lokala demokratin.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel invånare i alla stadsdelar som upplever att det är lätt att ta del av kommunens information.		49	50	53
Andel skolor som fyllt sina platser i Botkyrka ungdomsfullmäktige.	75	75	100	80
Antal invånare som deltagit i dialogforum i alla stadsdelar (styck).	473	525	526	600
Andel medborgarförslag från Alby, Fittja, samt Hallunda-Norsborg.	24	31	32	40

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel invånare som upplever att de kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar dem.				
Alby				
Kvinnor	43	47	50	50
Män	38	44	50	50
Fittja				
Kvinnor	39	47	50	50
Män	35	44	50	50
Hallunda/Norsborg				
Kvinnor	34	32	50	50
Män	33	40	50	50
Tullinge				

Kvinnor	26	28	50	50
Män	19	20	50	50
Tumba inkl Storvreten				
Kvinnor	31	34	50	50
Män	27	33	50	50
Vårsta/Grödinge				
Kvinnor	37	33	50	50
Män	24	30	50	50

Kommunstyrelsens mål 1:2

Kommunens verksamheter präglas av en hög tillgänglighet i alla kontakter.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Tillgänglighet via telefon(KKiK)	51	52	70	75
Svarstid - Andel externa samtal till 530 601 00 som besvaras inom en minut	-	67	90	80
Direkt service: Andel samtal till kommunens huvudnummer som kan lösas av kontaktcenter utan att behöva koppla samtalet vidare.	-	-	65	80
Respons – synpunkter och klagomål: Andel av de som lämnar in synpunkter och klagomål på kommunens verksamheter ett första svar från ansvarig handläggare inom 10 dagar.	17	27	100	40

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Kommunstyrelsens mål 2:1

Kommunen ger en jämställd och jämlik medborgarservice i sina processer.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Upplevelsen av diskriminering i mötet med kommunens verksamheter.	2,7	3,2	3,1	3

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Kommunstyrelsens mål 11:1

Botkyrka kommun har en aktuell och långsiktig samhällsplanering för kommunens olika områden.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Kommunstyrelsens mål 12:1

Botkyrka kommuns styrsystem leder till en positiv utveckling av verksamheternas resultat och kvalitet för båda könen i alla stadsdelar.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Nöjd medborgarindex (NMI) i SCB:s medborgarundersökning.	50	52	54	
Botkyrka kommun har jämförelse med tidigare mätning förbättrat resultatet i Resultatvisaren med avseende på: - resultat och effektivitet - politisk styrning och kontroll - medborgarinformation om resultat.				Bättre än 2014
Andelen nämndordförande och förvaltningschefer som tycker att kommunens budgetprocess fungerar väl.	-	35	Ökning mot 2015	70
Andel individbaserade mätbara mål och indikatorer som följs upp med kön som övergripande indelningsgrund på nämndnivå.	64	68	100	100

Kommunstyrelsens mål 12:2

Botkyrka kommun är en konkurrenskraftig och föredömlig arbetsgivare.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Hållbart medarbetarengagemang (HMI). Avser egen regi. Värde för Stockholms län inom parentes.				
Kvinnor	78 (80)	78 (79)	79	80
Män	78 (78)	77 (78)	79	80
Delaktighet i beslut: Andel av kommunens medarbetare som upplever att de har möjlighet att vara delaktiga i beslut som rör deras arbetsplats. Värde inom parentes avser kommungenomsnittet				
Kvinnor	69	67 (62)	70	
Män	70	69 (65)	70	
Sysselsättningsgrad: Kvinnor och män som önskar en högre sysselsättningsgrad upp till heltid och fått ett erbjudande om det. (%)				
Kvinnor			100	100
Män			100	100
Personalrörlighet: Nya tillsvidareanställda under året andel (%)	12,5	7,6		
Personalrörlighet: Avgångna tillsvidareanställda under året andel (%)	9,2	12,9		
Sjuktal – dag 1-14: andel arbetstimmar (%)				
Kvinnor	2,7	2,8		2,5
Män	0,5	0,6		0,5
Sjuktal - dag 15-90: andel arbetstimmar (%)				
Kvinnor	1,3	1,5		1,2
Män	0,2	0,1		0
Sjuktal – dag 91-365: andel arbetstimmar (%)				
Kvinnor	1,8	2,6		2,0
Män	0,3	0,1		0

Kommunstyrelsens mål 12:3

Kommunens stödprocesser och stödsystem är ett effektivt stöd för förvaltningarna.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Digital service och verksamhetsutveck-	202	206	199	210

ling: Index som mäter kommunens digitala service till medborgare och företag och arbete med verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering. Skala från 100-300.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Välfungerande lednings- och stödprocesser: Hur nöjda är kommunens chefer med stöd och service. Avser hela stödprocesser (centralt och lokalt stöd). (Chefsenkäten) (Medelvärde, skala 1-10).				
IT-tjänster				
Kvinnor	4,7	4,7		6,0
Män	4,3	4,3		5,8
Telefoni				
Kvinnor	4,6	4,0		5,5
Män	3,7	3,3		5,0
Planera verksamhet (mål och budget)				
Kvinnor				6,0
Män				6,0
Följa upp verksamhet (delår och årsredovisning)				
Kvinnor				6,0
Män				6,0
Beslutsstödsystemet				
Kvinnor	4,8	4,9		6,0
Män	4,0	3,8		5,5
Redovisning och ekonomiadministration				
Kvinnor	5,4	5,4		6,5
Män	5,2	4,9		6,0
Fakturasystemet loF				
Kvinnor	3,3	3,2		5,0
Män	2,9	2,7		4,8
Kompetensförsörjning/HR-stöd				
Kvinnor				Nytt 6,0
Män				6,0
Kompetensförsörjning/lön				
Kvinnor	5,5	5,0		6,8
Män	5,6	4,6		6,4

Personalsystemet				
Kvinnor	2,7	2,7		5,0
Män	2,7	2,4		4,7
Ärendeberedning				
Kvinnor	3,0	2,9		5,0
Män	3,3	2,9		5,0
Informationsförvaltning: diarieföring och arkiv				
Kvinnor			Nytt	6,0
Män				6,0
Ärendehanteringssystem (LEX)				
Kvinnor	2,6	3,2		5,0
Män	3,3	3,0		4,8
Kommunikationsstöd				
Kvinnor	5,5	5,4		6,3
Män	5,3	4,6		6,0
Intranät (Botwebb)				
Kvinnor	2,7	2,5		6,5
Män	2,6	2,2		6,2
Anskaffning/upphandling inkl inköp				
Kvinnor	4,5	4,6		5,8
Män	5,1	4,8		6,0
Säkerhet- och krishanteringsstöd				
Kvinnor			Nytt	6,0
Män				6,0

Kommunstyrelsens mål 12:4

Kommunledningsförvaltningen är en effektiv organisation.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Hållbart medarbetar-engagemang (HMI) för Klif. (SKL).				
Kvinnor	78(78)	72	80	82
Män	77(78)	71	80	82
Medarbetares kunskap om mål				
Kvinnor	79	59	80	85
Män	78	71	80	85

Medarbetares kännedom om förväntningar				
Kvinnor				70
Män			Nytt	70
Motivation				
		72		
Kvinnor		78	79	82
Män		76	79	82
Delaktighet				
	70(63)	63	70	75
Kvinnor	72(66)	67	70	75
Män				
Arbetsförutsättningar				
Kvinnor		72	60	70
Män		68	60	70
Kreativitet och nytänkande				
Kvinnor	72	72	60	65
Män	75	74	60	65
Personälrlighet Klif: Nya tillsvidareanställda under året andel (%)				
	13,3	8,6	Nytt	10
Personälrlighet Klif: Avgångna tillsvidareanställda under året andel (%)				
	12,7	22,2	Nytt	10
Sjuktal – dag 1-14: andel arbetstimmar (%) Klif				
Kvinnor	1,5	1,5	-	1,3
Män	0,4	0,5	-	0,4
Sjuktal - dag 15-90: andel arbetstimmar (%) Klif				
Kvinnor	1,2	1,3	-	1,2
Män	0	0,1	-	0
Sjuktal – dag 91-365: andel arbetstimmar (%) Klif				
Kvinnor	1,2	3,3	-	3,0
Män	0	0,1	-	0

Kommunstyrelsens mål 12:5

Kommunledningsförvaltningen har en aktuell planering och styrning inom kommunstyrelsens strategiska ansvarsområden, innefattande hållbar utveckling inklusive lokal utvecklingsplanering samt områdesarbete, översiktlig planering av mark och vatten, inklusive översiktsplan och stadsdelsvisa strukturplaner samt riktlinjer för bostadsförsörjning, regional utvecklingsplanering, klimatarbete, sysselsättning och näringsliv inklusive gott företagsklimat, kommunens varumärke och attraktivitet, mänskliga rättigheter med särskilt fokus på jämlikhet, jämställdhet, interkulturalitet, barnets rättigheter, rättigheter för personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteter, samt folkhälsoarbete, kreativitet och idéutveckling, trygghets- och säkerhetsarbete, internationellt samarbete och högskolesamverkan.

Det finns huvudprocesser med tillhörande kommunfullmäktigemål där kommunledningsförvaltningen äger planerings- och stödresurser och kan ”producera” styrdokument och visst stöd till förvaltningarna, men till mycket liten eller ingen del påverka måluppfyllelsen av dessa huvudprocesser, dessa tas om hand i mål 12:5. De huvudprocesser och mål som tas om hand är:

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna med mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande och mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar.

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv med mål 6 Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver.

Att erbjuda Botkyrkaborna förutsättningar för gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv med mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre, mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap och mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna med mål 10 Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation 2020

Kommunstyrelsens mål 13:1

Centralt upphandlade varor och tjänster bidrar till en klimatneutral organisation.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Biodrivmedel: Andel upphandlingar där transporter ingår där krav ställts på bränsleandel biobränsle	10	100		
Klimatkompensation: Andel ramavtalsupphandlingar där krav på klimatkompensation ställs (där klimatkompensation är möjlig)	10	100		

Kommunstyrelsens budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-280 827	-280 827	-288 848	-294 562	-304 176
Volymförändringar		-2 057	-1 900	-1 929	-1 956
Löne- och prisuppräknig		-5 769	-7 547	-8 735	-8 981
Övriga prioriteringar					
Investeringscontroller (KS/2016:367)		-900			
Avtalsjurist (KS/2016:367)		-900			
Överförmyndarnämnd		-1 200			
Valnämnden			-2 050	2 050	
Introduktion av nya ledamöter och avtackning av avgående fullmäktige				-1 000	1 000
Omfördelning mellan nämnder					
Överföring av festivalmedel, KS-KFN		1 000			
Trygghetsskapande arbete i Hallunda/ Norsborg KS-SN		1 000			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		305			
Justering fel i tidigare reglering IT		500			
Effektiviseringsåtgärder			5 783		
Summa Justeringar	0	-8 021	-5 714	-9 614	-9 937
Ettårsplan	-280 827				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-288 848	-294 562	-304 176	-314 113

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Kommunstyrelsens budget uppgår för **2017** till 288,8 miljoner kronor. Det är en ökning med 8,0 miljoner kronor jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får kommunstyrelsen 2,0 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 5,8 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

En del i kommunstyrelsen åtgärdsplan med anledning av fullmäktiges anmärkning på tekniska nämnden var att tillsätta två tjänster under kommunstyrelsen. Tjänsterna gäller investeringscontroller och stöd till tekniska nämnden i form av en juridiskt kunnig utredare. För

ändamålet avsätts 900 000 kronor för respektive tjänst.

Ersättningen till överförmyndarverksamheten höjs med anledning av ökningen av ensamkommande barn. För ändamålet utökas ramen med 1,2 miljoner kronor.

Omfördelning av ram mellan nämnder innebär att kommunstyrelsens ram reduceras med 2,0 miljoner kronor. Av beloppet överförs 1 miljon till kultur- och fritidsnämnden för att anordna festival i Botkyrka och 1 miljon överförs till socialnämnden och avser trygghetsskapande arbete i Hallunda/Norsborg. Överföringen till socialnämnden är en justering till följd av kommunstyrelsens omorganisation 2016.

Ramen reduceras med 0,8 miljoner till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 5,7 miljoner kronor och avser volymförändring 1,9 miljoner, löne- och prisuppräknings 7,5 miljoner samt genomförande av allmänna val 2,1 miljoner. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 5,8 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 9,6 miljoner kronor och avser volymförändring 1,9 miljoner, löne- och prisuppräknings 8,7 miljoner, återförande av 2018 års ökning av ram för allmänna val samt tillskott med 1 miljon för introduktion av nya ledamöter och avtackning av avgående fullmäktige.

För **2020** utökas ramen med 9,9 miljoner kronor, vilket avser volymförändringar 1,9 miljoner och löne- och prisuppräknings 9,0 miljoner. Dessutom återförs den miljon som avsattes 2019 för introduktion och avtackning av fullmäktige.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammantaget för perioden 2017-2020 finns för kommunstyrelsens del investeringsprojekt med en totalkalkyl på 642,5 miljoner kronor. Projektet finns redovisade i investeringsplan 2017-2020, sida 95. I investeringsplanen finns ett nytt kommunhus upptaget med en totalkalkyl på 655 miljoner, varav 55 miljoner beräknas falla ut 2021. Därutöver finns medel för IT infrastruktur och årliga inventarier. Dessutom finns medel för investeringsutgifter i samband med nya upphandlingar av personal- och affärs (ekonomi)system.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ansvarsområde

Samhällsbyggnadsnämnden har hand om skötseln och underhållet av gator, parker och mark. Dessutom ingår fysisk planering, bygglov samt kart- och mätverksamhet i nämndens ansvar.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-162,6	-163,8	-168,8	-174,0
Exploatering, netto	47,6	47,6	47,6	47,6
Investeringsutgifter, netto	-42,9	-42,9	-34,0	-31,3

Väsentliga områden

Bostadsbyggande

Det nya bostadsförsörjningsprogrammet innebär en väsentligt snabbare utbyggnadstakt än enligt tidigare planer. Under 2016 går flera stora bostadsplaner i mål och byggande kan starta på t.ex. Albyberget, i Fittja C och på Solskensvägen i Tullinge.

Sedan tidigare finns klara planer för bostäder i Tumba och i Vårsta centrum, liksom i Sandstugan och i Rikstens tidiga etapper. I Tumba byggs tre ungdomsbostadsprojekt. Därtill sker samråd om bostäder i Tumba skog och beslut fattas om planstart för bostäder vid Hallunda gård.

Bygglov

Inom bygglovsverksamheten har den ökade ärendemängden mötts med fortsatt fokus på effektivitet och rättsäkerhet, samt på service till sökande genom ökad tillgänglighet via telefon, internet och försök med drop-in.

Tillgänglig information

En tydlig trend är att offentligt producerad information ska göras fritt tillgänglig i samhället som öppna data.

Denna trend understöds av bl.a. PSI-direktivet, regeringens strategi för en digitalt samver-

kande statsförvaltning, och SKL:s nationella strategi för e-samhället.

Parallellt pågår arbetet med det som kallas Digitalt först, där Lantmäteriet fått regeringens uppdrag att ihop med Boverket verka för ”en smartare stadsbyggnadsprocess”, som med digital hjälp förenklar för medborgare och företagare och bidrar till ökat bostadsbyggande. Strävan är att första kontakten med myndighet ska vara digital, till exempel vid en bygglovsansökan.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Samhällsbyggnadsnämndens mål 1:1

Samhällsbyggnadsnämnden ska öka tillgången på geografiska data till kommunens medborgare och handläggare.

Samhällsbyggnadsnämndens mål 1:2

Samhällsbyggnadsnämnden ska korta svars- och handläggningstiden för medborgarförslag, synpunkter och felanmälningar.

Samhällsbyggnadsnämndens mål 1:3

Samhällsbyggnadsnämnden ska öka medborgarnas delaktighet i samhällsbyggnadsprocessen.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antalet användare av kommunens webbkarta	16612	17430	17000	17500
Genomsnittlig handläggningstid för medborgarförslag, veckor	33	27,5	25	20
Kvinnor	31	29	25	20
Män	35	26	25	20

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att öka medborgarnas delaktighet i samhällsbyggnadsprocessen, bland annat genom att utveckla arbetet med dialog och kommunikation och använda olika kreativa metoder för dialog med medborgarna för att nå olika målgrupper.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att utveckla användande av 3D-visualiseringar av ny bebyggelse för att underlätta förståelsen av dess konsekvenser för medborgarna.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att bidra till att höja kompetensnivån hos Kontaktcenter för de verksamheter som ligger under nämnden, så att hantering av synpunkter och felanmälan kan förkortas, samt att se över frågeställningar i medborgarundersökningen så att fler synpunkter kan mätas.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Samhällsbyggnadsnämndens mål 2:1

I Botkyrka är våra gemensamma parker, torg och vägar tillgängliga, trivsamma och trygga.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel tillgänglighetsanpassade busshållplatser	47	56	60	62
Andel tillgänglighetsanpassade övergångsställen	31	31	57	60

Botkyrkaborna anser att kommunens parker och lekplatser är ganska eller mycket bra	66	68	68	68
Botkyrkaborna anser att kommunens gator och vägar är ganska eller mycket bra	54	56	60	60

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att arbeta för gott bemötande, korta handläggningstider och hög rättssäkerhet i myndighetsutövningen.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att planera och anlägga nya allmänna platser så att de blir tillgängliga, trivsamma och trygga.

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Nöjd kundindex (NKI)	80	75	80	80
Nöjd kundindex avseende bygglovservice till företag enligt SBA/SKL:s undersökning	50	44	60	70
Nöjd kundindex avseende markupplåtelser till företag enligt SBA/SKL:s undersökning	73	74	75	75

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att arbeta för ett bättre näringslivsklimat, genom ett gott bemötande, korta handläggningstider och hög rättssäkerhet i myndighetsutövning.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att samarbeta aktivt med Näringslivscenter och skapa goda förutsättningar för näringslivet i Botkyrka.

Samhällsbyggnadsnämnden fortsätter att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden

och tekniska nämnden arbeta för att kommunens verksamhetsområden blir mer attraktiva.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att erbjuda 25 ungdomar ferieplatser sommaren 2017, förvaltningens markskötselentreprenör står för arbetsledningsansvaret.

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Mål 6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver.

Åtagande

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att skapa planberedskap och verka för att åstadkomma platser för kommunala äldreboenden, LSS-boenden och särskilda boenden.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Botkyrkaborna är ganska eller mycket nöjda med tillgången till naturområden i närheten av sin bostad	85	88	87	88
Botkyrkaborna är ganska eller mycket nöjda med kommunens friluftsområden	82	83	82	85

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att påbörja framtagandet av en ny skogsbruksplan med en inriktning som värnar och utvecklar kommunens skogsinnehav samt natur- och friluftsvärden. Konsultupphandling planeras ske under året och inventering m.m. under några år framöver.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i samarbete med bl.a. miljö- och hälsoskydds nämnden fortsätta arbetet med att förverkliga pro-

grammet Botkyrkas Gröna Värden för att ytterligare tillgängliggöra kommunens natur.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Åtagande

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att verka för att skapa förutsättningar för kreativitet och entreprenörskap genom lokaler i nya planer och upplåtelse.

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Åtagande

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att skapa förutsättningar för spontan kultur och idrott vid planläggning och utformning av offentliga miljöer.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 10 Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i samarbete med bl.a. miljö- och hälsoskydds nämnden, tekniska nämnden, markägare och SRV-återvinning, arbeta för att minska nedskräpning och dumpning av avfall i naturen. Kostnader för åtgärder i samband med dumpning och onormal nedskräpning kommer att särredovisas.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i samarbete med bl.a. miljö- och hälsoskydds nämnden arbeta för ett hållbart resande.

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Åtagande

Samhällsbyggnadsnämndens åtar sig att utveckla bilden av Botkyrka som en attraktiv plats att bygga, bo och etablera sig på för medborgare och företagare.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal lägenheter i antagna detaljplaner	768	209	1000	1000

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i nya exploateringsprojekt verka för en trygg boendemiljö och en blandad bebyggelse till form och innehåll, med såväl bostäder som verksamheter.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att verka för fungerande stråk, t ex gång och cykelvägar, inom och mellan kommunens stadsdelar.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att fortsätta arbetet med att ta fram områdesvisa program med principer för gestaltning etc.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att fortsätta arbetet kring hur planprocessen kan effektiviseras, bl.a. inom nätverket Stadsbyggnadsbenchen.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att slutföra arbetet med processbeskrivning av tidiga skeden i exploateringshandboken och implementera den som arbetsätt på förvaltningen.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att öka det samlade antalet bostäder i antagna detaljplaner, samt ta fram en handlingsplan för att uppnå kommunens bostadsbyggnads mål.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att fortsätta arbetet med att kvalitetssäkra och effektivisera förvaltningens handläggning. Ärendeflödet ska vara i balans, t.ex. avseende inkomna och avgjorda bygglovärenden.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att fortsätta arbetet med att förnya och modernisera förvaltningens lokaler för att kunna erbjuda en bra och modern arbetsmiljö för medarbetarna.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i samarbete med andra nämnder förbättra skalskyddet i kommunalhuset och därmed öka säkerheten för personalen.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att fortsätta arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare, för att kunna behålla och rekrytera kompetenta medarbetare.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att utreda möjligheten att inför tidsskrivning, framförallt tidrapportering i investeringsprojekt.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att stärka kompetensen inom IT för att kunna förvalta och vidareutveckla de verksamhetsnära IT/stödsystemen.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Samhällsbyggnadsnämndens mål 13:1

Under 2017 ska nämndens inköp kartläggas och produkter som är klimatkompenserade ska väljas där det finns.

Åtagande

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att identifiera de upphandlingar där möjligheter ges att ställa krav på klimatneutralitet.

Samhällsbyggnadsnämnden budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-157 117	-157 117	-162 625	-163 845	-168 842
Volymförändringar		-1 151	-1 063	-1 079	-1 094
Löne- och prisuppräknig		-2 597	-3 409	-3 918	-4 045
Övriga prioriteringar					
Tjänster		-1 400			
Dagvattenavgifter		-600			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		90			
Justering fel i tidigare reglering IT		150			
Effektiviseringsåtgärder			3 252		
Summa Justeringar	0	-5 508	-1 220	-4 997	-5 139
Ettårsplan	-157 117				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-162 625	-163 845	-168 842	-173 981

Exploateringsverksamheten

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	17 600	17 600	47 600	47 600	47 600
Övriga prioriteringar					
Ökade exploateringsintäkter		30 000			
Summa Justeringar	0	30 000	0	0	0
Ettårsplan	17 600				
Budget 2017 med plan 2018-2020		47 600	47 600	47 600	47 600
Summa netto		-115 025	-116 245	-121 242	-126 381

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Samhällsbyggnadsnämndens budget för 2017 uppgår till 162,6 miljoner, en ökning med 5,5 miljoner jämfört med 2016. Budget för exploateringsverksamheten innebär en nettointäkt med 47,6 miljoner, en ökning med 30 miljoner jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får samhällsbyggnadsnämnden 1,2 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 2,6 miljoner för pris- och löneökningar.

En utökning med 1,4 miljoner sker för att medge ytterligare sammanlagt två tjänster inom områdena gata/ park, bygglov och mark- och exploatering.

För att möta ökade kostnader för dagvattenavgifter 2017 tillkommer 0,6 miljoner.

Ramen reduceras med 0,2 miljoner till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 4,5 miljoner avseende volymer och kompensation för löne- och prisökningar. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder med två procent motsvarande 3,3 miljoner

För **2019** utökas ramen med 5 miljoner avseende volymer och kompensation för löne- och prisökningar.

För **2020** utökas ramen med 5,1 miljoner avseende volymer och kompensation för löne- och prisökningar.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammanlagt omfattar samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 151 miljoner för perioden 2017-2020. Projekten redovisas i investeringsplan 2017-2020, sida 96.

För att möjliggöra mindre markförvärv beräknas 5 miljoner årligen.

I planen ligger flera större parkprojekt. 2017 rustas Blåklintsparken upp. Då påbörjas även upprustning av Fittjahöjden och Uttrans strandpromenad. Violentparken och Storvretsparken påbörjas 2018.

Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser och övergångsställen samt iordningställande av infartsparkeringar pågår under hela perioden.

Gång- och cykelvägar mellan bland annat Lida-Riksten och Smällan-Eldtomta i Grödinge påbörjas 2017-2018.

Byte av järnvägsbron i Tullinge beräknas till 7 miljoner. För ”Gröna gångbron” i Hallunda anslås 6,6 miljoner.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Tekniska nämnden

Ansvarsområde

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens lokalförsörjning och fastighetsförvaltning. Dessutom har nämnden hand om skötsel, underhåll och utbyggnad av vatten och avlopp. Även teknik, transporter och städning ingår i nämndens område. Verksamheterna finansieras helt genom avgifter, hyresintäkter och ersättning för utförda tjänster.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Investeringar, netto	-55,0	-48,5	-48,0	-47,6

Väsentliga områden

Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Arbetet med att utveckla nämndens tjänstemannaorganisation pågår. Detta sker främst genom kompetenshöjning, värdegrundarbete samt rekryteringar av nyckelbefattningar. Kollegor med rätt kompetens, vilja och passion för sitt yrke är viktiga förutsättningar för verksamhetens framgång, på både kort och lång sikt. Det stärker kommunen som arbetsgivare.

Öka takten för att minska påverkan på klimat och miljö

Ytterligare steg för att åstadkomma en klimatneutral kommunal organisation senast 2020 behöver nu tas. Dessa steg behöver nu ske genom att alla förskolelokaler ska miljödeklarerar med start 2017 och kommunen behöver ta fram riktlinjer för all byggnation så att miljö- och klimatpåverkan minskar. Riktlinjerna för klimatneutralt byggande ska omfatta all byggnation av lokaler och bostäder i Botkyrka. Vidare skall kommunen öka omvärldsbevakningen av träbyggnation.

Lokalförsörjning – nya lokaler för kommunala verksamheters behov

Kommunens verksamheter behöver lokaler som fungerar för verksamheterna. Det är sedan tidigare noterat att kommunens lokalbestånd som byggdes under 1960 och 1970-talet är ålderstiget och i stort behov av förnyelse. Flera

kommunala verksamheter menar att renovering inte räcker då lokalernas utformning inte möter dagens behov av tillgänglighet, pedagogik, gestaltning och säkerhet. Vidare ökar Botkyrkas unga befolkning. För att möta detta behövs ett förnyelseprogram och en lokalplan för de kommande 6 åren ska tas fram i samverkan med verksamhetsnämnderna.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Mätbart mål *	Mål 2016	Mål 2017
Antal synpunkter från unga		
Antal möten med barn och unga vid planering av lokaler och utemiljö		
Antal medborgarpaneler (totalt)		
Antal förskolor och skolor som samverkar om miljö och naturvård		

* Mätning påbörjas 2017

Åtaganden

Ska fånga ungas erfarenheter från feriearbete. 416 unga har under sommaren 2016 haft feriearbete inom nämndens ansvarsområde.

Bjuda in barn och unga i skapandet av både lokaler och utemiljön.

Använda *medborgarpanel* och *ungdomspanel* regelbundet för övergripande frågor i verksamheterna.

Hålla regelbundna möten med kontaktcenter och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Öka samarbete med medborgarkontoren.

Öka samarbete med förskolor och skolor om miljö och naturvård.

Erbjuda alla som lämnar felanmälan, synpunkter mm och som vill ha svar, ska få det.

Bidra till utveckling av kontakten med medborgaren tillsammans med övriga nämnder.

Ta fram kommunikationsplaner för varje bygg- och anläggningsprojekt.

Göra årliga enkäter boende på äldreboende. Medverka i Södertörnsnyckeltalen samt göra jämförelse med andra kommuner.

Visa, inspirera och berätta för Botkyrkaborna vilka uppdrag som utförs för att bidra till Botkyrkabornas samhälle.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Tekniska nämndens mål 2:1

Tekniska nämnden ska tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden verka för att tillgängligheten ska öka i den fysiska miljön i de lokaler kommunen bedriver verksamhet.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Tillgängliga lokaler, antal kvm				

Åtaganden

Under 2017 ska 20 fastigheter inventeras inom kommunen samt genomföra förbättringsåtgärder enligt en åtgärdsplan i den fysiska miljön tillsammans med kommunens verksamheter.

Ha ett normkritiskt, jämlikhets och barnperspektiv i utformningen av våra lokaler och i

vårt gemensamma Botkyrka. Till exempel könsneutrala toaletter, barnvänliga inne- och utemiljöer samt utemiljöer anpassade för gång och cykel framför bilar.

Initiera samverkan om handlingsplaner för tillgänglighet med övriga kommuner i söderort.

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Mål 6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver

Tekniska nämndens mål 6:1

Tekniska nämnden ska verka för att äldre Botkyrkabor kan leva ett aktivt liv genom att utföra god halkbekämpning och snöröjning av de gång- och cykelvägar som nämnden ansvarar för med ett fortsatt tydligt fokus på jämställd snöröjning, sandning och gatusopning.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Registrerade felanmälningar angående halka för gång och cykelvägar med saltsopning				

Åtagande

Gång och cykelvägar ska sopsaltas på jämlikt sätt som gynnar likställer fotgängare och cyklister med bilister enligt överenskommelse med samhällsbyggnadsnämnden.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Tekniska nämndens mål 7:1

Tekniska nämnden ska verka för att kommuninvånare anser att kranvattnet håller god status.

Tekniska nämndens mål 7:2

Tekniska nämnden ska med ständiga förbättringar inom kvalitet, miljö och arbetsmiljö

skapa säkra, trivsamma och sunda miljöer för våra anställda och kommuninvånare.

Tekniska nämndens mål 7:3

Tekniska nämnden ska säkerställa att de kommunala verksamheterna städas enligt Botkyrkas beslutade städstandard.

Åtagande

Genomförda kvalitetskontroller inom städverksamheten ska visa att minst 80 procent har en godkänd städkvalité.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Godkända kvalitetskontroller inom städverksamhet, %			80
Boende i lägenhet som anser att kranvattnet har god status (%)			
Boenden i villa som anser att kranvattnet har god status (%)			

Åtaganden

Öka kommunikationen om kranvattnets goda status.

Ta fram en Vattenplan i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

I all renovering och nybyggnation jobba med miljö och hälsofrämjande materialval och miljöer.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Åtagande

Information hur avloppsrening påverkar miljön. Informationskampanjer till skolan, besök på Syvab. Syfte att skapa medvetande om betydelsen av hur beteende påverkar.

Öka samverkan med företag- och näringslivscenter. Teknikens dag. Våren 2017 genomförs Teknikens dag för att visa, inspirera och berätta vilka uppdrag som utförs för att bidra till att utveckla Botkyrkabornas samhälle. Vid teknikens dag medverkar teknik och logistik med olika fordon och beskriver kommunens arbete för att gå över till en fossilbränslefri

fordonsflotta samt arbete med att införa eldrivna arbetsfordon i den tekniska förvaltningen.

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Teknisk nämndens mål 9:1

Tekniska nämnden ska visa och kommunicera offentlig konst.

Åtaganden

Konst och kultur skall genomsyra våra inne och utemiljöer och vara en naturlig del av kommunala miljön.

Utveckla samverkan om offentlig konst vid all byggnation i tidiga skeden samt visa på den offentliga konsten när den finns på plats.

Sträva efter att minst 1 procent av entreprenadkostnaden i byggprojekt används för konstnärlig utsmyckning.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 10 Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva

Tekniska nämndens mål 10:1

Tekniska nämnden ska skapa medvetenhet hos barn om hur livsstil påverkar miljön

Tekniska nämndens mål 10:2

Tekniska nämnden ska skapa miljö- och hälsofrämjande inne- och utomhusmiljöer

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal besökande barn och unga hos Syvab				

Åtaganden

Öka samverkan med företag- och näringslivscenter. Våren 2017 genomförs Teknikens dag för att visa, inspirera och berätta vilka uppdrag som utförs för att bidra till att utveckla Botkyrkabornas samhälle. Vid teknikens dag medverkar teknik och logistik med olika fordon och beskriver kommunens arbete för att gå över till en fossilbränslefri fordonsflotta samt arbete

med att införa el-drivna arbetsfordon i den tekniska förvaltningen

Medverka i forskningsprojektet Gröna bilister. Ett forskningsprojekt där små elfordon används för att påverka Botkyrkabornas beteende om resande. En annan metod för att minska miljöpåverkan är användandet av samordnade varutransporter.

Inspirationseminarium med Biogasakademin.

Ansökan till Klimatklivet tillsammans med företaget EON för stöd till ny station för att tanka biogas.

Ge information hur avloppsrening påverkar miljön. Informationskampanjer till skolan, besök på Syvab.

Miljödiplomera våra lokaler successivt med fokus på material som är snälla mot miljö och hälsa.

Genomföra livscykelanalyser vid all byggnation med inriktning mot klimatneutralt byggande.

Vara med och driva att en ny biogas pump i Tumba etableras och ett fortsatt arbete mot en fossilbränslefri kommunal fordonsflotta och infrastruktur som det kräver.

Påverka människors beteenden vid resande.

Främja användandet av el och biogas.

Ge information om dagvattenparker och dess nyttor.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Tekniska nämndens mål 12:1

Tekniska nämnden ska verka för att det råder en god och hälsosam arbetskultur där varje kollega vill utveckla verksamheten så att det blir bästa möjliga nytta för Botkyrkaborna. Vi inför rutiner som stärker god ordning. Vi utvecklar oss genom att lära av andra och av varandra.

Tekniska nämndens mål 12:2

Tekniska nämnden ska verka för att kommunikation mellan kollegor i nämndens förvaltning ska stärks liksom med de som förvaltningen som organisation är till för. Det vill säga förvaltningens organisation ska öka kommunikationen inom kommunens organisation då det är förvaltningens service som ska stödja andra kommunala verksamheter i sina uppdrag gentemot Botkyrkaborna.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal delegationsbeslut som anmäls inom rätt tid (%)		100	
Antal överprövningar som leder till nytt beslut		0	
Antal nya ramavtal			
Andel anställda som upplever inflytande och engagemang för arbetet (%)			85
Minskad sjukfrånvaro			
- Kvinnor			
- Män			

Åtaganden

Inspirera för viljan till eget lärande och utveckling. Möjliggöra arbetsrotation.

5 procent av arbetstiden ägnas åt utveckling och omvärldsspaning.

Minst 5 arbetsdagar per år förväntas varje medarbetare arbeta med verksamhetens utveckling som skapar nytta för Botkyrkaborna.

Bidra till utveckling av trainee platser i Södertörn/länet.

Bjuda in oss till en kommun för utbyte, föra berättelsen vidare om Botkyrka. Besöka en vänort (2018).

Verka för hälsofrämjande insatser för personalen.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Åtaganden

Ansökan till Klimatklivet tillsammans med företaget EON för stöd till ny station för att tanka biogas.

Miljödiplomera våra lokaler successivt med fokus på material som är snälla mot miljö och hälsa.

Genomföra livscykelanalyser vid all byggnation med inriktning mot klimatneutralt byggande.

Vara med och driva att en ny biogaspump i Tumba etableras och ett fortsatt arbete mot en fossilbränslefri kommunal fordonsflotta och infrastruktur som det kräver.

Utveckla nya riktlinjer för att minska miljöpåverkan vid all byggnation inklusive miljödiplomering och livscykelanalys.

Minska vattenåtgången och plastförbrukning inom städverksamheten.

Öka användandet av bioteknik och minska förbrukningen av kemikalier inom städverksamheten.

Öka antalet anläggningar för alternativ uppvärmning av fastigheter och varmvatten.

Aktivt bevaka marknaden för el och sol teknik inom området kommersiella fastigheter.

GPS-lösningar i alla kommunens fordon. Detta ger möjlighet till att utvärdera hur fordon används, val av bränsle med mera.

Ta fram en strategi med mätbara delmål för att fasa ut fossila bränslen från vår fordonspark.

Gröna tak som antingen nyttjar solenergi eller samlar regnvatten, sedumtak.

Införa miljödiplomering av lokaler.

Att i kontakter med andra inom och utom vår egen organisation verka för ett klimatneutral byggande och aktivt omvärldsbevaka och lära mer om träbyggnation.

Tekniska nämnden budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-1 221	-1 221	-514	-514	-514
Övriga prioriteringar					
Tillfälliga medel för projektledare för Tumba vård- och omsorgsboende		1 221			
Anslagsfinansiering av tekniska nämnden		-514			
Summa Justeringar	0	707	0	0	0
Ettårsplan	-1 221				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-514	-514	-514	-514

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Tekniska nämndens budget för **2017** uppgår till 0,5 miljoner, en minskning med 0,7 miljoner jämfört med 2016. Anslaget motsvarar kostnaderna för nämnden. Övriga verksamheter förutsätts intäktsfinansierade med VA avgifter, internhyror samt ersättningar för utförda tjänster.

Tillfälliga medel för projektledning avgår med 1,2 miljoner. För att hålla fast vid principen om intäktsfinansiering, med undantag för nämnden, justeras den ekonomiska ramen upp med 0,5 miljoner.

Perioden **2018-2020** sker inga ytterligare justeringar av den ekonomiska ramen.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammanlagt omfattar tekniska nämndens investeringsbudget 199 miljoner för perioden 2017-2020. Projekten redovisas i investeringsplan 2017-2020, sida 97.

För energibesparande åtgärder beräknas 10 miljoner per år under perioden. Åtgärder för förbättrad ventilation, brandskydd och tillgänglighet ingår med mellan 3-4 miljoner per år.

Förvärv av bostadsrätter för socialnämnden och vård- och omsorgsnämndens behov ingår med 8 miljoner per år.

För reinvesteringar avsätts 11 miljoner kronor per år.

Investeringsplanen innehåller utbyten av fyra bussar varav tre byts under 2017. Här återfinns även maskiner och utrustning för gata/ park drift.

Utbyggnad av VA i Grödinge, etapp 2 är det största nya projektet inom VA verksamheten. Utbyggnaden beräknas till åren 2019-2020.

Stora investeringar för VA utbyggnad i Grödinge och för dagvattenledning i Norra Botkyrka återstår. Anslag för dessa projekt har medgivits i tidigare budgetbeslut.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ansvarsområde

Miljö- och hälsoskyddsnämngen har ansvar för tillsyn och offentlig kontroll enligt lagar och förordningar. Nämnden ska också skapa förutsättningar för en hållbar utveckling, bidra till att de nationella och regionala miljö kvalitetsmålen uppfylls samt övervaka och förbättra miljön i kommunen.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-16,6	-17,0	-17,2	-18,0
Investeringar, netto	0	0	0	0

Väsentliga områden

Av de sexton nationella miljö kvalitetsmålen prioriterar nämnden:

- Frisk luft
- Levande sjöar och vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet
- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- Ett rikt växt- och djurliv
- En god bebyggd miljö
- Begränsad klimatpåverkan

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 1:1

Medborgarna ska ha goda möjligheter att ta del av kommunens miljöarbete.

Indikator (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel uppdaterade indikatorer i miljöbarometern	100	100	100

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att förbättra möjligheterna för barn och unga att ta del av kommunens miljöarbete. Och att informera ungdomsfullmäktiges miljögrupp om kommunens miljöarbete.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 2:1

Nämndens verksamheter präglas av god service, bra bemötande och hög tillgänglighet i alla kontakter.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden verkar för att information om allemansrätten når ut till alla medborgare.

Indikator (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel av medborgarförslagen som besvaras av nämnden senast vid tredje sammanträdet från att de inkommer till nämnden.	80	50	80	80
Andel medborgarförslag som besvaras av nämnden inom högst sex månader från att det inkommer till nämnden.	100	100	100	100

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande.

Mål 3 Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 3:1

Genom fältbussens verksamhet stödja lärare, samt komplettera och berika den ordinarie NO-undervisningen.

Mätbart nämndmål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel lärare som anser att dagen med Fältbussen kompletterar och berikar undervisningen i NO*	100	100	100	100
Antal klasser med Fältbussen/totalt erbjudna antal klasser				
Antal elever/deltagare med Fältbussen				

Indikatorer

- Antal klasser med Fältbussen/totalt erbjudna antal klasser
- Antal elever/ deltagare med fältbussen

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Mätbart nämndmål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Nöjdhetsindex för livsmedels- och miljötillsynen ska uppgå till 80 procent år 2017.				
Nöjdhetsindex, NKI*	80	75	80	80
Jämförelse: medelvärde NKI samtliga deltagande kommuner	68	69		

*Enligt den näringslivsundersökning som mäter miljötillsynens och livsmedelstillsynens service och görs av Stockholm Business Alliance (SBA).

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att genom samarbetsprojekt med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden öka attraktiviteten inom kommunens företagsområden.

Mätbart nämndmål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Bereda feriepraktikplatser för ungdomar från Botkyrka.				
Antal feriepraktikplatser	7	12	12	12

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Mål 6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 6:1

Tillgängligheten förbättras i naturreservaten.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 7:1

Minska mängden gifter i Botkyrkas förskolor

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att genom myndighetstillsynen bidra till att Botkyrkaborna är friska och mår bättre.

Indikatorer

- Antal inspektioner enligt miljöbalken.
- Antal inspektioner enligt livsmedelslagen.
- Antal inspektioner för extra kontroll livsmedelslagen.
- Antal inspektioner avseende försäljning av folköl-, tobak och vissa läkemedel.

- Antal inspektioner avseende genomförande av utfasning.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Åtagande

Delta i Stockholm Business Alliance nätverk för innovativa miljöföretag

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 9:1

Genom naturvårdsprogrammet Botkyrkas gröna värden möjliggöra för medborgarna att uppleva kulturmiljöområdena i Botkyrka.

Indikator

- Andelen av de skyddsvärda ängs- och hagmarker som kommunen har rådighet över som hävdats under året.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 10 Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 11:1

Samordna det operativa klimatarbetet i kommunen genom att starta och driva ett förvaltningsövergripande projekt för att nå målen i klimatstrategin. Söka medel från Energimyndigheten för Klimat- och Energirådgivningens fortsatta arbete.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 11:2

Genom miljöbalkstillsynen arbeta för energieffektivisering i företag.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 11:3

Botkyrkas sjöar, vattendrag och kustvatten ska ha god ekologisk status 2021 enligt EU-direktiv. Bevara och utveckla Botkyrkas gröna värden genom ett fortsatt förvaltningsövergripande arbete.

Indikatorer

- Antal rastande och häckande arter av vadarfåglar i Botkyrka per år.
- Andel (%) av de klassade sjöarna i Botkyrka (totalt 9 st) som uppnår god ekologisk status (bedöms av Vattenmyndigheten).
- Andel (%) av de klassade vattendragen i Botkyrka (totalt 4 stycken) som uppnår god ekologisk status. Bedöms av Vattenmyndigheten.
- Mängd totalfosfor i Kagghamraåns utlopp. Kg/år.

Åtaganden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden ta fram en fördjupad plan för anpassning till ett förändrat klimat, baserat på klimat- och sårbarhetsutredningen från 2010.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att i samarbete med bland andra samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden, ungdomsfullmäktige, markägare och SRV-återvinning arbeta för att minska nedskräpning och dumpning av avfall i naturen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden genomföra åtgärder i enlighet med framtagna åtgärdsplaner för att öka det hållbara resandet inom kommunen.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 12:1

Tillsynen ska vara effektiv och av god kvalitet.

Indikatorer

- Antal inspektioner per årsarbetare miljöbalkstillsyn, per år (enligt definition Miljösamverkan Stockholms län)
- Jämförelse: medelvärde antal inspektioner per årsarbetare miljöbalkstillsyn, per år för de kommuner som rapporterar in statistik till Miljösamverkan i Stockholms län

- Antal inspektioner per årsarbetare livsmedelstillsyn, per år (enligt definition Miljösamverkan Stockholms län)
- Jämförelse: medelvärde antal inspektioner per årsarbetare livsmedelstillsyn, per år för de kommuner som rapporterar in statistik till Miljösamverkan i Stockholms län.

Åtagande

Anordna ett seminarium om cirkulär ekonomi, där nämndens ledamöter och andra intresserade bjuds in.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 13:1

Samordna det operativa klimatarbetet i kommunen. För målet 2020 önskar nämnden göra en nulägesanalys för att kartlägga växthusgasutsläppen från kommunens inköp och upphandlade tjänster. Därefter kan ett handlingsprogram tas.

Åtaganden

Nämnden åtar sig att fortsätta driva och delta i innovativa och framåtsyftande projekt för att minska klimatutsläppen och anpassa oss till

klimatförändringarna. Många framåtsyftande projekt pågår redan idag på miljöenheten i samarbete med andra aktörer. Några exempel är KTH mobility pool, IVL:s projekt om samhällsnyttorna med samordnade varutransporter, samarbetet med EON om ansökan till klimatklivet för att få ytterligare en biogaspump, arbetet med GPS-system i alla våra bilar, Vinnovaprojektet för att bygga ett växthus i Parke ringsgaraget i Alby. Klimat- och energirådgivningen ligger också under nämnden.

Indikatorer för det samordnade operativa klimatarbetet kommer att föreslås i nästa mål och budget. Många indikatorer redovisas redan idag på botkyrka.se under fliken klimat och miljö, och Miljöbarometern.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 13:2

Under 2017 ska nämndens inköp kartläggas, och produkter som är klimatkompenserade ska väljas där det finns.

Indikator

- Andel av miljöenhetens tjänsteresor som görs till fots, med cykel och kollektivtrafik

Miljö- och hälsoskyddsnämnden budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-13 934	-13 934	-16 616	-17 027	-17 247
Volymförändringar		-87	-98	-109	-121
Löne- och prisuppräkning		-333	-526	-611	-617
Övriga prioriteringar					
Minskning av tillfälliga medel för framtagande av vattenplan		650			
Minskning av tillfälliga medel växt-husprojekt		140			
Tillsyn miljöbalken		-1 300			
Förstärkning klimatarbete		-1 000			
Ecos konvertering			-500	500	
Praktisk naturvård		-165			

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Miljöprogram		-381	381		
Vattenprogram		-706			
Effekt av taxehöjning		500			
Effektiviseringsåtgärder			332		
Summa Justeringar	0	-2 682	-411	-220	-738
Ettårsplan	-13 934				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-16 616	-17 027	-17 247	-17 986

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budget för **2017** uppgår till 16,6 miljoner, en ökning med 2,7 miljoner jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får miljö- och hälsoskyddsnämnden 0,1 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 0,3 miljoner för pris- och löneökningar.

För att genomföra åtgärderna enligt Vattenprogrammet tillkommer en tjänst för samordning. Tidigare avsatta medel för att upprätta programmet avgår.

Ett kommunövergripande samarbete kring hållbarhetsfrågor har initierats. För att svara upp mot ansvaret att samordna det operativa klimatarbetet tillkommer 1 miljoner. För praktisk naturvård tillkommer resurser motsvarande ytterligare 0,3 tjänst.

För att klara tillsynen enligt miljöbalken sker en förstärkning med 1,3 miljoner motsvarande två tjänster.

Tillfälliga projektmedel för växthusprojektet avgår 2017.

Beslutad höjning av tillsynstaxorna beräknas medföra en intäktsökning med 0,5 miljoner. För att samla kommunens olika miljöstrategier i ett miljöprogram förstärks nämndens budget tillfälligt med 0,4 miljoner.

För **2018** utökas ramen med 0,7 miljoner varav 0,6 miljoner avser volymer och kompensation för löne- och prisökningar. För konvertering av verksamhetssystemet ECOS avsätts tillfälligt 0,5 miljoner medan de tillfälliga medlen från 2017 för miljöprogram avgår med 0,4 miljoner. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder med två procent motsvarande 0,3 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 0,2 miljoner. Volymer och pris- och lönekomensation ingår med 0,7 miljoner. De tillfälliga medlen för verksamhetssystemet avgår med 0,5 miljoner.

2020 utökas ramen med 0,7 miljoner avseende volymförändringar och kompensation för löne- och prisökningar.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Kultur- och fritidsnämnden

Ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att främja kulturlivet och fritidsverksamheten i kommunen. Barn, unga och äldre i Botkyrka ska ha särskild möjlighet till en varierad fritid som de kan påverka. Verksamheterna ska stärka ungas trygghet, självständighet och positiva utveckling. Verksamheterna ska uppmuntra till att pröva nya saker och ge goda möjligheter till fysiska, sociala och kulturella utmaningar. Barn, unga och äldre ska vara stolta över att bo i Botkyrka.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-238,7	-245,4	-261,5	-274,7
Investeringar, netto	-29,9	-93,6	-138,2	-55,9

Väsentliga områden

Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar sedan ett par år med fyra gemensamma utvecklingsområden där verksamheterna samverkar för att nå bästa resultat. Detta arbete kommer att fortsätta även i framtiden. Områdena är:

- Botkyrkabornas kreativitet
- Läsand, språk och läsfärdigheter
- Folkhälsa
- Ungas delaktighet och engagemang

Nyanlända

Det ökade antalet flyktingar ställer ökade krav på bibliotek och fritidsgårdar och på andra öppna verksamheter som den organiserade spontanidrotten. Flera riktade insatser och aktiviteter har genomförts, bland annat extra föreningsstöd för verksamhet för nyanlända barn och unga och utökad verksamhet med språkcaféer och språkundervisning vid biblioteken.

Ojämliga förutsättningar

Kultur- och fritidsnämnden bedriver redan i dag omfattande verksamhet som motverkar ojämlika förutsättningar. I likhet med utbildning kan kultur- och fritidsverksamhet ha en kompensatorisk funktion och det är därför viktigt att det i en kommun som Botkyrka finns en väl utbyggd infrastruktur för frivilligt lärande, skapande, motionerande och socialt umgänge.

Behov av ändamålsenliga lokaler

Många av kultur- och fritidsförvaltningens lokaler och anläggningar är byggda under 70-talet för de behov och den pedagogik som gällde då. Idag har medborgarna andra behov och önskemål samtidigt som lokalerna och anläggningarna har renoveringsbehov. Det får konsekvenser för hur lokalerna behöver vara gestaltade, kring tillgänglighet och kring lokalernas inriktning.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Kultur- och fritidsnämndens mål 1:1

2019 upplever medborgarna att kultur- och fritidsförvaltningen har medborgarens fokus.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel besökare som är positiva till personalens bemötande.	89	85	90
Andel besökare som anser att de kan påverka verksamheten om de skulle vilja det.	67	80	75

Åtagande

För att möjliggöra för fler initiativ från medborgarna kommer kommunikationen av olika stöd inom nämndens ansvarsområde att samlas och tydliggöras.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor**Åtagande**

För att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta i kultur- och fritidsaktiviteter ska bland annat fritidsmässan minfritid.nu genomföras i Botkyrka 2017.

Kultur- och fritidsnämndens mål 2:1

2020 ska nyanländas möjligheter till inflytande över sina egna liv ha stärkts genom delaktighet i kultur- och fritidsverksamhet.

Åtagande

För att säkerställa att verksamheten är angelägen för nyanlända ska förvaltningens arbete med målgruppen systematiseras och inkluderas i det löpande arbetet.

Kultur- och fritidsnämndens mål 2:2

2019 motsvarar omfattningen och kvaliteten på fritidsgårdar och fritidsklubbar medborgarnas behov.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel fritidsledare med minst fritidsledarutbildning eller motsvarande. (%)			60	35
Antal fritidsklubbar (hur många finns det?) bemannade med minst 3 i personalen.	3		6	9
Andel invånare som är nöjda med tillgången på fritidsklubbar. (%)			75	-
Andel unga som tycker att fritidsgårdarna motsvarar deras behov.				75

Åtagande

För att säkerställa kvaliteten i verksamheten ska ett nytt utvecklingsprogram för den öppna fritidsverksamheten i Botkyrka kommun tas fram.

Kultur- och fritidsnämndens mål 2:3

2019 ska andelen tjejer vid möteplatserna för unga vuxna vara minst 40 procent

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel tjejer bland besökarna vid Grunden och Ungdomens hus. (%)	15	16	30	30
Andel kvinnliga årsarbetare vid Grunden och Ungdomens hus. (%)	32	29	40	40

Åtagande

Under 2017 ska en handlingsplan tas fram och implementeras för hur inkluderingsarbetet ska bedrivas vid mötesplatserna för unga vuxna

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande**Mål 3 Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat**

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel elever som nås av den kulturella allemansrätten.	71	75	80	80

Åtagande

För att stärka förutsättningarna för vuxnas lärande ska en förstudie kring Centrum för vuxnas lärande i Tumba genomföras tillsammans med Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Kultur- och fritidsnämndens mål 3:1

2019 ska ungas läsfärdigheter och läsande ha ökat.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel unga som anger att de läser på sin fritid.				75

Åtagande

För att stärka barn och ungas språkutveckling ska medarbetarna inom kultur- och fritidsförvaltningen kompetensutvecklas i språkutvecklande arbetssätt.

Kultur- och fritidsnämndens mål 3:2

2019 är ungas deltagande i kulturskolans verksamhet jämnt fördelad mellan de olika stadsdelarna.

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017
Andel deltagare i kulturskolans verksamhet.		
Hallunda/Norsborg (22 %)	21	14
Alby (15 %)	15	11
Fittja (9 %)	9	4
Tullinge (23 %)	23	35
Tumba/Grödinge/Vårsta (31 %)	32	35

Andel unga av per område inom parantes

Åtagande

För att skapa en angelägen verksamhet för barn och unga ska den öppna fritidsverksamheten etableras som en arena för kulturella och fysiska aktiviteter.

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal feriepraktikplatser inom förvaltningen	169	241	150	150

Kultur- och fritidsnämndens mål 4:1

2019 upplever fler unga att de fått stöd i sitt vuxenblivande vid mötesplatserna för unga vuxna.

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017
Andel besökare vid mötesplatserna för unga vuxna som upplever att de fått stöd till arbete, studier eller annan sysselsättning.		50

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Mål 6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017
Andel äldre som är nöjda med kultur- och fritidsverksamheten i Botkyrka		70
Andel äldre som anser att de känner till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för äldre.		75

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mätbart nämnd mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel invånare som är positiva till möjligheterna att utföra fritidsintressen i Botkyrka, t.ex. kultur, sport och fritidsaktiviteter.	62	63		68
Andel invånare som är positiva till biblioteksverksamheten i kommunen.	86	83		86
Andel invånare som är positiva till idrottsverksamheten i kommunen.	66	70		74
Andel invånare som är positiva till kulturverksamheten i kommunen.	61	64		68
Andel unga som upplever att de har goda möjligheter till en aktiv fritid.				75

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Kultur- och fritidsnämndens mål 7:1

2020 aktiverar sig fler Botkyrkabor genom idrott och motion.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel invånare som anser att de har goda möjligheter till motion och fysiska aktiviteter i Botkyrka.			
Kvinnor			75
Män			75
Andel unga som idrottar/motionerar i förening.			
Tjejer			45
Killar			60
Andel unga som idrottar/motionerar på egen hand.			
Tjejer			75
Killar			85
Andelen tjejer bland deltagartillfällena i idrottsföreningarna.			38
Andelen tjejer bland deltagarna vid organiserade spontanaktiviteter.			32

Åtagande

För ett mer jämställt och jämlikt idrottande ska ett nytt idrottspolitiskt program tas fram under 2017 och 2018.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Kultur- och fritidsnämndens mål 8:1

2019 är Botkyrkas kreativa strategi implementerad.

Åtaganden

Under 2017 ska kommunikationen med medborgarna stärkas genom etablerandet av en digital plattform för platsen Botkyrka.

För att möjliggöra för unga att påverka utbudet på Botkyrka kulturskola kommer former för efterfrågestyrd verksamhet utvecklas.

Under 2017 ska möjligheter och förutsättningar för en graffitivägg i Södra Botkyrka undersökas.

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Kultur- och fritidsnämndens mål 9:1

2019 tillgodoses Botkyrkabornas behov av evenemang, festivaler, arrangemang och andra aktiviteter genom delaktighet med andra aktörer.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel invånare som är positiva till tillgången på kulturevenemang.	53	56		60
Andel invånare som är positiva till tillgången på idrottsvenemang.				60

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Kultur- och fritidsnämndens mål 11:1

2022 upplever Botkyrkaborna kultur- och fritidsnämndens mötesplatser som trygga, tillgängliga, inspirerande och välkomnande.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel besökare som anser att lokaler och anläggningar är trygga.	91	90	91
Andel besökare som känner sig trygga utanför nämndens lokaler och anläggningar.	78	85	85
Andel besökare som anser att nämndens lokaler och anläggningar är välstäda.	75	75	80
Andel besökare som uppger att de trivs i nämndens lokaler och anläggningar.			80

Kultur- och fritidsnämndens mål 11:2

2019 är Campus Fittja etablerad med konsthallsverksamhet, studentbostäder och ett strukturerat samarbete med Kungliga tekniska högskolan, Kungliga konsthögskolan, Botkyrkabyggen med flera.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Åtagande

Under 2017 ska nya bidragsregler för studieförbunden tas fram.

Kultur- och fritidsnämndens mål 12:1

2019 har Botkyrkaborna större tillgång till nationella och regionala resurser genom att förvaltningen samverkar med andra offentliga aktörer.

Kultur- och fritidsnämndens mål 12:2

2022 speglar bemanningen på förvaltningen sammansättningen i befolkningen.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel bland de anställda med utländsk bakgrund.	33	35	35	40
Andel chefer med utländsk bakgrund.	12,5	11,8	15,0	20,0

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Åtagande

Under 2017 ska möjligheterna till hållbar hantering av granulat vid konstgräsplanerna utredas.

Kultur- och fritidsnämnden budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-228 508	-228 508	-238 668	-245 435	-261 490
Volymförändringar		-2 906	-1 992	-2 078	-1 992
Löne- och prisuppräknig		-4 159	-5 387	-6 087	-6 499
Övriga prioriteringar					
Mötesplats för unga vuxna Hallunda/Norsborg		-1 500	-1 600		
Kårsby sporthall, upprustning			X	X	
Upprustning Brunna IP		-600	-455		
Ny fritidsklubb i Kassmyra/Broängen			X	X	
Lokaler för fritidsklubben Gulan				-400	
Omlokalisering Tumba bibliotek			X	X	
Rödstu Hage			-800	-1 180	
Belysning mm motions- och elljusspår Lida, Brantbrink, Harbro			-300	-300	
Bibliotek och konsthall i Fittja			X	X	
Mötesplats för unga vuxna Tumba/Storvreten			-1 000	-2 350	
Kulturlokaler i Falkbergskolan				X	X

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Broängens sporthall, modernisering				-660	-670
Nytt bibliotek i Tullinge				-3 000	-2 350
Ny fritidsklubb Riksten					-1 700
Björkhaga sporthall, nyetablering					X
Kultur-, fritids- och idrottslokaler i Hallundaskolan					X
Antirykteskampanjen		-300			
Omfördelning mellan nämnder					
Överföring av festivalmedel från KS, varav 300 tkr till Hågelby 100 år under 2017		-1 000			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		105			
Justering fel i tidigare reglering IT		200			
Effektiviseringsåtgärder			4 767		
Summa Justeringar	0	-10 160	-6 767	-16 055	-13 211
Ettårsplan	-228 508				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-238 668	-245 435	-261 490	-274 701

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Kultur- och fritidsnämndens budget uppgår för **2017** till 238,7 miljoner kronor. Det är en ökning med 10,2 miljoner kronor jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får kultur- och fritidsnämnden 2,9 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 4,2 miljoner för pris- och löneökningar.

Medel för att arrangera en festival i Botkyrka överförs från kommunstyrelsen med 1 miljon kronor, varav 0,3 miljoner avser arrangementet ”Hågelby 100 år”.

För upprustning av Brunna IP tillförs nämnden 0,6 miljoner i ökade driftkostnader med start andra halvåret 2017.

För start av ny mötesplats för unga vuxna i Hallunda/ Norsborg avsätts 1,5 miljoner.

I syfte att genomföra en antirykteskampanj under 2017 avsätts 0,3 miljoner kronor.

Ramen reduceras med 0,3 miljoner till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 6,8 miljoner kronor varav volymförändring 2 miljoner och löne- och prisuppräknings 5,4 miljoner. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 4,8 miljoner.

Helårseffekter för Brunna IP och för mötesplats för unga vuxna i Hallunda/ Norsborg ingår med sammanlagt 2,1 miljoner.

För upprustningar av Rödstu Hage och motionsspåren tillkommer 0,8 respektive 0,3 miljoner.

Ytterligare 1 miljon kronor tillkommer för start av en ny mötesplats för unga vuxna i Tumba/ Storvreten

Rader markerade med X i sammanställningen avser ändamål som behöver utredas ytterligare såväl till innehåll som till kostnader och tidsmässig förläggning.

För **2019** utökas ramen med 16,1 miljoner kronor varav 2,1 miljon avser volymförändring och 6,1 miljoner löne- och prisuppräknig.

Helårseffekter för upprustningar av Rödstu Hage och motionsspåren ingår med 1,5 miljon. Ytterligare helårseffekt med 2,4 miljoner avser mötesplatsen för unga vuxna i Tumba/ Storvreten.

För tillkommande hyres- och driftkostnader avseende ett nytt bibliotek i Tullinge avsätts 3 miljoner 2019.

För **2020** utökas ramen med 13,2 miljoner kronor varav 2 miljoner avser volymförändringar och 6,5 miljoner löne- och prisuppräknig.

Helårseffekter för Broängens sporthall och för Tullinge bibliotek ingår med sammanlagt 3 miljoner.

För en ny fritidsklubb i Riksten avsätts 1,7 miljoner.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammanlagt omfattar kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget 317 miljoner för perioden 2017-2020. Projekten redovisas i investeringsplan 2017-2020, sida 98

2017 inryms byte av konstgräs i Storvreten och en upprustning av Brunna IP. Härutöver ingår inventarier för fritidsklubb i Kassmyra/ Broängen och inventarier till Alby bibliotek. Senare under perioden ingår byte av konstgräs i Alby och i Fittja.

Upprustning och modernisering av Rödstu Hage till att bli en modern friidrottsanläggning beräknas till en total kostnad av 33 miljoner varav 23 miljoner avsätts 2018. Broängens sporthall moderniseras beräknat till 21,2 miljoner.

För ny fritidsklubb beräknas totalt 11,6 miljoner åren 2019-2020.

2018 ingår 10 miljoner upprustning av bland annat belysning på elljusspåren på Lida, Brantbrink och Harbro.

Flera projekt som ingår i investeringsplanen är statusmarkerade med U vilket innebär att projekten behöver utredas vidare för att avgöra innehåll, kostnad och tidsmässig förläggning. Ett projekt som är markerat med U kräver ett särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Projekt där ytterligare utredning krävs är kultur- och idrottslokaler vid Hallundaskolan, kulturlokaler i Falkbergsskolan och ny sporthall vid Björkhagaskolan. Här återfinns även ridanläggning i Skrefsta samt lokaler för fritidsklubben Gulan i Hallunda.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Ansvarsområde

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder, vuxenutbildning och högre utbildning, till exempel yrkeshögskoleutbildningar. Nämnden ansvarar också för samhällsorientering och daglig verksamhet för vissa personer med funktionsnedsättning.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-246,0	-250,3	-261,3	-272,9
Investeringar, netto	-13,7	-2,7	-2,7	-2,7

Väsentliga områden

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens målstyrning utgår ifrån en vision för arbetet tillsammans med medborgarna och värdegrunden för detta. Varje medarbetare ska arbeta utifrån synsättet att alla individer hen möter har en förmåga och vilja att klara sina utbildningar och insatser och gå vidare till arbete eller studier. Det övergripande målet förväntas beskriva den ambitionsnivå nämnden har för organisationens förmåga att uppnå visionen. Fokusområdena beskriver de två områden som under året bedöms som viktigast för att nå det övergripande målet. Alla nämndens verksamhetsområden arbetar var och en för sig, men också tillsammans för att nå målen. Målformuleringarna återkommer som nämndmål.

Uppföljning av det övergripande målet sker tre gånger om året, analys av resultatet kopplas till framtida förbättringsområden samt bidrar till ökad förståelse av vad som påverkar utbildningar och insatser.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har också identifierat områden som är väsentliga att utveckla under 2017. En del av arbetet 2017 kommer därtill vara att utveckla det processorienterade arbetssättet. De väsentliga områdena relateras till ett kommunmål och formuleras som ett nämndmål. Områdena utgår ifrån kommundirektörens programförklaring:

Medborgarens fokus: Vägledning, företagsetablering och kompetensförsörjning, individan-

passade utbildningar och insatser, samverkan för unga till arbete.

Ordning och reda: Systematiskt kvalitetsarbete, jämställdhet och jämlikhet, IT-utveckling, arbetsmiljö/HR/kommunikation.

Medledarskap: Erfarenhetsutbyte.

Prioriterade målgrupper för 2017

Botkyrkabor med behov av ökade kunskaper i svenska, med särskilt fokus på nyanlända.

Botkyrkabor med vissa funktionsnedsättningar. Botkyrkabor som saknar arbete, utbildning eller arbetsmarknadsinsats och är utan myndighetskontakt, med särskilt fokus på åldersgruppen 16-24 år.

Företag med koppling till platsen Botkyrka.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 1:1

Ökad självständighet och delaktighet – Minst 4000 studerande och deltagare har avslutat utbildning eller insats under året inom Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 1:2

Alla upplever en ökad självständighet och delaktighet.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Ökad självständighet och delaktighet - Studerande och deltagare upplever en hög grad av delaktighet och inflytande i verksamheterna				
Daglig verksamhet				
Kvinnor	84	59	85	Bättre än 2016
Män	76	62	85	2016
Svenska för invandrare (Sfi)				
Kvinnor	61	62*	80	Bättre än 2016
Män	68	62*	80	2016
Grundläggande vuxenutbildning				
Kvinnor	85	73*	80	Bättre än 2016
Män	79	73*	80	2016
Gymnasial vuxenutbildning				
Kvinnor	64	84	87	Bättre än 2016
Män	69	91	87	2016
Arbetsmarknadsinsatser				
Kvinnor	68	85	85	Bättre än 2016
Män	88	70	85	2016
YH-utbildningar				
Kvinnor	64*	71*	80	Bättre än 2016
Män	64*	71*	80	2016
Gymnasiala spetsutbildningar				
Kvinnor	42*	80*	-	Bättre än 2016
Män	42*	80*	-	2016

*Sammantaget resultat för kvinnor och män.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 1:3

Ökad självständighet och delaktighet – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens studerande och deltagare uppnår sina mål med utbildningen eller insatsen.

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017
Inom daglig verksamhet har deltagarna uppnått målen i sin genomförandeplan.		
Kvinnor	25	Bättre än 2016
Män	25	2016
Inom Sfi-utbildning har de studerande avslutat utbildningen med godkända betyg.		
Kvinnor	85	Bättre än 2016
Män	85	2016
Inom grundläggande vuxenutbildning har de studerande avslutat utbildningen med godkända betyg.		
Kvinnor	85	Bättre än 2016
Män	85	2016
Inom gymnasial vuxenutbildning har de studerande avslutat utbildningen med godkända betyg.		
Kvinnor	85	Bättre än 2016
Män	85	2016
Inom särskild utbildning för vuxna har de studerande avslutat utbildningen med godkända betyg.		
Kvinnor	-	Bättre än 2016
Män	-	2016
Inom arbetsmarknadsinsatser har deltagarna gjort en stegförflyttning.		
Kvinnor	85	Bättre än 2016
Män	85	2016
Inom yrkeshögskoleutbildning har de studerande tagit examen.		
Kvinnor		Bättre än 2016
Män		2016
Inom gymnasial spetsutbildning har de studerande tagit examen.		
Kvinnor		Bättre än 2016
Män		2016

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 1:4

Social ekonomi – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden fördjupar samverkan med aktörer inom civilsamhället och ökar antalet medlemmar till Plattformen för överenskommelsen.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 2:1

Lika goda resultat för kvinnor som för män – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden uppnår lika goda resultat för kvinnor som för män inom sina utbildningar och insatser.

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017	
		Kvinnor	Män
Daglig verksamhet på företag*	Bättre för män	6	2
Sfi	Bättre för män	70	70
Grundläggande vuxenutbildning	Bättre för män	70	70
Gymnasial vuxenutbildning	Bättre för män	75	75
Arbetsmarknadsinsatser	Bättre för män	55	55
Yrkeshögskoleutbildningar	Lika goda resultat	95	95
Gymnasial spetsutbildning	Bättre för män	75	75

* Satsningen kvinnolyftet leder till att andelen kvinnor blir högre än andelen män och därför inte när lika resultat.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 2:2

Ökad kunskap om jämställdhet och jämlikhetsfrågor – All personal inom Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ska ha grundläggande kunskap om jämställdhet och jämlikhetsfrågor.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 2:3

Ökad styrning utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har utfört jämställdhetsanalyser av sina resultat och har utifrån analyserna kommit fram till förslag för att förbättra resultaten för ökad jämställdhet och jämlikhet.

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden kartlägger otillgängligheter inom alla verksamheter kopplat till diskrimineringsgrunderna.

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande

Mål 3 Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 3:1

Aktivitetsansvaret – Genom uppsökande verksamhet och aktivt stöd har minst 150 ungdomar inom aktivitetsansvaret en insats.

Mätbart mål (antal)	Mål 2017
Kvinnor	60
Män	90

Kommentar: Cirka 400 ungdomar står utan skolplacering varje år.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 3:2

Aktivitetsansvaret – Av deltagarna med insats inom aktivitetsansvaret har minst 20 procent gått till studier.

Mätbart mål (procent)	Mål 2017
Kvinnor	20
Män	20

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden samverkar med utbildningsnämnden inom det kommunala aktivitetsansvaret för att erbjuda fler ungdomar under 20 år utbildning.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 3:3

Utbildning på introduktionsprogrammet – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden genomför utbildning för 60 nyanlända ungdomar på uppdrag av utbildningsnämnden.

Mätbart mål (procent)	Mål 2017
Genom utbildningen avslutar alla med godkända studieresultat.	
Kvinnor	100
Män	100

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:1

Utbildning och lärande – Botkyrkabor har förmåga och motivation att leva ett självständigt liv och har kompetens utifrån arbetsmarknadens behov.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2017
Minst 70 % av Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens studerande och deltagare är i arbete eller vidare studier efter avslutad insats*.		
Daglig verksamhet på företag		
Kvinnor	2	6
Män	1	2
Sfi-utbildning, studerande Botkyrkabor som avslutat C- eller D-kurs.		
Kvinnor	68	70
Män	73	70
Grundläggande vuxenutbildning, studerande Botkyrkabor som avslutat svenska som andraspråk.		
Kvinnor	68	70
Män	73	70
Gymnasial vuxenutbildning, studerande Botkyrkabor som avslutat teoretiska kurser	75	75
	77	75

eller kurspaket.		
Kvinnor		
Män		
Särskild utbildning för vuxna, studerande Botkyrkabor som avslutat kurser eller lärlingsutbildning.		
Kvinnor	-	30
Män	-	30
Deltagare i arbetsmarknadsinsatser inom Jobbcenter		
Kvinnor	54	55
Män	55	55
Yrkeshögskoleutbildning, Botkyrkabor som avslutat utbildning		
Kvinnor	100	95
Män	100	95
Gymnasial spetsutbildning, Botkyrkabor som avslutat utbildning		
Kvinnor	60	80
Män	100	80
Yrkeshögskoleutbildning, studerande som avslutat utbildning		
Kvinnor	96**	95
Män	96**	95
Gymnasial spetsutbildning, studerande som avslutat utbildning		
Kvinnor	75**	80
Män	75**	80
Deltagare i arbetsmarknadsinsatser inom Jobbcenter, följs upp direkt vid avslut		
Kvinnor	41**	45
Män	41**	45

*Målet följs upp 6 månader efter avslutad utbildning eller insats. **Resultatet är inte uppdelat mellan kvinnor och män.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:2

Individanpassade utbildningar och insatser – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har utbildningar och insatser som passar våra prioriterade målgrupper.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:3

Samverkan för unga till arbete – Ungdomar mellan 16-24 år som idag saknar arbete, praktik eller utbildning erbjuds en insats inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:4

Samverkan för unga till arbete – Genom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens utbildningar och insatser har minst 70 procent av 16-24 åringarna gått vidare till arbete eller studier.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2017
Kvinnor	69*	70
Män	69*	70

Kommentar: Målet följs upp 6 månader efter avslutad utbildning eller insats. *Resultatet är inte uppdelat mellan kvinnor och män.

Åtagande – Uppsökande verksamhet

För att nå ungdomarna arbetar arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden med uppsökande verksamhet i samverkan med andra verksamheter inom och utom kommunen, bland annat genom ungdomsambassadörerna i Störvreten och Hallunda/Norsborg.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:5

Vägledning – Alla verksamheter inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens vägleder studerande och deltagare utifrån individens behov och förutsättningar, med hög tillgänglighet och kvalitet.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Botkyrkaborna ska vara nöjda med den studie- och yrkesvägledning de fått.			
Kvinnor	95	85	Bättre än 2016
Män	84	85	2016
Botkyrkaborna som studerar inom den gymnasiala vuxenutbildningen ska svara ja på frågan om de har en studieplan.			
Kvinnor	66	75	Bättre än 2016
Män	74	75	2016

Andelen avbrott från gymnasial vuxenutbildning.

Kvinnor	15	12	Bättre än 2016
Män	18	12	2016

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:6

Feriepraktik – Minst 1350 ungdomar mellan 16-18 år ska ges möjlighet att få arbetslivserfarenhet och meningsfull sysselsättning genom en feriepraktik.

Mätbart mål (antal)	Mål 2016	Mål 2017
Antal feriepraktikanter inom kommunens förvaltningar		
Tjejer	599	600
Killar	470	470
Antal feriepraktikanter inom föreningslivet		
Tjejer	111	110
Killar	79	80
Antal feriepraktikanter inom kommunala bolag		
Tjejer	45	45
Killar	91	90
Antal feriepraktikanter inom sociala företag		
Tjejer	0	0
Killar	0	0
Antal feriepraktikanter inom näringslivet		
Tjejer	2	2
Killar	12	12
Antal feriepraktikanter, övrigt		
Tjejer	2	2
Killar	9	9

Mätbart mål (antal)	Mål 2016	Mål 2017
Personer med funktionsnedsättning med feriepraktik		
Tjejer	11	12
Killar	10	12

Mätbart mål (antal)	Mål 2016	Mål 2017
Planerade feriepraktikplatser inom Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen	108	60
Planerade feriepraktikplatser inom Kommunledningsförvaltningen	51	50
Planerade feriepraktikplatser inom Kultur- och fritidsförvaltningen	178	175
Planerade feriepraktikplatser inom Samhällsbyggnadsförvaltningen	33	30
Planerade feriepraktikplatser inom Tekniska förvaltningen	415	400
Planerade feriepraktikplatser inom Socialförvaltningen	12	10
Planerade feriepraktikplatser inom Utbildningsförvaltningen	77	70
Planerade feriepraktikplatser inom Vård- och omsorgsförvaltningen	188	180
Planerade feriepraktikplatser inom kommunala bolag	115	115
Planerade feriepraktikplatser inom föreningar	193	200
Planerade feriepraktikplatser på företag (inklusive sociala företag)	3	30
Övriga platser	3	

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:7

Externa arenor – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har samarbetsformer med näringsliv och andra intressenter som underlättar Botkyrkabornas väg mot arbete och utbildning.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:8

Externa samarbeten med näringsliv och civilsamhälle – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har fler befintliga och nyetablerade kontakter med företag som underlättar både Botkyrkabornas matchning på arbetsmarknaden och Botkyrkaföretagens behov av arbetskraft.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:9

Externa samarbeten med näringsliv och civilsamhälle – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har fler befintliga och nyetablerade kontakter med civilsamhället som underlättar Botkyrkabornas matchning på arbetsmarknaden.

Mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
2017 tillhör Botkyrka de 130 främsta kommunerna i riket när det gäller företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs mätning.	159	170	110	130
2017 har Botkyrka ett Nöjd-Kund-Index bland företagare på 70 i undersökningen INSIKT. (SBA)	73	66	75	70
2017 har Botkyrka minst 5800 företag (Upplýsningscentralen)	5105	5393	5300	5800
Antal som ägs av kvinnor				1400
Antal som ägs av män				4400
2017 har är antalet nystartade företag i Botkyrka minst 650. (Upplýsningscentralen)	609	601	650	650
2017 finns 20 hektar planlagd kommunägd mark för företagsetableringar.	11		20	20

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter genomför hälsofrämjande aktiviteter inom sina utbildningar och insatser.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 8:1

Entreprenörskap – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden erbjuder Botkyrkabor, i samverkan med civilsamhället, minst två olika insatser som bidrar till kunskaper om entreprenörskap.

Åtagande

Ung företagssamhet för kommunens gymnasieskolor genomförs och utvecklas i samarbete med Utbildningsnämnden.

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamhetsdelar integrerar kulturella uttryck, såsom teater, film och litteratur samt ger möjlighet att uppleva kultur i utbildningar och insatser.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 12:1

Systematiskt kvalitetsarbete – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden utvecklar ett gemensamt kvalitetssystem, kopplat till kommunens övergripande processarbete samt följer upp och utreder identifierad verksamhet för att analysera förbättringsområden.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden skapar rutiner och åtgärder inför införandet av EU:s dataskyddsförordning 2018.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 12:2

IT – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen arbetar enligt en gemensam förvaltningsplan för vidmakthållande, vidareutveckling och nytveckling av verksamhets- och IT-komponenter i enlighet med Botkyrka

kommuns modell i syfte att skapa effektiva lösningar och samordningsvinster i linje med strategiska mål.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 12:3

Arbetsmiljö/HR/kommunikation – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden arbetar med arbetsmiljö-, HR- och kommunikationsfrågor i linje med kommunens övergripande processarbete inom områdena, för att uppnå en effektiv organisation med ökad kvalitet och hållbarhet.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 12:4

Erfarenhetsutbyte – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden fortsätter arbeta med erfarenhetsutbyte mellan verksamheter som metod för kollegialt lärande och samordning av utbildningar och insatser.

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden åtar sig att tillsammans med Vård- och omsorgsnämnden, och med stöd av kommunledningsförvaltningen, under 2017 bereda och undersöka lämpligheten med att införa en beställar- utförarorganisation avseende insatsformen daglig verksamhet (LSS), med sikte på implementering till 2018.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation 2020

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Alla verksamheter ska minska sin elförbrukning med minst 1 % jämfört med 2016 års förbrukning.	-3,21	0,3	-1	-1

Åtaganden

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden förbättrar sin avfallssortering inom alla verksamheter, med fokus på sortering av matavfall.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-229 211	-229 211	-246 049	-250 264	-261 316
Volymförändringar		-2 122	-2 730	-3 041	-3 438
Löne- och prisuppräknig		-5 114	-6 915	-7 948	-8 215
Övriga prioriteringar					
Kommunala aktivitetsansvaret		-2 000			
Ökad hyreskostnad Näktergalen		-1 635	387		
Effekter av budgetpropositionen					
"Rätt till Komvux"		-4 874	122	-63	32
Omfördelning mellan nämnder					
Ramkorrigerig AVN-UN - spetsutbildning		707			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		400			
Justering fel i tidigare reglering IT		-2 200			
Effektiviseringsåtgärder			4 921		
Summa Justeringar	0	-16 838	-4 215	-11 052	-11 621
Ettårsplan	-229 211				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-246 049	-250 264	-261 316	-272 937

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budget uppgår för **2017** till 246,0 miljoner kronor. Det är en ökning med 16,8 miljoner kronor jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får nämnden 2,1 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 5,1 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

För att utöka ambitionerna kring det kommunala aktivitetsansvaret avsätts 2,0 miljoner kronor.

I samband med att Daglig verksamhets lokal Näktergalen rivs och ett nytt resurscenter byggs kommer verksamheten evakueras till en tillfällig paviljonglösning. För flytt och ökad hyra tillförs nämnden 1,6 miljoner kronor.

Enligt budgetpropositionen avsätter regeringen medel för rätt till behörighetsgivande utbildningar inom Komvux "Rätt till Komvux". För Botkyrkas del innebär det ett tillskott på 4,9 miljoner kronor, vilka tillförs nämnden.

Omfördelning av ram mellan nämnder innebär att den budget arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har på 0,7 miljoner för gymnasiala spetsutbildningar överförs till utbildningsnämnden. Från och med 2017 kommer utbildningsnämnden köpa dessa tjänster från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Ramen utökas med netto 1,8 miljoner kronor till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser ramminskning med 0,4 miljoner för ny IT-prislista och en ramökning med 2,2 miljoner för justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 4,2 miljoner kronor och avser tillskott för volymförändring 2,7 miljoner och löne- och prisuppräknings 6,9 miljoner samt en reducering av ramen med 0,4 miljoner, vilket avser 2017 års flyttkostnader från Näktergalen till paviljong. Dessutom sker en mindre reglering av Rätt till Komvux utifrån befolkningsprognosen. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 4,9 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 11,1 miljoner kronor och avser volymförändring 3,0 miljoner

och löne- och prisuppräknings 7,9 miljoner. Dessutom sker en mindre reglering av Rätt till Komvux utifrån befolkningsprognosen.

För **2020** utökas ramen med 11,6 miljoner kronor och avser volymförändringar 3,4 miljoner och löne- och prisuppräknings 8,2 miljoner. Dessutom sker en mindre reglering av Rätt till Komvux utifrån befolkningsprognosen.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammantaget för perioden 2017-2020 finns för arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens del investeringsprojekt som uppgår till 21,8 miljoner kronor. Projekten finns redovisade i investeringsplan 2017-2020, sida 99. I investeringsplanen finns medel för en paviljonglösning i avvaktan på att ett nytt resurscenter för daglig verksamhet är färdigställt. Därutöver finns investeringsmedel för ny teknik på Xenter och inventarier. Sedan tidigare finns 30 miljoner kronor avsatt för ett nytt resurscenter.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Utbildningsnämnden

Ansvarsområde

Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola gymnasiet samt särskola på grundskole- och gymnasienivå.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-2 414,6	-2 479,1	-2 589,4	-2 701,4
Investeringar, netto	-262,5	-613,2	-944,8	-792,0

Väsentliga områden

Ökad måluppfyllelse och högre kvalitet i Botkyrkas förskolor och skolor

Utbildningsnämndens överordnade målsättning är att uppnå en ökad måluppfyllelse och högre kvalitet i Botkyrkas förskolor och skolor. För att uppnå målsättningen behöver verksamheten på alla nivåer baseras på vetenskap och beprövad erfarenhet och skapa goda förutsättningar för barns och elevers utveckling och lärande. Utbildningsnämnden har identifierat tre väsentliga huvudområden: undervisning och lärande, likvärdighet och strategisk kompetensförsörjning.

Undervisning och lärande

Det systematiska kvalitetsarbetet syftar till att kontinuerligt höja kvaliteten i lärande, undervisning och bedömning, vilket är en förutsättning för att höja måluppfyllelsen i alla verksamheter inklusive förskola och fritidshem. Enheterna analyserar sina resultat och vidtar åtgärder baserade på förutsättningarna i sina verksamheter. Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att förbättra det gemensamma systematiska kvalitetsarbetet så att det blir alltmer ändamålsenligt för såväl enheternas eget kvalitetsarbete som huvudmannens uppföljning och analys.

Likvärdighet

Förskolan och skolan ska ge alla barn och elever en likvärdig utbildning (Skollagen 1 kap. 9 §). Botkyrkas förskolor och skolor har en stor

utmaning i det kompensatoriska uppdraget. Enheternas uppgift är att ge alla barn och elever möjlighet att nå så långt som möjligt och kompensera elevers olika förutsättningar (Skollagen 1 kap. 4 §). Fritidshemmen har ett tydligt uppdrag att stimulera elevers utveckling och lärande och kan på så sätt bidra till grundskolans kompensatoriska uppdrag.

Det ökande antalet nyanlända barn och elever ställer höga krav på förvaltningens förmåga att organisera för mottagande och undervisning eftersom de nyanlända eleverna har skilda erfarenheter från tidigare skolgång. Det ställer också höga krav på enheternas förmåga till inkludering. Utmaningarna i organisationen (central förvaltning samt respektive enhet) handlar om att skapa goda förutsättningar för de nyanlända elevernas fortsatta utveckling och lärande.

I olika kunskapsmätningar som t.ex. TIMSS och PISA sjunker mätvärdena för svenska grundskoleelever (i matematik, naturkunskap och svenska) medan de genomsnittliga meritvärdena i Botkyrka stiger i årskurs 9. Botkyrka har dessutom en större skillnad än snittet i riket, mellan nationella prov och betyg i årskurs 9. Samma utveckling kan skönjas inom gymnasieskolan. Förvaltningen behöver därför skapa nya arbetsformer för att stödja en utveckling mot ökad likvärdighet.

När resurserna är knappa är det av största vikt att de används på rätt sätt. Förskolor och skolor

i Botkyrka har stora skillnader i sina förutsättningar. Utmaningarna är störst i de socioekonomiskt mer utsatta delarna av kommunen. För att säkerställa att resurserna fördelas på ett sätt som stärker likvärdigheten bör resursfördelningsmodellen ses över.

Strategisk kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen kommer under de kommande åren att vara en av de större utmaningarna för utbildningssektorn. Befolkningstillväxten och legitimationslagstiftningen gör att behovet av kompetenta och behöriga medarbetare ökar. Den senaste tiden har Botkyrka, precis som de flesta kommuner i Sverige, upplevt en konkurrenssituation. Lönen är ett konkurrensmedel huvudmännen emellan och Botkyrka har länge haft en lägre medianlön än närliggande kommuner. En avgörande faktor för Botkyrka kommun är att utbildningsförvaltningen blir en attraktiv arbetsgivare så att de kompetenta medarbetarna väljer att stanna i Botkyrka och att skickliga medarbetare kan nyrekryteras. Det innebär att det måste finnas långsiktiga strategier för att säkra kompetensförsörjningen. Viktiga komponenter i detta arbete är att lönenivån är konkurrenskraftig, arbetsmiljön är tillfredsställande för de anställda samt att det finns utbildningsåtgärder och karriärvägar.

Botkyrka kommuns kompetensfond är fortsatt viktig för att möjliggöra behörighetsgivande utbildningar och kompetensutveckling som syftar till att höja kvaliteten.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Utbildningsnämndens mål 1:1

På varje enhet är barn och elever delaktiga och har inflytande i undervisningen/ verksamheten i enlighet med Skollagen och läroplanerna.

Mätbart mål	Utfall 2015	Mål 2017
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter." ökar i samtliga <u>grundskolor</u> (22 grundskolor)	-	Samtliga skolor
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag är med och med och bestämmer om aktiviteterna på fritids." ökar i samtliga <u>grundskolor</u> (20 grundskolor, elever i åk 3)	-	Samtliga skolor
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter." ökar i samtliga <u>grundsärskolor</u> (4 grundsärskolor med elever som läser ämnen)	-	Samtliga skolor
Index för upplevt elevinflytande i undervisningen ökar på samtliga <u>gymnasieskolor</u> (3 gymnasieskolor)*	2 av 3	Samtliga skolor
Samtliga <u>förskolor</u> har forum för samråd med barnen (50 förskolor)	-	Samtliga förskolor
Samtliga <u>förskolor</u> har forum för samråd med vårdnadshavare (50 förskolor)	-	Samtliga förskolor

Åtaganden

Förvaltningen ska återetablera samarbetsformer med ungdomsfullmäktige.

Samtliga skolor ska ha aktiva forum för elevinflytande.

Förvaltningen ska följa upp hur skolans personal tillsammans med elever använder resultaten från elevenkäter i sitt systematiska kvalitetsarbete. Detsamma gäller förskolan avseende barns inflytande via forum för samråd med barn.

Förvaltningen ska påbörja ett samarbete med demokratiutvecklaren för att stärka barns och elevers intresse för och engagemang i lokalsamhället.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter

Utbildningsnämndens mål 2:1

Alla förskolor och skolor arbetar aktivt mot kränkningar och diskriminering.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antalet förelägganden från Skolinspektionen/BEO minskar	-	7	-	0

Åtaganden

Förvaltningen ska följa upp att varje förskola och skola har aktuella och levande planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Förvaltningen ska, som underlag för det förebyggande arbetet, analysera och identifiera problemområden baserat på inkomna klagomål samt anmälningar om diskriminering och kränkande behandling.

Utbildningsnämndens mål 2:2

Alla förskolor och skolor arbetar aktivt för att ge alla barn och elever, oavsett kön och område, likvärdiga förutsättningar i utbildningen.

Åtaganden

Förvaltningen ska utreda och analysera betygresultaten utifrån kön och andra faktorer som mäts i elevenkäter i grundskolan och gymnasieskolan

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande

Mål 3 Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat

Utbildningsnämndens mål 3:1

Verksamheten i Botkyrkas förskolor har ett innehåll som leder till en likvärdig och hög kvalitet.

Mätbart mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Samtliga förskolors pedagogiska miljöer är inventerade (50 stycken)	-	-	Samtliga förskolor

Åtaganden

Förskolornas pedagogiska miljöer ska inventeras utifrån styrdokumentet ”Pedagogiska miljöer i Botkyrkas förskolor”.

Respektive förskola ska utifrån inventeringen av de pedagogiska miljöerna ta fram en utvecklingsplan i sitt systematiska kvalitetsarbete.

Utbildningsnämndens mål 3:2

Måluppfyllelsen ökar för alla elever i grundrespektive gymnasieskolan.

Mätbart mål	Utfall 2014/15	Utfall 2015/16	Mål 2017
Andelen elever i åk 6 som når kunskapskraven (betyg A-E) i alla ämnen ökar i samtliga skolor (17 grundskolor)	-	9 av 16	Samtliga skolor
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ökar i samtliga grundskolor (12 grundskolor)	-	7 av 12	Samtliga skolor
Andelen elever i åk 9 som når kunskapskraven (betyg A-E) i alla ämnen ökar i samtliga grundskolor (12 grundskolor)	-	6 av 12	Samtliga skolor
Andel elever i kommunens gymnasieskolor som tagit examen från yrkesprogram inom 4 år ökar (%)	-	63*	65
Andel elever i kommunens gymnasieskolor som tagit examen från högskoleförberedande program inom 4 år ökar (%)	-	73*	75
Genomsnittligt meritvärde åk 9	216	220	225

*Avser elever som påbörjade en gymnasieutbildning 2011/12.

Åtaganden

De pilotprojekt avseende likvärdighet i grundskolan som startats upp med stöd av statsbidrag ska fullföljas och utvärderas.

Alla elever i årskurs 9 som går ut vårterminen med ofullständigt betyg i matematik, engelska eller svenska/svenska som andraspråk ska er-

bjudas sommarskola. Detsamma gäller nyanlända elever i årskurs 1-9 som inte beräknas nå de lägsta kunskapskraven i ämnet svenska som andraspråk.

Förvaltningen ska ta fram riktlinjer avseende mottagande och utbildning för barn och elever som är asylsökande/har tidsbegränsat uppehållstillstånd eller vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut/författning.

Planen för studie- och yrkesvägledning ska implementeras och förankras i samtliga skolformer från årskurs 1 upp till gymnasieskolan.

Förvaltningen ska stödja utvecklingen av skolledares pedagogiska ledarskap genom att erbjuda kollegiala nätverk och ge närmare chefs- och uppföljningsstöd till alla skolledare.

Utbildningsnämndens mål 3:3

Botkyrkas förskolor och skolor har goda förutsättningar att erbjuda en likvärdig utbildning och fullgöra det kompensatoriska uppdraget.

Mätbart mål	Utfall 2013/2014	Utfall 2014/2015	Utfall 2015/2016	Mål 2017
Andel förskollärare med förskolläraryxamen* ökar (%)**	29	21	22	35
Andel grundskollärare med pedagogisk högskoleexamen ökar (%)**	77	78	75	100
Andel lärare i grundsärskolan med specialpedagogisk högskoleexamen ökar (%)**	-	-	20	40
Andel gymnasielärare med pedagogisk högskoleexamen ligger kvar på samma nivå (%)**	81	87	90	90
Andel lärare i gymnasiesärskolan med specialpedagogisk högskoleexamen ökar (%)**	-	-	11	20
Varje deltagare i Kraftsamlings nio samverkansgrupper har en närvaro om minst 80 %***	-	-	-	80

*T.o.m. 2013/14 årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning, från 2014/15 årsarbetare med förskolläraryxamen.

**Statistik från Skolverket, heltidstjänster.

***Kraftsamlings är ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen för samverkan och tidiga insatser för barn och elevers skolframgång.

Åtaganden

Förvaltningen ska genom fortbildningsinsatser, handledning och nätverksarbete stödja fritidshemmens utveckling för ökad kvalitet i verksamheten.

Förvaltningen ska stödja utvecklingen för ökad likvärdighet i bedömning och betygssättning.

Förvaltningen och enheterna ska utveckla arbetet med formella barnkonsekvensanalyser vid beslut som kan påverka barn.

Förvaltningen ska initiera en översyn av resursfördelningsmodellerna i samtliga skolformer för att bättre möjliggöra det kompensatoriska uppdraget.

Vid nybyggnation och renovering av förskole- och skollokaler ska de pedagogiska miljöerna vara utformade så att de tillgodoser verksamheternas behov.

Utbildningsnämndens mål 3:4

Barn och elever upplever trygghet och studiero.

Mätbart mål	Utfall 2014/2015	Utfall 2015/2016	Mål 2017
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag känner mig trygg i skolan." ökar i samtliga <u>grundskolor</u> (22 grundskolor)	-	-	Samtliga skolor
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag känner mig trygg i skolan." ökar i samtliga <u>grundsärskolor</u> (4 grundsärskolor med elever som läser ämnen)	-	-	Samtliga skolor
Trygghetsindex ökar på samtliga <u>gymnasieskolor</u> (3 gymnasieskolor)*	0 av 3	1 av 3	Samtliga skolor
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer	-	-	Samtliga

bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna." ökar i samtliga <u>grundskolor</u> (22 grundskolor)				skolor
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna." ökar i samtliga <u>grundsärskolor</u> (4 grundsärskolor med elever som läser ämnen)	-	-		Samtliga skolor
Andel elever som svarar positivt ("instämmer helt" eller "instämmer i huvudsak") på elevenkätens påstående "Det är arbetsro på mina lektioner" i gymnasieskolans elevenkät ökar i samtliga <u>gymnasieskolor</u> (3 gymnasieskolor)	2 av 3	1 av 3		Samtliga skolor

*Index utgörs av medelvärden av andelen positiva svar på gymnasieskolans elevenkät i åk 2 "1. Jag känner mig trygg på min skola." samt "3. Jag är nöjd med skolans arbete mot mobbing."

Åtaganden

Förvaltningen ska kartlägga och stödja rektorernas arbete gällande trygghet och studiero på skolorna.

Förvaltningen ska stödja de lokala elevhälso- teamen genom fortbildning och handledning.

Utbildningsnämndens mål 3:5

Botkyrkas förskolor och skolor arbetar aktivt för att utveckla alla barns och elevers litteracitet.

Mätbart mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Index för språkutveckling och litteracitet ökar på samtliga grundskolor (21 grundskolor)*	-	-	Samtliga skolor

Åtaganden

Förvaltningen ska stödja enheterna i deras arbete med litteracitet.

Utbildningsnämndens mål 3:6

Botkyrkas elever kan läsa när de går ut årskurs 1 i grundskolan.

Mätbart mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Samtliga elever har i slutet av åk 1 i grundskolan godtagbara kunskaper i läsförståelse (%)**	-	-	100

Åtaganden

Förvaltningen ska stödja grundskolerektorerna i arbetet med att alla elever når kunskapskraven i läsförståelse i årskurs 1.

Förvaltningen ska stödja utvecklingen av gemensamma kartläggningsmetoder i syfte att kunna ge riktad stöd till enheter samt erbjuda fortbildningsinsatser.

Utbildningsnämndens mål 3:7

Botkyrkas förskolor och skolor arbetar aktivt för att utveckla alla barns och elevers digitala förmåga.

Mätbart mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Index för digital didaktik ökar på samtliga grundskolor (21 grundskolor)	-	-	Samtliga skolor

Åtaganden

Förvaltningen ska stödja utvecklingen av den digitala didaktiken.

Förvaltningen ska uppgradera förskolors och skolors digitala infrastruktur avseende nätverk och accesspunkter.

Utbildningsnämndens mål 3:8

Samtliga ungdomar, som är under 20 år och bosatta i Botkyrka, har en sysselsättning.

Åtaganden

Utbildningsförvaltningen ska samverka med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen för att, inom det kommunala aktivitetsansvaret, erbjuda fler ungdomar under 20 år utbildning.

Fler sommarjobb ska beredas för unga i Botkyrka i enlighet med kommunens direktiv för 2017.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Utbildningsnämndens mål 7:1

Botkyrkas förskolor och skolor stimulerar alla barn och elever till en bättre hälsa.

Mätbart mål	Utfall 2013/2014	Utfall 2014/2015	Utfall 2015/2016	Mål 2017
Andel elever i åk 4 som upplever sig må mycket bra eller bra (%)	88	90	87	90
- Flickor	88	90	85	-
- Pojkar	89	90	88	-
Andel elever i åk 7 som upplever sig må mycket bra eller bra (%)	87	88	82	90
- Flickor	80	83	76	-
- Pojkar	94	93	87	-
Andel elever i åk 1 i gymnasieskolan som upplever sig må mycket bra eller bra (%)	82	84	75	85
- Flickor	77	81	68	-
- Pojkar	89	88	83	-
Andel elever i åk 1 i gymnasieskolan som svarar positivt på frågan "På min skola har jag fått lära mig att fysisk aktivitet och vad jag äter har betydelse för min hälsa och mina studier"	63	62	69	75

Åtaganden

Förskolorna ska utveckla kvaliteten i de pedagogiska måltiderna.

Elevhälsan vid grundskolans mottagningsenhet för nyanlända elever ska förstärkas med personal (bl.a. psykolog, kurator, skolsköterska)

med särskild kompetens kring nyanlända elevers behov.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Utbildningsnämndens mål 8:1

Utbildningen i Botkyrka kommuns förskolor och skolor tillvaratar och utvecklar barns och elevers nyfikenhet, kreativitet och initiativförmåga.

Åtaganden

Förskolan, grundskolan och grundsärskolan ska ha ett barnperspektiv och lärmiljöer som främjar barnens och elevernas nyfikenhet, kreativitet och trygghet.

Planen för ung företagsamhet för kommunens gymnasieskolor ska genomföras och utvecklas i samarbete med näringslivsenheten inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Utbildningsnämndens mål 9:1

Botkyrka kommuns förskolor och skolor främjar barns och elevers möjligheter att skapa och ta del av kultur.

Åtaganden

Förvaltningen ska säkerställa att Skapande skola-medel används till kulturaktiviteter som syftar till att stärka verksamhetens prioriterade utvecklingsområden.

Grundskolor som vill driva egna Skapande skola-projekt ska få stöd från central förvaltning i att söka bidrag för dessa.

Verksamheten i förskolan och skolan ska ha ett interkulturellt förhållningssätt och ta tillvara barns kulturella identiteter.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Utbildningsnämndens mål 11:1

Botkyrkas förskolor och skolor är attraktiva och bidrar till att göra bostadsområden mer eftertraktade.

Åtaganden

Förvaltningen ska samverka med tekniska förvaltningen för att planera för, och beställa, nya förskolor och skolor där behov uppstår. Samverkan ska även ske avseende lokalernas underhåll.

Förvaltningen ska verka för att användandet av paviljonger som tillfälliga lösningar vid nybyggnation och renovering av lokaler, ska minska.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Utbildningsnämndens mål 12:1

Botkyrkas förskolor och skolor är konkurrenskraftiga och har en hållbar personalförsörjning.

Åtaganden

Förvaltningen ska ta fram en kompetensförsörjningsstrategi för att attrahera, rekrytera och behålla kompetenta chefer och medarbetare.

Förvaltningen ska tillsammans med universitet och högskola utbilda VFU-handledare som ett led i att attrahera kompetenta lärare.

Förvaltningen ska ta fram en strategi för att hantera legitimationskrav i grundskolan och gymnasieskolan som träder i kraft 2018.

Förvaltningen ska göra en inventering av presumtiva chefer.

Utbildningsnämndens mål 12:2

Botkyrkas förskolor och skolor har en tillfredställande arbetsmiljö för sina anställda.

Utbildningsnämndens budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-2 286 776	-2 286 776	-2 414 587	-2 479 138	-2 589 447
Volymförändringar		-33 413	-47 573	-37 894	-37 222
Löne- och prisuppräknig		-49 540	-64 241	-72 415	-74 723
Övriga prioriteringar					
Höjda lärarlöner och fler vuxna i skolan		-46 000			
Ekologisk mat		-2 000			
Effekter av budgetpropositionen					
Betygsätta nya språk			-93		
Lovskola		-276	-283		
Läsa-skriva-räkna-garanti			-1 213		
Nationella prov			560		

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Omfördelning mellan nämnder					
Ramkorrigering AVN-UN, gymnasiala spetsutbildningar		-707			
Ramkorrigering UN -SN, Kraftsamling		500			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		3 200			
Justering fel i tidigare reglering IT		425			
Effektiviseringsåtgärder			48 292		
Summa Justeringar	0	-127 811	-64 551	-110 309	-111 945
Ettårsplan	-2 286 776				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-2 414 587	-2 479 138	-2 589 447	-2 701 391

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Utbildningsnämndens budget uppgår för 2017 till 2 414,6 miljoner kronor. Det är en ökning med 127,8 miljoner kronor jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får utbildningsnämnden 33,4 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 49,5 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

Kommunen gör en stor satsning på att höja nivån på lärarlönerna samt skapa förutsättningar för att det ska finnas fler vuxna i skolan. Utbildningsnämndens budget räknas upp med 46 miljoner kronor utöver den generella lönerevisionen och utöver det nationella lärarlöneyftet som ger Botkyrka 23 miljoner till ökade lärarlöner.

Den största delen av de 46 miljonerna ska användas till att höja alla legitimerade lärares löner och en del ska fördelas till skolor som har stora utmaningar. Det kan handla om att höja vissa specifika lärares löner eller anställa fler lärare, lärarassistenter eller annan personal.

För att öka andelen ekologiska livsmedel

vid måltider inom förskola och skola har nämndens budget ökat med 2 miljoner.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen att huvudmännen ska vara skyldig att erbjuda lovskola i två veckor per läsår för elever i årskurs 8 och 9 samt på sommaren efter årskurs 9 i grundskolan. Kommunerna tillförs 30 miljoner kronor 2017 eller 3 kronor per invånare vilket ger Botkyrka 276 000 kronor. För 2018 fördubblas medlen.

Omfördelning av ram mellan nämnder innebär att utbildningsnämndens ram minskas med 0,5 miljoner kronor som överförs till socialnämnden för kraftsamling, budgetregleringen ersätter tidigare internfakturering mellan förvaltningarna. Från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden överförs 0,7 miljoner till utbildningsnämnden för gymnasiala spetsutbildningar. Från och med 2017 kommer nämnden att köpa dessa tjänster från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Ramen reduceras med 3,6 miljoner till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För 2018 utökas ramen med 64,6 miljoner kronor och avser volymförändring 47,6 miljoner och löne- och prisuppräknings 64,2 miljo-

ner. I uppräknningen ingår även 0,1 miljoner för betyg i moderna språk, 1,2 miljoner kronor för läsa-skriva-räkna-garanti samt ytterligare 0,283 miljoner för lovskola.

Budgeten reduceras med 0,6 miljoner, vilket motsvarar den sänkning som regeringen har gjort av det generella statsbidraget. Regeringen gör bedömning att det finns möjliga effektiviseringar när en mer rättvis och likvärdig bedömning införs av de nationella proven.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen att betyg ska sättas i moderna språk varje termin från och med årskurs 6. Regeringen avser även att från 2017 påbörja införandet av en läsa-skriva-räkna-garanti.

I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 48,3 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 110,3 miljoner kronor och avser volymförändring 37,9 miljoner samt löne- och prisuppräkning 72,4 miljoner.

För **2020** utökas ramen med 111,9 miljoner kronor och avser volymförändringar 37,2 miljoner samt löne- och prisuppräkning 74,7 miljoner.

Ökade **lokalkostnader** som är en följd av investeringar i verksamhetslokaler 2017-2020 finns upptagna i anslaget för kommunstyrelsens förfogande. Nämnden får i särskilda ärenden hos kommunstyrelsen avropa medel för ökade lokalkostnader när en verksamhetslokal är färdigställd och tas i anspråk.

I anslaget för kommunstyrelsens förfogande finns även medel upptagna för eventuella merkostnader för **asylsökande**. Även här får nämnden skriva fram ett ärende till kommunstyrelsen och begära medel.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammantaget för perioden 2017-2020 finns för utbildningsnämndens del investeringsprojekt som uppgår till 2 612,5 miljoner kronor, varav 1 415,3 miljoner avser bygginvesteringar i förskolor och 945,2 miljoner avser bygginvesteringar i skolor.

Investeringar i förskolor och skolor redovisas inte med belopp per projekt utan ingår i de årliga ramarna. I investeringsplanen har samtliga projekt kodats med ett KF eller U framför. KF innebär att projektet ska arbetas vidare med inom de fastställda ramarna för projektet. U innebär att projekten behöver utredas för att bestämma innehåll, kostnad och tid. Ett projekt som är markerat med U kräver ett särskilt beslut i kommunfullmäktige.

De projekt som ska utredas vidare är Rikstens skola nummer 2, nya Borgskolan och anpassning till träningsläroskola.

Det finns även upptaget årliga anslag för maskininvesteringar för förskolor och skolor, verksamhetsanpassning av lokaler, arbetsmiljöåtgärder, köksombyggnader, övriga inventarier samt övervakningskameror.

Projekten finns redovisade i investeringsplanen 2017-2020, sid 100.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Socialnämnden

Ansvarsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorgen och för insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning. Dessutom ansvarar socialnämnden för de öppna förskolorna.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-593,5	-603,3	-627,0	-651,7
Investeringar, netto	-17,1	-23,4	-4,0	-4,0

Väsentliga områden

Socialnämndens fem väsentliga områden är medborgare, processer, ekonomi, medarbetare samt utveckling. Nämndens tidigare väsentliga områden var barnen, boende, brukarnytta och ekonomiskt bistånd. Dessa områden är fortfarande prioriterade men då de är en del av kärnverksamheten kommer de att tas in under de nya väsentliga områdena.

De väsentliga områden som socialförvaltningen lyfter fram utgår från de utmaningar som tidigare omvärldsanalys pekar på. Dessa utmaningar avser socialnämndens kärnverksamhet, det vill säga den verksamhet som styrs av lagar och föreskrifter och som socialnämnden har i uppdrag att utföra enligt sitt reglemente. Mål, mätbara mål och utvecklingsåtaganden är formulerade för att hantera de identifierade utmaningarna. Dessa väsentliga områden sorteras in under de av kommunen formulerade huvudprocesserna – i socialnämndens fall återfinns de väsentliga områden under kommunens huvudprocess ”Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv” samt under den samlade rubriken ”Kommunen som organisation”.

Vidare finns formulerade mål, mätbara mål och åtaganden som anger hur Socialnämnden bidrar till att nå fullmäktiges mål.

Medborgare

Socialnämnden finns till för Botkyrkas medborgare som är i behov av skydd, stöd, vård och omsorg. Socialnämnden har ett särskilt ansvar för vissa grupper:

- Barn och unga

- Äldre
- Människor med funktionshinder
- Missbrukare
- Personer som vårdar eller stödjer närstående
- Brottsoffer
- Skuldsatta personer

Utöver detta erbjuder socialnämnden skydd, stöd, vård och omsorg med ett helhetsperspektiv till de medborgare som exempelvis har/är:

- Våldsutsatta
- Ekonomiskt utsatta

För att kunna ge detta skydd, stöd, vård och omsorg måste socialförvaltningen och dess medarbetare vara tillgängliga, medborgarna måste få en snabb och effektiv handläggning samt ett professionellt möte i kontakten med socialtjänsten. Ambitionen är att medborgarna ska få tydlig information och känna sig delaktiga. Socialförvaltningen eftersträvar även god samverkan med olika professionella aktörer - både internt och externt.

Processer

Socialnämndens processer ska kännetecknas av en hög kvalitet. För att nå dit ska vi använda en evidensbaserad praktik där stöd, vård och omsorg erbjuds enligt bästa tillgängliga kunskap. Den professionelle väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insatser. Detta kopplas till systematisk uppföljning i syfte att utveckla och förbättra verksamheten. Både rutiner och processer behöver vara tydliga och kända, målen relevanta och

mätbara. Det måste finnas en struktur för uppföljning och analys för att formulera och genomföra åtgärder utifrån eventuella brister. Handläggningen ska vara rättssäker.

Ekonomi

En budget i balans är utgångspunkten för socialnämndens verksamhet. För att nå dit krävs ekonomisk medvetenhet hos alla medarbetare, samt långsiktiga strategier för det ekonomiska arbetet. Att förvaltningen gör rätt saker och använder rätt metoder samt att insatser avslutas i tid innebär också att de ekonomiska resurserna används effektivt.

Medarbetare

Medarbetare med rätt kompetens och erfarenhet är en förutsättning för att erbjuda en verksamhet med god kvalitet till kommunens medborgare. Kritiska framgångsfaktorer är att ledningen är kommunikativ och tydlig, målen relevanta och uppdraget begripligt och tydligt, att det finns strategier för rekrytering och lönesättning samt god kompetensutveckling.

Utveckling

En verksamhet i framkant är en förutsättning för att verksamheten ska utvecklas och gå i takt med en föränderlig omvärld och nya behov. Kritiska framgångsfaktorer är verksamhetens förmåga till systematiskt kvalitetsarbete samt att tillvarata medarbetarnas idéer, låta sig inspireras av omvärlden och ha en idé om framtiden genom en strukturerad omvärldsbvakning samt skapa incitament för att stimulera utveckling.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel stödpersoner inom modellen YAP som är bosatta i Botkyrka	-	-	50	60
Andel personer med psykisk funktionsnedsättning som vid	50	41	70	70

uppföljning anger 7-10 på självskattningsskala på fråga om de känner sig delaktiga i samhället

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att fullt ut implementera det våldsförebyggande arbetet i ytterligare skolor utöver de tre inledande skolorna, tillsammans med utbildningsförvaltningen, kommunledningsförvaltningen, polis och räddningstjänst.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel brukare som uppfattar att de har blivit diskriminerade (procent)	11	9	0	0
Antal flickor och pojkar som har beviljats bistånd till fritidspeng	140	59	65	100

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att, via Mottagningen för Våld i nära relation (VINR), utveckla arbetet tillsammans med övriga verksamheter för att förbättra mottagandet av/och insatser för våldsutsatta personer.

Socialnämnden åtar sig att HBTQ-certifiera ytterligare minst en sektion.

Socialnämnden åtar sig att utveckla och implementera en modell för att ge tidiga insatser till barn som varit utsatta för våld.

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande

Mål 3 Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal pojkar/män och flickor/kvinnor som fått YAP som insats	22	60	60

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att förbättra uppföljningen av placerade barns skolresultat.

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017
Andel män och kvinnor, av dem som beviljats försörjningsstöd, som efter 90 dagar med detta bistånd fått insats som kan leda till egen försörjning, helt eller delvis	30	30

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att förbättra samarbetet med primärvården, Arbetsförmedling och Försäkringskassan i syfte att ge ett bättre stöd till personer som är i behov av till exempel rehabilitering för att bli arbetsföra.

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Socialnämndens mål

Botkyrkas medborgare i behov av skydd, stöd, vård och omsorg är nöjda med den verksamhet socialnämnden bedriver.

Mätbart mål (antal)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Avslutade behandlingsinsatser internt barn och unga på resursenheten, allmän tillfredsställelse ska vara lägst 28 i genomsnitt på en skala 8-32.	29	-	29	29
Andel brukare som	-	-	60	60

anger att deras situation har förbättrats				
Andel brukare som anger att deras synpunkter efterfrågats	-	-	70	70
Andel brukare som anger att socialsekreteraren visat förståelse för hans/hennes situation	-	-	80	80
Andel brukare som anger att de kunnat påverka vilken typ av insats de får från socialtjänsten	-	-	60	60
Andel brukare som uppger att det är lätt eller mycket lätt att komma i kontakt med socialtjänsten	-	-	80	80
Antal vräkta hushåll (där socialtjänsten har involverats/varit involverad)	2	3	-	0
Antal hushåll med barn som blir vräkta (och där socialtjänsten har involverats/varit involverade)	5 (mätt som antal barn)	6 (mätt som antal barn)	-	0
Andel personer med psykiskt funktionshinder som uppfattar att stödet man får från socialförvaltningen leder till att man klarar mer i sin vardag	-	-	90	90

Socialnämndens mål

Socialnämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet och rättssäkerhet.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel pågående ärenden där det finns en aktuell genomförandeplan:				
Socialpsykiatriska enheten	-	-	-	90
Resursenheten	65			90
Vuxenenheten	83/60			90
Andel beslutade boendeinsatser som har en genomförandeplan	-	-	-	90

deplan inom enheten för ekonomiskt bistånd				
Andel barnutredningar där utredningstiden är högst 120 dagar	-	-	-	80 *
Andel beslutade åtgärder i lex Sarah utredningar som är genomförda inom tre månader	-	-	-	100

*Målsätts lägre än 100 % då socialtjänsten, enligt lag, får besluta om förlängning av utredningstiden då det finns särskilda skäl.

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att påbörja ett arbete för att göra bedömningarna av rätten till ekonomiskt bistånd mer enhetliga och rättssäkra.

Socialnämnden åtar sig att arbeta för bättre samverkansstrukturer med landstinget för att åstadkomma samordnad individuell plan (SIP) för dem som har rätt till det.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Mätbart mål (antal)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal personer som deltagit i generella föräldrastödsgrupper.	103	143	157	180
Antal barn som genom s.k. BRA-samtal fått stöd som anhörig.	22	-	20	30

Att erbjuda en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Indikator (antal)	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal hemlösa	572	585
Antal hushåll med barn som bott på hotell, härberge eller vandrarhem	-	132 mätt som antal barn

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att utveckla trygghetsarbetet så att fler Botkyrkabor upplever att det är tryggt i deras närområde.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Socialnämndens mål 12:1

Socialnämnden erbjuder Botkyrkas medborgare en verksamhet med hög effektivitet och budget i balans.

Socialnämndens mål 12:2

Socialnämnden har medarbetare med rätt kompetens och erfarenhet.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Hållbart medarbetarengagemang (index)	76	74	-	78
Medarbetare vid olika enheter inom socialförvaltningen, har ett fungerande samarbete med varandra i arbetet med brukaren	61	56	-	75
Andel handläggare BoU med socionomutbildning och minst tre års erfarenhet	60	-	-	60
Andel handläggare EEB som arbetat mer än två år i yrket	58	-	-	60
Personalomsättning bland handläggare inom socialförvaltningens myndighetsutövning.	-	-	-	20

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att utbilda samtlig personal inom utredning och verkställighet inom socialpsykiatriska enheten i det systematiska arbetssättet IBIC, individens behov i centrum.

Socialnämndens mål 12:3

Socialnämnden erbjuder en verksamhet i framkant, som en förutsättning för att kunna utvecklas och gå i takt med en föränderlig omvärld och nya behov hos Botkyrkas medborgare.

Mätbart mål (procent)	Mål 2017
Andel av ansökningarna till enheten för ekonomiskt bistånd som är e-ansökningar.	50

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att vidareutveckla och implementera e-ansökan inom enheten för ekonomiskt bistånd (EEB).

Socialnämnden åtar sig att implementera möjligheten för de som har kontakt med EEB att följa sitt ärende.

Socialnämnden åtar sig att införa YAP som en ordinarie metod i förvaltningens arbete.

Socialnämnden åtar sig att utveckla samarbetet med polisen i arbetet med unga lagöverträdare.

Socialnämnden åtar sig att, genom beroendevården, intensifiera sina behandlingsmetoder genom att använda den interna öppenvården i kombination med stödpersoner och boende.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation 2020

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel av förvaltningens bilar som är fossilbränslefria.	80	83	100	100

Socialnämndens budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-564 661	-564 661	-593 507	-603 323	-627 043
Volymförändringar		-5 318	-5 143	-5 023	-5 392
Löne- och prisuppräknig		-12 883	-16 542	-18 697	-19 289
Övriga prioriteringar					
Utöka antal tjänster inom utredningsenheten Barn och Unga		-6 300			
Lokalbehov		-3 500			
Omfördelning mellan nämnder					
Ramkorrigerig UN -SN, Kraftsamling		-500			
Trygghetsskapande arbete i Hallunda/ Norsborg KS-SN		-1 000			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		300			
Justering fel i tidigare reglering IT		355			
Effektiviseringsåtgärder			11 870		
Summa Justeringar	0	-28 846	-9 815	-23 720	-24 681
Ettårsplan	-564 661				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-593 507	-603 323	-627 043	-651 724

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Socialnämndens budget uppgår för **2017** till 593,5 miljoner kronor. Det är en ökning med 28,8 miljoner kronor jämfört med 2016. I budgeten 2016 ingår tilläggsanslag för organisation för flyktingmottagande på 2,0 miljoner och 0,4 miljoner för den löneöversyn som gjordes 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får nämnden 5,3 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 12,9 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

Till följd av ett ökat tryck på utredningsenheten för barn och unga bland annat genom ökad ärendemängd och ökade krav från lagstiftaren tillförs nämnden 6,3 miljoner kronor. Av tillskottet ska områdessekreterarna utökas med tre tjänster.

Socialnämnden saknar verksamhetslokaler/arbetsplatser inom flera verksamheter. Detta beror dels på att lokaler sagts upp från hyresvärdens sida och dels på att verksamheter står utan lokal eller sitter i utdömda lokaler. I syfte att skapa nya verksamhetslokaler på Alfa Laval-området avsätts 3,5 miljoner kronor.

Omfördelning av ram mellan nämnder innebär att socialnämndens ram utökas med 1,5 miljoner kronor. Av beloppet överförs 0,5 miljoner från utbildningsnämnden för kraftsamling, budgetregleringen ersätter tidigare internfakturerings mellan förvaltningarna. 1 miljon av omfördelningen avser trygghetskapande arbete i Hallunda/Norsborg som överförs från kommunstyrelsen, vilket är en justering till följd av kommunstyrelsens omorganisation 2016.

Ramen reduceras med 0,7 miljoner kronor till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 9,8 miljoner kronor och avser volymförändring 5,1 miljoner samt löne- och prisuppräknings 16,5 miljoner. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 11,9 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 23,7 miljoner kronor och avser volymförändring 5,0 miljoner samt löne- och prisuppräknings 18,7 miljoner.

För **2020** utökas ramen med 24,7 miljoner kronor och avser volymförändringar 5,4 miljoner samt löne- och prisuppräknings 19,3 miljoner.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammantaget för perioden 2017-2020 finns för socialnämndens del investeringsprojekt som uppgår till 48,5 miljoner kronor. Projekten finns redovisade i investeringsplan 2017-2020, sida 102. I investeringsplanen finns medel avsatt för anpassning av lokaler på Tumba torg. I planen finns också tilläggsbudget för ersättning Silverkronan och boende för komplexa vårdbehov på 13,8 respektive 14,2 miljoner kronor. Det innebär med de 12 miljoner kronor som avsattes 2016 en totalbudget för projekten på 23,8 respektive 24,2 miljoner. Därutöver finns årliga anslag för inventarier och mindre ombyggnationer.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Vård- och omsorgsnämnden

Ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för den kommunala hälso- och sjukvården, omsorg om äldre personer, insatser för personer med fysisk funktionsnedsättning med undantag av daglig verksamhet. Dessutom har nämnden ansvar för bidraget till bostadsanpassning.

Myndighetsverksamheten fattar biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och lagen om bostadsanpassning.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-1 059,2	-1 092,4	-1 133,4	-1 192,6
Investeringar, netto	-32,3	-24,3	-118,8	-152,2

Väsentliga områden

Byggprojekt

Nyöppning och ersättningsboenden

Under 2017 öppnar vård- och omsorgsnämnden två gruppboendestäder. En av dem ersätter tidigare icke fullvärdig gruppboendestad, en gruppboendestad är helt ny. Vidare kommer gruppboendestaden på Skattebonden få nya lokaler på Tingsstorget. Etapp 1 på Allégårdens vård- och omsorgsboende väntas stå färdig för inflyttning under sista kvartalet 2017, medan etapp 2 väntas vara klar första kvartalet 2018.

Projekt Samariten

Fastigheten ”Samariten”, där Tumba vård- och omsorgsboende har sina lokaler, har varit ute till försäljning. Ett tilldelningsbeslut har tagits av Tekniska nämnden och köpet genomförs i sin helhet under hösten 2016. Exakt vad som ska ske med fastigheten är ännu inte klart, men kravet är att köparen ska tillhandahålla lokaler där kommunen kan driva vård- och omsorgsboende om 120 platser. Totalt finns 154 boenden i fastigheten och vi ser nu över olika lösningar för hur verksamheten ska kunna evakueras när det väl börjar bli dags för ombyggnation. Evakueringen påbörjas 2017 och fortsätter till dess att fastigheten står klar. För att hantera evakueringen av Tumba vård- och omsorgsboende har 54 vård- och omsorgsplatser upphandlats i Riksten, Tullinge, där avtalet gäller från 1 januari 2017. En privat aktör byg-

ger även ett nytt vård- och omsorgsboende i Fittja, som väntas stå klart under hösten 2017.

Förutom ett vård- och omsorgsboende finns även andra verksamheter i lokalerna på Samariten, när och hur dessa påverkas är fortfarande oklart.

Upphandling och implementering av nya system

Ett nytt beslutstödssystem upphandlas under hösten 2016 och upphandlingen av ett nytt personalsystem påbörjas 2017. Kommunen har också valt att köpa Stratsys för verksamhetsplanering och uppföljning som rullas ut till verksamheterna 2017. Vidare har beslut tagits att införa kompetensbaserad rekrytering, KBR, där utbildningsinsatser sker under hösten 2016 med målsättningen att tillämpa arbetssättet från 2017. Arbetet med processororientering fortsätter under 2017 där ett viktigt moment blir att formulera mål och åtaganden i enighet med huvudprocesserna. Planering och införande av nya arbetssätt och system är omfattande och kommer kräva stora resurser under en period framöver.

Ordning och reda i arbetssätt och statistik

Sedan införandet av verksamhetssystemet Procapita har vård- och omsorgsförvaltningen arbetat med att få fram tillförlitlig statistik. Det finns fortfarande en hel del att komma tillrätta

med vilket innebär fortsatt arbete med ordning och reda i rutiner och arbetsmoment under 2017.

Tre omfattande projekt

Ökad sysselsättningsgrad

Vård- och omsorgsnämndens ambition är att erbjuda deltidsanställda ökad sysselsättningsgrad. Arbetet som kommer att fortsätta 2017 förutsätter ett fungerande systemstöd och en hållbar finansiering.

Hemgångsteam

Projekt trygg hemgång riktar sig mot personer över 65 som genom sjukdom eller trauma hamnat inom slutenvården och är utskrivningsklara, och som bedöms ha ett stort omsorgsbehov men framförallt en uttalad oro och osäkerhet inför hemgång till ordinärt boende. Projektet har som inriktning att arbeta för att skapa ökad trygghet och stöd till individen vid hemkomst. Projektet startar under hösten 2016 och kommer pågå till sista februari 2017. Projektet finansieras av statliga stimulansmedel 2017 med hopp om implementering till 2018.

Projekt DigIT

Projekt DigIT syftar till att ge medarbetare kompetensutveckling i att använda digitala verktyg för att säkerställa god kvalitet i vård- och omsorg samt för att underlätta och effektivisera arbetet. Projektet finansieras av ESF-rådet och pågår under perioden december 2015 till december 2018.

Kompetensförsörjning

Av de yrkeskategorier som finns på vård- och omsorgsförvaltningen anses undersköterskor, sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, biståndshandläggare (SoL och LSS) och enhetschefer tillhöra våra bristyrken. Efterfrågan på dessa yrken är liknande i hela landet. Konkurrensen är stor och det bidrar till svårigheten att hitta rätt sökande. Vi ser att volymökningar, stora pensionsavgångar, svårrekryterade bristyrken och ökade kompetenskrav kommer göra att fokus de närmsta åren behöver ligga på rekrytering och kompetensutveckling. För att få en bra bild över vilken kompetens som behövs och hur vi kan möta de behoven behöver vi kartlägga vilken kompetens vi har idag och vad de upplevda behoven av kompetens är i våra verksamheter.

Genomlysning av hemtjänsten, vård- och omsorgsboenden och funktionsnedsättningsområdet

Förvaltningen har på uppdrag från nämnden gjort en genomlysning av hemtjänsten. Resultatet visade på ett antal förbättringsåtgärder vilka har legat som grund till en handlingsplan med mål och strategier för att förbättra hemtjänsten. Under hösten 2016 genomförs en genomlysning av vård- och omsorgsboenden som på samma sätt kommer resultera i en handlingsplan. Arbetet med handlingsplanerna för dessa verksamheter fortsätter under 2017 samtidigt som förvaltningen även kommer att genomföra en genomlysning inom funktionsnedsättningsområdet.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Vård- och omsorgsnämndens mål 1:1

Våra brukare har ökat inflytande och delaktighet i hur insatserna utförs utifrån beviljat stöd.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som varit delaktiga i att upprätta genomförandeplan i vård- och omsorgsboenden	81	87	86
Andel brukare som varit delaktiga i att upprätta genomförandeplan i hemtjänsten	68	56	73
Andel brukare som varit delaktiga i att upprätta genomförandeplan inom OF	74	63	65

Vård- och omsorgsnämndens mål 1:2

Nämndens verksamheter har hög tillgänglighet i alla kontakter.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som upplever att det är lätt att komma i kontakt med myndighet	-	-	-

Åtagande

Vi ska erbjuda alla ungdomar som går utbildning på särgymnasiet samtal om framtiden under studietiden.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Vård- och omsorgsnämndens mål 2:1

Våra brukare är minst lika nöjda med bemötandet i våra verksamheter som föregående år.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som är nöjda med bemötandet i vård- och omsorgsboendet	92	93	93
- Kvinnor	89	92	92
- Män	98	95	94
-Stockholms län	93	94	93
Andel brukare som är nöjda med bemötandet i hemtjänsten	89	92	92
- Kvinnor	89	94	92
- Män	90	89	92
-Stockholms län	97	97	97
Andel brukare som är nöjda med bemötandet i OF	77	91	90
- Kvinnor			
- Män			
Andel brukare som är nöjda med bemötandet på myndighet			
-Kvinnor			
-Män			

Åtagande

Vi ska tillgänglighetsanpassa våra lokaler vid ny- och ombyggnation.

Vi ska arbeta utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Vård- och omsorgsnämndens mål 2:2

Alla medarbetare ska genomföra webbaserad utbildning i interkulturellt förhållningssätt.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel medarbetare som genomfört utbildning i interkulturellt förhållningssätt	-	-	-

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Mål 6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver

Vård- och omsorgsnämndens mål 6:1

Brukarna får vård, omsorg och service med högre kvalitet.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som är nöjda med verksamheten i vård- och omsorgsboendet	76	79	74
- Kvinnor	78	77	74
- Män	74	81	75
-Stockholms län	82	82	81
Andel brukare som är nöjda med verksamheten i hemtjänsten	75	71	74
- Kvinnor	73	71	71
- Män	77	73	80
-Stockholms län	86	86	86
Andel brukare som är nöjda med verksamheten inom OF-området	76	83	83
Väntetid i snitt (antal dagar) för att få plats på ett vård- och omsorgsboende från ansökan till erbjudet inflyttningsdatum	65 dagar	39 dagar	98,7 dagar
Väntetid i snitt (antal dagar) för att få plats på en gruppboende från ansökan till erbjudet inflyttningsdatum	-	-	-

Åtagande

Förvaltningen fortsätter att utveckla kvalitetsledningssystemet för att säkra att våra brukare får omsorg med god kvalitet.

Vi ska se över möjligheten till mer flexibla beslut och uppdragsbeskrivningar inom ramen för beslutade insatser till hemtjänsten.

Vård- och omsorgsnämndens mål 6:2

Myndighet säkrar att alla beslut följs upp i tid.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel uppföljda beslut SoL	-	-	100
- Kvinnor	-	-	100
- Män	-	-	100
Andel uppföljda beslut, LSS	-	-	100
- Kvinnor/Flickor	-	-	100
- Män/Pojkar	-	-	100

Vård- och omsorgsnämndens mål 6:3

Våra brukare är minst lika nöjda med maten och måltidssituationen som föregående år.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel som upplever att måltiderna på vård- och omsorgsboendet alltid eller oftast är en trevlig stund på dagen	56	60	62
-Kvinnor	58	59	63
-Män	53	63	61
Andel som upplever att maten smakar mycket eller ganska bra på vård- och omsorgsboendet	68	63	64
-Kvinnor	62	64	59
-Män	80	60	73

Åtagande

Alla vård- och omsorgsboenden arbetar med att tillaga så mycket mat som möjligt i enheternas kök.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Vård- och omsorgsnämndens mål 3

Våra medborgare har en ökad trygghet.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som är trygga i vård- och omsorgsboendet	86	84	86
- Kvinnor	88	85	87
- Män	83	83	85
Andel brukare som är trygga inom hemtjänsten	74	71	74
-Kvinnor	72	71	71
-Män	78	72	80
Andel brukare som är trygga inom OF	-	83	84
Andel brukare på vård- och omsorgsboenden som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som mycket eller ganska gott.	24	23	27
-Kvinnor	23	21	27
-Män	27	27	29
Andel brukare inom hemtjänsten som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som mycket eller ganska gott.	26	24	22
-Kvinnor	21	20	22
-Män	32	31	23

Åtagande

Alla personer som har LSS-insatser och bor kvar i föräldrahemmet ska ha möjlighet att åka på sommarkollo eller annan motsvarande fritidsaktivitet.

Vi bjuder in alla som fyller 80 år till informationsmöten.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Vård- och omsorgsnämndens mål 10

Nämnden engagerar frivilliga organisationer och volontärer för att stärka vår verksamhet.

Indikator (Antal)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal tillfällen när frivilliga erbjuder sociala aktiviteter på våra vård- och omsorgsboenden	-	-	1-4 ggr/månad och boende

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Vård- och omsorgsnämndens mål 11

Alla brukare i våra boendeformer ska utifrån sina individuella intressen erbjudas kulturella aktiviteter.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som är mycket eller ganska nöjda med aktiviteterna som erbjuds på vård- och omsorgsboenden	56	44	53
-Kvinnor	55	51	55
-Män	58	29	49
Andel brukare som är nöjda med aktiviteterna på gruppboenden.	91	-	-
Andel brukare som är nöjda med aktiviteterna på korttidsboendet.	-	-	96

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Vård- och omsorgsnämndens mål

För att attrahera framtida arbetskraft erbjuder vi ungdomar ett meningsfullt sommarjobb.

Indikator (Antal)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal sommarjobb i våra verksamheter	105	108	167

Vård- och omsorgsnämndens mål

90 procent av våra praktikanter och sommarjobbare ska vara nöjda med sin praktik i våra verksamheter.

Indikator (%)	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Andel som är mycket eller ganska nöjda med sin praktik i våra verksamheter	-	-	-
Andel som är mycket eller ganska nöjda med sitt sommarjobb	-	75	-

Åtagande

Vi ska skapa förutsättningar för karriär- och utvecklingsmöjligheter i förvaltningens olika yrkeskategorier.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Vård- och omsorgsnämndens mål

Andel inköp av ekologiska livsmedel ska öka till 30 % 2018.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel inköp av ekologiska livsmedel	11	15	18,6

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Vård- och omsorgsnämndens mål 12:1

Andelen chefer med utländsk bakgrund och rätt kompetens ska öka.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andelen chefer med utländsk bakgrund med rätt kompetens	15	23	21,9

Vård- och omsorgsnämndens mål 12:2

Andelen sjukfrånvaro ska minska bland våra medarbetare.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Sjukfrånvaro	6,1	6,5	8,3
-Kvinnor	5,5	5,7	7,1
-Män	0,6	0,8	1,2

Vård- och omsorgsnämndens mål 12:3

Andelen omsorgspersonal med formell kompetens ska öka.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel omsorgspersonal med, för yrkesrollen, grundkompetens motsvarande socialstyrelsens allmänna råd	62	62	67

Vård- och omsorgsnämndens mål 12:4

Fler medarbetare är nöjda med att arbeta i vår förvaltning

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel medarbetare som upplever att de har inflytande över hur arbetet bedrivs	67	68	69
- Kvinnor	66	67	69
- Män	72	71	73
Andel medarbetare som är nöjda med sin arbets-situation	53	55	58
- Kvinnor	51	53	56
- Män	65	62	66

Vård- och omsorgsnämndens mål 12:5

Alla medarbetare ska erbjudas heltid som rättighet och deltid som möjlighet.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel deltidsarbetande	30	29	30,5
- Kvinnor	31	30	32,2
- Män	23	25	22,2
Andel ofrivilligt deltidsarbetande i förvaltningen	9,9	7,6	7,5

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden åtar sig att tillsammans med Vård- och omsorgsnämnden, och stöd av kommunledningsförvaltningen, att under 2017 bereda och undersöka lämpligheten med att införa en beställar- och utförarorganisation avseende insatsformen daglig verksamhet (LSS), med sikte på implementering till 2018.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Åtagande

Förvaltningen ska införa videoteknik för samordnad vårdplanering.

Vård- och omsorgsnämndens budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-982 577	-982 577	-1 059 225	-1 092 405	-1 133 412
Volymförändringar					
Resursfördelningsmodellen		-16 348	-24 819	-24 917	-25 579
Förstärkning		-5 000			
Löne- och prisuppräknig		-22 116	-29 188	-33 040	-33 603
Övriga prioriteringar					
Heltid för personal och egen tid för brukare inom hemtjänsten		-11 000			
Evakuering Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden		-15 000		15 000	
Ökad lokalkostnad Tumba vård- och omsorgsboende		-3 429	3 429	-225	
Lokalkostnad för Fittja vård- och omsorgsboende			-4 080		
Ökad lokalkostnad Allégårdens vård- och omsorgsboende		-3 332	293	2 175	
Lokalkostnad Samariten övriga verksamheter		-1 593			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		600			
Justering fel i tidigare reglering IT		570			
Effektiviseringsåtgärder			21 185		
Summa Justeringar	0	-76 648	-33 180	-41 007	-59 182
Ettårsplan	-982 577				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-1 059 225	-1 092 405	-1 133 412	-1 192 594

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Vård- och omsorgsnämndens budget uppgår för 2017 till 1 059,2 miljoner kronor. Det är en ökning med 76,6 miljoner kronor jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får vård- och omsorgsnämnden 16,3 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen. Utöver tilldelningen från resursfördelningsmodellen har nämnden fått en förstärkning med 5 miljoner kronor för volymökningar inom personlig assistans och externt köpta korttidsplatser.

Budgeten har räknats upp med 22,1 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

Budgeten har förstärkts med 11 miljoner kronor för att nämnden ska erbjuda personalen inom hemtjänsten rätt till heltid och därmed ge brukarna inom hemtjänsten mer omsorgstid och större valfrihet.

Vård- och omsorgsnämnden får 15 miljoner kronor i ramuppräknning för de evakueringskostnader nämnden får i samband med ombyggnation av Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden under 2017 och 2018.

Tumba vård- och omsorgsboende har sålts till en privat fastighetsägare som ska bygga om fastigheten. Vård- och omsorgsnämnden kommer att hyra lokalen och bedriva verksamhet där. Viss verksamhet kommer att finnas kvar i boendet medan ombyggnationen pågår. Nämnden får en ramuppräknning med 3,4 miljoner kronor för merkostnader under 2017 som är kopplade till hyreshöjningen. Även övriga verksamheter som finns i fastigheten kommer att få ökade lokalkostnader. Budgeten räknas upp med 1,6 miljoner.

Allégårdens vård- och omsorgsboende ska renoveras. Inflyttning till de nyrenoverade lokalerna kommer att ske i två etapper, dels under hösten 2017 och dels till sommaren 2018. Nämnden får 3,3 miljoner kronor för ökade hyreskostnader samt för hyra av evakueringsboende.

Ramen reduceras med 1,2 miljoner till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 33,2 miljoner kronor och avser volymförändring 24,8 miljoner, löne- och prisuppräknning 29,2 miljoner samt 4,1 miljoner för ökade lokalkostnader för Fittja vård- och omsorgsboende. Ramjusteringen 2017 på 3,4 miljoner för merkostnader för Tumba vård- och omsorgsboende tas bort. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 21,2 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 41,0 miljoner kronor och avser volymförändring 24,9 miljoner, löne- och prisuppräknning 33,0 miljoner samt återförande av 2017 års ökning av ram på 15 miljoner för evakueringskostnader för Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden. I budgetramen ingår även en återföring på 2,2 miljoner för tillfälligt ökade lokalkostnader för Allégårdens vård- och omsorgsboende under ombyggnationstiden.

För **2020** utökas ramen med 59,2 miljoner kronor och avser volymförändringar 25,6 miljoner samt löne- och prisuppräknning 33,6 miljoner.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammantaget för perioden 2017-2020 finns för vård- och omsorgsnämndens del investeringsprojekt som uppgår till 327,6 miljoner kronor. Projekten finns redovisade i investeringsplan 2017-2020, sida 103.

I investeringsplanen finns tilläggsbudgetar för tre redan beslutade gruppboendestäder enligt LSS upptaget, 2 miljoner för Lugnet, 2 miljoner för Stendalsvägen och 6 miljoner för Sandstugan. Sedan tidigare finns 20 miljoner kronor per gruppboendestad avsatt. För kommande år finns medel upptaget för tre nya gruppboendestäder. Det finns dessutom 6 miljoner för ombyggnation av en serviceboendestad.

Det finns 144 miljoner upptaget för ett nytt vård- och omsorgsboende som beräknas vara klart 2020. Det finns också upptaget 19 miljoner som ett tillägg till ett vård- och omsorgsboende som har beslutats före 2016 där det har avsatts 125 miljoner.

I investeringsplanen finns medel för inventarier till nya gruppboendestäder och till nya- och ombyggda vård- och omsorgsboenden. Det finns även årliga anslag för diverse inventarier, arbetsmiljöåtgärder, underhållsåtgärder samt IT och telefoni.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Kommunens revisorer

Ansvarsområde

Kommunfullmäktige har valt tio förtroendevalda revisorer, som anlitar sakkunnigt biträde från Kommunal sektor inom PwC för fullgörande av yrkesmässiga revisionella insatser.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen årligen granska, i den omfattning som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De ska pröva om verksamheten har utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt (förvaltningsrevision). Vidare ska revisorerna granska om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig (redovisningsrevision).

Via valda lekmannarevisorer (personunion) granskas verksamheten i hel- och delägda kommunala bolag.

Utifrån revisionens verksamhets- och ansvarsområde kan följande långsiktiga trender skönjas:

- Överföring av verksamhet och ansvar från landstings- till kommunsektor samt ökad samverkan.
- Ökat fokus på god ekonomisk hushållning i kommuner och landsting.
- Stärkt och oberoende kommunal revision via ändringar i kommunallagen.
- En mer strikt ansvarsprövning i fullmäktige.
- Ökade krav på samordnad revision.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-4,3	-4,4	-4,5	-4,7

Revisionens mål 2017

Det övergripande målet är att genomföra revision i enlighet med vad som stadgas i kommunallag, revisionsreglemente samt god revisionssed. Vidare har en revisionsstrategi utarbetats som närmare reglerar det praktiska revisionsarbetet i kommunen.

Vårt verksamhetsmål är att genom revision främja:

- Ändamålsenlighet
- Effektivitet
- Rättvisande räkenskaper
- God intern kontroll

Utifrån övergripande mål, och med beaktande av Kommunfullmäktiges mål inom prioriterade fokusområden, utarbetas årligen en revisionsplan som innehåller projekt både inom förvaltnings- och redovisningsrevision.

Kommunens revisorers budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-4 000	-4 000	-4 300	-4 413	-4 539
Löne- och prisupp- räkning		-91	-113	-126	-130
Övriga prioriteringar		-209			
Summa Justeringar	0	-300	-113	-126	-130
Ettårsplan	-4 000				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-4 300	-4 413	-4 539	-4 669

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Kommunens revisorers anslag utökas med 0,3 miljoner kronor varav 0,1 miljon avser pris-

och lönekomensation och 0,2 miljoner avser utrymme för utökad verksamhet.

Investeringsplan 2017-2020 per nämnd

I kolumnen ”status” anges för varje projekt ett KF eller U. Där KF står för projekt där kommunfullmäktige ger sitt godkännande att arbeta vidare i projektet inom de fastställda ramarna. Är projektet märkt med U innebär det att projektet måste utredas vad gäller innehåll, kostnad och tid när det är realistiskt att genomföra projektet. Dessa projekt kräver särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Kommunstyrelsen						
Bygginvesteringar						
U	Nytt kommunhus	-655 000	-10 000	-10 000	-280 000	-300 000
KF	Ombyggnation HR-avd, plan 10	-300	-300			
Övriga investeringar						
KF	IT infrastruktur investeringar 2017-2020		-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
KF	IT infrastruktur reinvesteringar 2017-2020		-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
KF	Personalsystem	-1 100	-1 100			
KF	Affärssystem	-5 858		-2 279	-3 579	
KF	Inventarier, årligen		-300	-300	-300	-300
Summa			-20 200	-21 079	-292 379	-308 800

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Totalkalkyl	2017	2018	2019	2020
	Samhällsbyggnadsnämnden					
KF	Strategiska markförvärv		-5000	-5000	-5000	-5000
KF	Attraktiva verksamhetsområden		-1000	-1000	-1000	-1000
KF	Upprustning av Banslättsparken	-7 100			-1 100	-6 000
KF	Upprustning av Blåklintsparken	-5 000	-5 000			
KF	Upprustning av Fittjahöjden	-12 500	-1 900	-5 300	-5 300	
KF	Skogsskötselplan	-1 000	-800	-200		
KF	Grönstrukturprogram	-2 600	-1 800	-800		
KF	Upprustning av Malmtorpsparken	-7 100			-1 100	-6 000
KF	Upprustning av Solparken	-400	-200	-200		
KF	Upprustning av Storrjetsparken	-15 000		-2 200	-6 400	-6 400
KF	Upprustning av Tornbergsparken	-7 100			-1 100	-6 000
KF	Upprustning Uttrans strandpromenad	-6 500	-1 000	-5 500		
KF	Upprustning av Violparken	-7 500		-1 100	-6 000	-400
KF	En procent konst	-1 200	-400	-400	-400	
KF	Elnätsprogram	-5 000	-3 000	-2 000		
KF	Cykelvägvisning	-600	-600			
KF	Statsbidrag			210		
KF	Cykelöverfart Tre Källors väg	-300	-300			
KF	Statsbidrag			105		
KF	Gångbana Björkvägen	-300	-300			
KF	Statsbidrag			90		
KF	Infartsparkering Tumba	-1 200	-1 200			
KF	Statsbidrag		600			
KF	Infartsparkering Hans Stahles väg	-2 500	-2 000			-500
KF	Parkering Malmtorp	-600	-600			
KF	Tillgänglighetsanpassning busshållplatser	-5 000		-2 500	-2 500	
KF	Statsbidrag				875	875
KF	Tillgänglighetsanpassning övergångsställen	-1 500	-500	-500	-500	
KF	Statsbidrag			150	150	150
KF	Busshållplatser Alhagsvägen o Alby IP	-2 400	-2 400			
KF	Statsbidrag			800		
KF	GC-väg Lida-Riksten	-2 700	-200	-2 500		
KF	Statsbidrag				945	
KF	GC-väg Lida-Smållan	-2 700	-200	-2 500		
KF	Statsbidrag				945	
KF	GC-väg Smållan-Eldtomta	-6 000	-3 000	-3 000		
KF	Statsbidrag				1 900	
KF	Brobyte Järnvägsbro Tullinge	-7 000	-1 000	-6 000		
KF	Cykelparkering kollektivtrafiklägen	-1 400	-200	-600	-600	
KF	Statsbidrag		70	210	210	
KF	Gångbana Katrinebergsvägen	-800			-800	
KF	GC-förbindelse Kästadalsvägen	-2 500	-2 500			
KF	Statsbidrag			954		
KF	Gröna gångbron i Hallunda	-6 600	-6 600			
KF	Medborgarförslag o trafiksäkerhet	-2 100	-700	-700	-700	
KF	Statsbidrag		350	350	350	
KF	Parkering Stökhagsvägen standardhöjning	-400		-400		
KF	Cykelstråk standardhöjning	-1 500	-500	-500	-500	
KF	Statsbidrag			175	175	175
KF	Trafiksäkerhetsåtgärder Tomtbergav	-1 000			-1 000	
Summa			-42 900	-42 900	-34 000	-31 300

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Tekniska nämnden						
KF	Energisparåtgärder inom värme och ventilation		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
KF	Re- investeringar (ny avskrivningsmetod)		-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
KF	Normanpassning i befintliga anläggningar		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
KF	Förbättring av fastighetsnät för skolor/förskolor och lokaler		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
KF	Brandskyddsåtgärder		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
KF	Förbättrade passagesystem i egna lokaler		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
KF	Förvärv av bostadsrätter		-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
KF	Tillgänglighetsanpassning		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
<i>Delsumma</i>			<i>-47 000</i>	<i>-47 000</i>	<i>-47 000</i>	<i>-47 000</i>
KF	Kopieringsapparater		-1 800	-100	-500	-100
KF	Städmaskiner		-500	-500	-500	-500
KF	Buss Obj. 30930	-900	-900			
KF	Buss Obj. 30926	-900	-900			
KF	Buss Obj. 30927	-900	-900			
KF	Buss Obj. 30932	-900	0	-900		
KF	V/A Bil Filmbuss Obj.30789	-700	-700			
KF	Sand och saltspridare	-700	-700			
KF	Sandupptagare	-500	-500			
KF	Lövsugsvagn	-100	-100			
KF	Asfaltkokare	-1 000	-1 000			
<i>Delsumma</i>			<i>-8 000</i>	<i>-1 500</i>	<i>-1 000</i>	<i>-600</i>
Summa			-55 000	-48 500	-48 000	-47 600

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
	Kultur- och fritidsnämnden					
	Bygginvesteringar					
KF	Rödstu hage	-10 000				
	TB	-23 000		-23 000		
KF	Broängens sporthall, modernisering	-21 169	-1 000	-4 169	-16 000	
KF	Ny fritidsklubb Riksten	-11 587			-5 000	-6 587
	Övriga investeringar					
KF	Byte konstgräs Storstreten	-6 000	-6 000			
KF	Upprustning Brunna IP	-7 600	-7 600			
KF	Inventarier fritidsklubb Kassmyra/Broängen	-400	-400			
KF	Byte sarg Ishuset	-1 100	-1 100			
KF	Alby bibliotek, inventarier	-3 300	-1 600	-1 700		
KF	Diverse mindre investeringar	-6 000	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
KF	Byte konstgräs Alby	-4 000		-4 000		
KF	Belysning mm motions- och elljusspår Lida, Brantbrink, Harbro	-10 000		-10 000		
KF	Rödstu hage, idrottsutrustning	-2 000		-2 000		
KF	Broängens sporthall, idrottsutrustning	-2 000			-2 000	
KF	Fritidsklubb i Riksten, inventarier	-800				-800
KF	Björkhaga sporthall, inventarier och idrottsutrustning	-1 500			-1 500	
KF	Byte av konstgräs Fittja	-3 500			-3 500	
	Utredningsprojekt, se nedan	-188 406	-7 654	-36 700	-97 000	-47 052
U	Kultur, fritids- och idrottslokaler vid Hallundaskolan, inventarier och idrottsutrustning	X			X	X
U	Kulturlokal Falkbergskolan inkl. inventarier	X	X	X	X	
U	Nya lokaler för fritidsklubben Gulan	X	X	X		
U	Kultur-, fritids- och idrottslokaler i Hallundaskolan	X	X	X	X	X
U	Ridanläggning Skrefsta		X	X	X	
U	Björkhaga sporthall, nyetablering	X		X	X	X
U	Fritidsklubben Gulan, inventarier	X		X		
U	Ridanläggning Skrefsta, inventarier					
U	Björkhaga sporthall, inventarier och idrottsutrustning	X			X	
Summa		-327 562	-29 854	-93 569	-138 200	-55 939

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
	Arbetsmarknads- och vuxenut- bildningsnämnden					
	Övriga investeringar					
KF	Utbyte av inventarier mm	-5 500	-1 000	-1 500	-1 500	-1 500
KF	Inventarier till nya lokaler SFI	-500	-500			
KF	Ny teknik Xenter	-4 800	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
KF	Näktergalen, evakueringslokal	-11 000	-11 000			
Summa			-13 700	-2 700	-2 700	-2 700

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Utbildningsnämnden						
Bygginvesteringar						
Förskolor, se nedan		-1 415 299	-140 304	-326 237	-537 901	-410 857
KF	Gullivans förskola		X	X		
KF	Vallmons förskola		X	X		
KF	Opalens förskola		X	X		
KF	Prästvikens förskola			X	X	X
KF	Sandstugans förskola			X	X	
KF	Förprojektering förskolan Älvan och Malmsjöskolan		X	X		
KF	Måsens förskola				X	X
KF	Starens förskola				X	X
KF	Anemonens förskola			X	X	
KF	Örtagårdens förskola			X	X	
KF	Ametisten förskola			X	X	
KF	Vårsta förskola				X	X
KF	Slättmalms förskola			X	X	X
KF	Rikstens förskola nr 5			X	X	X
KF	Tallens förskola				X	X
KF	Svalans förskola				X	X
KF	Myrans förskola				X	X
KF	Aspens förskola				X	X
KF	Kungstjappan förskola				X	X
KF	Rikstens paviljonger 4 avdelningar etapp 2		X			
KF	Sörgårdens förskola		X			
KF	Förskolan Riksten nr 3 Vega		X	X		
KF	Förskolan Riksten nr 4		X			
Skolor, se nedan		-945 207	-79 228	-214 979	-356 000	-295 000
KF	Hammersta skolan		X	X		
KF	Nya Hallunda skolan		X	X	X	X
U	Rikstens skola nr 2		X	X	X	X
KF	Falkbergskola		X	X	X	
U	Nya Borgskolan			X	X	X
U	Anpassning till träningsårskola	-45 000	-15 000	-30 000		
KF	Markinvesteringar förskolor och skolor (utegård)		-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
KF	Förprojektering för anpassa Hammersta skolan till F-6 tre parallellig					
KF	Verksamhetsanpassning lokaler		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
KF	Arbetsmiljö lokaler		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KF	Köksombyggnad/matsal		-8 000	-8 000	-8 000	-8 000

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Utbildningsnämnden						
Övriga investeringar						
Förskolor inventarier, se nedan		-80 000	-6 500	-13 500	-24 375	-35 625
KF	Tranans förskola		X			
KF	Gullvivans förskola			X		
KF	Humlan förskola		X			
KF	Vallmons förskola			X		
KF	Opalens förskola			X		
KF	Granens förskola		X			
KF	Prästvikens förskola				X	
KF	Måsens förskola				X	
KF	Anemonens förskola				X	
KF	Örtagårdens förskola				X	
KF	Ametisten förskola				X	
KF	Sandstugans förskola				X	
KF	Tallens förskola					X
KF	Vårsta förskola					X
KF	Starens förskola					X
KF	Myrans förskola					X
KF	Aspens förskola					X
KF	Kungstappan förskola					X
KF	Slättmalms förskola					X
KF	Svalans förskola					X
KF	Rikstens förskola nr 5					X
Skolor inventarier, se nedan		-36 000	0	-2 000	-5 000	-29 000
KF	Hammersta skolan			X		
KF	Björkhaga skola				X	
KF	Nya Hallunda skolan					X
U	Rikstens skola nr 2					X
U	Nya Borg skolan					X
U	Fittjaskolans träningssärskola	-5 000		-5 000		
KF	Inventarier Utbildningsförvaltningen		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
KF	Övervakningskameror		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Summa			-262 532	-613 216	-944 776	-791 982

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
	Socialnämnden					
	Bygginvesteringar					
KF	Anpassning lokaler Tumba torg	-4 500	-4 500			
KF	Ersättning Silverkronan	-12 000				
KF	TB	-13 812	-4 180	-9 632		
KF	Komplexa vårdbehov	-12 000				
KF	TB	-14 204	-4 447	-9 757		
	Övriga investeringar					
KF	Byggnationer och inventarier lokaler		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KF	Byggnationer och inventarier boenden		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Summa			-17 127	-23 389	-4 000	-4 000

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Vård- och omsorgsnämnden						
Bygginvesteringar						
KF	Gruppboend LSS_TB_1 (Lugnet)	-20 000				
KF	TB	-2 000	-2 000			
KF	Gruppboend LSS_TB_2 (Stendalsvägen)	-20 000				
KF	TB	-2 000	-2 000			
KF	Ny gruppboend LSS_1 (Sandstugan)	-20 000				
KF	TB	-6 000			-6 000	
KF	Ny gruppboend LSS_2 2019	-26 034		-11 034	-15 000	
KF	Ny gruppboend LSS_3 2020	-26 034			-11 034	-15 000
KF	Ny gruppboend LSS_4 (Slättmalm)	-37 809	-1 000		-10 000	-26 809
KF	Ombyggnation serviceboend	-6 000	-6 000			
KF	Nytt Vob_1 (Vårsta)	-144 000	-500	-1 500	-71 000	-71 000
KF	Nytt Vob_2	-125 000				
	TB	-19 000				-19 000
KF	Allégårdens vård- och omsorgsboend	-88 000				
	TB	X				
Övriga investeringar						
KF	Gruppboend LSS, inventarier (Lugnet)	-424			-424	
KF	Gruppboend LSS, inventarier (Stendalsvägen)	-400	-400			
KF	Gruppboend LSS_1_inventarier (Sandstugan)	-424			-424	
KF	Gruppboend LSS_2_inventarier (2019)	-424			-424	
KF	Gruppboend LSS_3_inventarier (2020)	-432				-432
KF	Gruppboend LSS_4_inventarier (Slättmalm)	-432				-432
KF	Ombyggnation serviceboend inventarier	-300	-300			
KF	Nytt Vob_1_inventarier (Vårsta)	-7 500				-7 500
KF	Nytt Vob_2_inventarier	-7 500				-7 500
KF	Vård- och omsorgsboend, inventarier (Allégården)	-5 000	-3 000	-2 000		
KF	Vård- och omsorgsboend, inventarier (Fittja)	-6 900	-6 900			
KF	Vård- och omsorgsboend, inventarier (Tumba)	-10 600	-5 300	-5 300		
KF	Gruppboend LSS, inventarier (Tingstorget)	-400	-400			
KF	Inventarier ÄO/OF		-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
KF	Underhåll		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KF	Arbetsmiljö		-200	-200	-200	-200
KF	Data, nät, telefoni		-900	-900	-900	-900
Summa			-32 300	-24 334	-118 806	-152 173

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
	Taxefinansierad verksamhet					
	Tekniska nämnden					
	VA-verksamheten					
KF	Dagvattenreningsanläggning, Tuna ind område	-4 500	-2 500	-2 000		
KF	Dagvattenreningsanläggning, Norsborg	-2 000		-2 000		
KF	Uppgradering av pumpstationer	-6 000	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
KF	Sektionering av ventiler	-4 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
KF	Storvretens vattentorn(reinvestering)	-3 000	-3 000			
KF	Vårsta vattentorn(reinvestering)	-2 000	-2 000			
KF	Mindre utbyggnad (va-serviser+LTA pumpar))	-8 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KF	Mindre investeringar i va-anläggningen	-20 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
KF	Förnyelse av va-ledningar	-48 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
KF	Relining av spill- och dagvatten ledningar	-8 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KF	Utbyggnad av VA Grödinge etapp 2	-115 000			-30 000	-85 000
KF	Ny spolkärta för DU-åtgärder	-500	-500			
KF	Tullinge vattenverk	?	?	?	?	?
KF	Segersjö vattenverk	?	?	?		
KF	Ny reservkraft Solskensvägen TS		-300			
KF	Klimat- och reningssåtgärder dagvatten	-16 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
KF	Sjöudden deponi	?	?	?		
Summa		-237 000	-35 800	-31 500	-57 500	-112 500

Resursfördelningsmodellen

Fullmäktiges beslut om nämndernas ekonomiska ramar är ett av de allra mest centrala politiska besluten. Det utgår från en rad överväganden kring verksamheternas behov, utvecklingen i omvärlden och kommunens prioriteringar för framtiden. I november 2015 beslutade kommunfullmäktige om att tillämpa resursfördelningsmodellen.

Syfte och avgränsningar

Syftet med en resursfördelningsmodell är att objektivt försöka jämställa förutsättningarna i förhållande till föregående års budget. Hur mycket mer eller mindre resurser krävs för att verksamheten på grund av framförallt befolkningsförändringar ska ha samma förutsättningar som föregående år? Det ger ett utgångsläge inför ställningstaganden om ett verksamhetsområde bör ha mer eller mindre resurser (per brukare) än föregående år.

En resursfördelningsmodell är ett underlag för det politiska beslutet om nämndernas ramar. Det ersätter på inget sätt de politiska avvägningarna. En tydlig och accepterad resursfördelningsmodell kan istället bidra till att tydliggöra vad som är de politiska prioriteringarna i ramtilldelningen. Ett starkt motiv för en resursfördelningsmodell är transparens. Även medborgarna bör ha en möjlighet att ta del av hur och på vilka grunder resurserna fördelas i kommunen. Det blir även en tydligare koppling mellan invånare/brukare och verksamhetens resurser, vilket ökar fokus på medborgarna istället för på den kommunala organisationen. En resursfördelningsmodell kan även bidra till en mindre detaljfokuserad ramdiskussion och istället ge mer utrymme för långsiktiga och strategiska överväganden.

Individuella och kollektiva tjänster

Kommunala tjänster kan grovt delas in i individuella och kollektiva tjänster. Individuella tjänster är tjänster som bara en person åt gången kan konsumera. Skola, vård och omsorg betraktas som individuella tjänster. Kollektiva tjänster kan däremot konsumeras av en person utan att nyttan begränsas för andra. I praktiken är det inte riktigt så enkelt. Exempel på kollektiva tjänster är vägar, bibliotek och administration. Även för kollektiva tjänster

finns begränsningar och därmed behov av ökade resurser om allt för många konsumerar dessa tjänster. Till sist blir det helt enkelt för trångt på befintliga vägar.

Resursfördelningsmodellen bygger på befolkningsutvecklingen. Men befolkningsutvecklingen får olika genomslag för individuella och kollektiva tjänster. För individuella tjänster får befolkningsutvecklingen fullt genomslag i beräkningen. Kopplingen mellan fler barn i skolan eller fler äldre i äldreomsorgen och behovet av resurser är stark. För kollektiva tjänster är kopplingen mellan fler invånare och resursbehoven inte lika direkta och framförallt mer långsiktiga. En kommun med stor befolkning har visserligen högre kostnader för vägar, bibliotek och administration än en kommun med en liten befolkning. Men det är i normalfallet rimligt att räkna med ett mer begränsat genomslag på kostnaderna av befolkningsutvecklingen. Därför får befolkningsutvecklingen slå igenom till 50 procent för de kollektiva tjänsterna.

De individuella tjänsterna har olika karaktär. Alla barn ska gå i skolan och hur befolkningsutvecklingen påverkar behoven av kommunens skolverksamhet är därför ganska uppenbart. Även för äldreomsorg går det relativt bra att förutsäga behovsutvecklingen utifrån utvecklingen av antalet äldre, trots att det inte ens är en majoritet av de allra äldsta som har kommunal äldreomsorg. Däremot riktar sig till exempel verksamhet för funktionsnedsatta eller barn- och ungdomsvård inom socialtjänsten till en begränsad del av befolkningen. Befolkningsutvecklingen har betydelse för behoven, men även andra faktorer spelar in. Modellens förslag om att skriva fram även dessa verksamheter med befolkningsutvecklingen innebär ett antagande om att oförändrad andel av relevant åldersgrupp tar del av verksamheten. Över tid är det därför särskilt viktigt att följa utvecklingen inom dessa områden.

Modellen i korthet

Alla kommunens verksamheter ingår i fördelningsmodellen med undantag för ekonomiskt bistånd. De nämnder som till största delen har verksamheter som bedöms vara individuella tjänster är arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, utbildningsnämnden, social-

nämnden och vård- och omsorgsnämnden. Inom socialnämnden bedöms öppen förskola vara en kollektiv tjänst. Inom socialnämnden hanteras dessutom ekonomiskt bistånd i särskild ordning då det främst är andra faktorer som påverkar kostnadsutvecklingen. Inom kultur- och fritidsnämnden hanteras kulturskolan som en individuell tjänst. De nämnder som har verksamheter som i huvudsak bedöms vara kollektiva tjänster är kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden (undantag är kulturskolan).

För samtliga nämnder hanteras nämndkostnader och gemensamma verksamheter, till exempel administration, som kollektiva tjänster. För samtliga kollektiva tjänster får effekterna av befolkningsförändringen slå igenom till 50 procent. För de individuella tjänsterna slår effekterna igenom fullt ut.

Modellen utgår från respektive nämnds budgetram året innan aktuellt budgetår. De prioriteringar som kommunfullmäktige hittills har gjort i budgeten ligger därmed fast.

De två grundstenar som modellen bygger på är föregående års budgetramar samt en kommungemensam befolkningsprognos.

Respektive nämnds budgetram delas in i delverksamheter. Till varje delverksamhet kopplas sedan en åldersgrupp som till övervägande del representerar de invånare som konsumerar verksamhetens tjänster. Det kan finnas invånare som använder sig av en verksamhet som både är yngre och äldre än den angivna åldersgruppen. Kostnaden för dessa invånare finns dock med i nämndens totala budget och ingår därmed i basen även åren framåt.

Ett exempel är äldreomsorg där modellen bygger på tre åldersgrupper över 65 år. Det finns idag kommuninvånare som är yngre än 65 år och som får insatser inom äldreomsorgen. Kostnaden för dessa invånare ingår i vård- och omsorgsnämndens budget som fördelas efter antalet invånare i åldersgrupperna över 65 år. Så länge andelen invånare yngre än 65 år som har insatser inte ökar i förhållande till antalet invånare över 65 år så får nämnden medel för dessa invånare även i den nya modellen.

Inom förskoleverksamheten ligger utöver befolkningsprognosen en täckningsgrad som grund för beräkning av volymförändringar. Täckningsgraden tar hänsyn till antalet inskrivna barn i förhållande till totala antalet invånare i åldersgruppen 1-5 år. Täckningsgraden påverkas till största delen av kommuninvånarnas ansökan om förskoleplats samt kommunens tillgång till platser. Om täckningsgraden förändras påverkas nämndens kostnadsutveckling.

Inom utbildningsnämndens förskoleverksamhet och grundskola finns det en tydlig koppling mellan antalet invånare och antalet inskrivna barn inom förskolan samt antalet elever inom grundskolan då det finns en lagstadgad barnomsorgsgaranti och allmän skolplikt. Även inom gymnasieskolan finns en tydlig koppling. Kommunledningsförvaltningen och utbildningsförvaltningen gör under året en avstämning av volymerna inom dessa verksamheter.

Modellen ska ses som ett underlag för att räkna fram effekter av befolkningsförändringen för respektive nämnd. Nämnderna kommer att få en budgetram (netto) från kommunfullmäktige. Nämnderna ansvarar för fördelning av budget till respektive verksamhet och har rätt att omfördela resurser mellan verksamheterna.

Det är viktigt att tydliggöra att en resursfördelningsmodell bara är ett underlag inför det politiska beslutet om nämndernas ramar. För att tydliggöra politikens roll ska inte politiska prioriteringar ingå i en resursfördelningsmodell. Den nya fördelningsmodellen beräknar bara nämndernas resursbehov för volymförändringar utifrån att kommunens invånarantal förändras. Självklart kan vissa verksamheter påverkas av andra faktorer som inte finns beaktade i modellen och som därmed påverkar nämndernas ekonomi. Det kan till exempel vara verksamheter som påverkas av konjunkturförändringar, invånarnas utbildningsnivåer, etnisk bakgrund, könsfördelning. Det är viktigt att berörda förvaltningar fångar upp sådant i sin omvärldsanalys som lämnas till kommunledningen i kommande budgetarbete.

Förvaltningarna ska också i sina omvärldsanalyser lyfta fram konsekvenser av nya och ändrade lagstiftningar, politiska beslut och ambitioner med mera.